

URZĄD STATYSTYCZNY W ŁODZI

90
lat
1918-2008

OCHRONA ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2007 R.

INFORMACJE I OPRACOWANIA STATYSTYCZNE

ŁÓDŹ 2008

URZĄD STATYSTYCZNY
W ŁODZI

**OCHRONA ŚRODOWISKA
W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM
W 2007 R.**

ŁÓDŹ 2008

**ZESPÓŁ REDAKCYJNY
URZĘDU STATYSTYCZNEGO W ŁODZI**

Teresa Śmiłowska – Przewodnicząca, Edward Bedlechowicz, Mariola Chrobot, Waldemar Dubla, Iwona Gruczyńska, Ewelina Herman, Anna Jaeschke, Stanisław Kaniewicz, Sławomir Konczak, Jan Latkowski, Włodzimierz Obraniak, Elżbieta Ossowska, Tomasz Piasecki, Jolanta Włodarczyk

Opracowanie: Edward Bedlechowicz
Teresa Binio
Piotr Chabior
Agnieszka Maciaszczyk
Ewa Sztendel
Anna Zasada
pod kierunkiem Elżbiety Ossowskiej

Projekt okładki i oprawa graficzna: Katarzyna Szkopiecka

Przy publikowaniu danych US – prosimy o podanie źródła

ISBN 978-83-60002-16-2

Druk: Zakład Wydawnictw Statystycznych, al. Niepodległości 208, 00-925 Warszawa

Nakład 150 egz

Cena 18,00 zł

Przedmowa

Publikacja jest kolejnym zbiorczym opracowaniem Urzędu Statystycznego w Łodzi o tematyce ekologicznej i zawierającym dane charakteryzujące stan środowiska naturalnego województwa łódzkiego w 2007 r. na tle lat poprzednich.

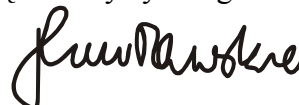
Dane zgrupowano w siedmiu działach obejmujących: komponenty środowiska – powierzchnię ziemi, wodę, powietrze, florę i faunę ze szczególnym uwzględnieniem środowiska leśnego i ochrony przyrody, czynniki zagrożeń – odpady przemysłowe i komunalne, hałas oraz działalność na rzecz ochrony i kontroli środowiska, a także ekonomiczne aspekty ochrony środowiska.

Większość danych charakteryzujących koncentrację i zróżnicowanie zanieczyszczeń środowiska przedstawiono w ujęciu przestrzennym, tj. w poszczególnych podregionach i powiatach.

Każdy z działów poprzedzono uwagami metodycznymi i wzbogacono o prezentację graficzną.

Publikacja została opracowana w Wydziale Statystyki Gospodarczej Urzędu Statystycznego.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Łodzi

Teresa Śmiłowska

Preface

The Publication is another collective study of the Statistical Office in Łódź of the ecological subject matter and it includes data describing natural environment condition of the Łódzkie Voivodship in 2007 with the background of previous years.

Data have been grouped into seven chapters which cover: environmental components – land area, water, air, flora and fauna with a special emphasis on the forest environment and nature protection; hazardous factors – industrial and municipal waste, noise and activities for environmental protection and monitoring and also economical aspects of environment protection.

Majority of characteristics of the concentration and diversification of environment pollution have been presented in territorial formulation – by particular subregions and powiats.

Each of chapters is preceded by methodical notes and is dressed with graphic charts.

The Publication has been elaborated at the Economic Statistic Division of the Statistical Office in Łódź.

*Director
of the Statistical Office in Łódź*

Teresa Śmiłowska

SPIS TREŚCI

	Str.
PRZEDMOWA	3
UWAGI OGÓLNE.....	19
DZIAŁ I. DANE PRZEGLĄDOWE	21
DZIAŁ II. WYKORZYSTANIE I OCHRONA ZASOBÓW POWIERZCHNI ZIEMI I GLEBY	28
DZIAŁ III. ZASOBY, WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD.....	39
DZIAŁ IV. ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA	76
DZIAŁ V. LASY. OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU.....	90
DZIAŁ VI. ODPADY.....	103
DZIAŁ VII. DZIAŁALNOŚĆ INSPEKCYJNO-KONTROLNA I OCENA SKUTKÓW DEGRADACJI ŚRODOWISKA	121
DZIAŁ VIII. NAKŁADY INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKE WODNĄ.....	128

SPIS TABLIC

	Tabl.	Str.
DZIAŁ I. DANE PRZEGLĄDOWE		
Województwo łódzkie na tle kraju w 2007 r.....	1	21
Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska według województw w 2007 r.	2	22
DZIAŁ II. WYKORZYSTANIE I OCHRONA ZASOBÓW PO- WIERZCHNI ZIEMI I GLEBY		
Uwagi metodyczne.....	x	28
Powierzchnia geodezyjna, kierunki i zmiany w wykorzystaniu powierzchni województwa	1	32
Grunty rolne i leśne wyłączone z produkcji rolniczej i leśnej	2	33
Powierzchnia zmeliorowanych użytków rolnych	3	33
Grunty rolne wyłączone z produkcji rolniczej w 2007 r.	4	34
Grunty zdewastowane i zdegradowane, ich rekultywacja oraz zagospodarowanie	5	34
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji oraz grunty zrehabilitowane i zagospodarowane według powiatów w 2007 r.	6	35
Zagrożenie potencjalne gleb użytkowanych rolniczo erozją wietrzną w 2007 r.	7	35
Zagrożenie gruntów rolnych i leśnych erozją wodną powierzchniową w 2007 r.	8	36
Zagrożenie gruntów rolnych i leśnych erozją wodną wąwozową w 2007 r.	9	36

SPIS TABLIC (cd.)

	Tabl.	Str.
DZIAŁ II. WYKORZYSTANIE I OCHRONA ZASOBÓW POWIERZCHNI ZIEMI I GLEBY (dok.)		
Powierzchnia, zasoby i eksploatacja złóż torfów	10	36
Zużycie nawozów sztucznych i wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik	11	37
Powierzchnia odłogów i ugorów na gruntach ornych	12	38
Pożary upraw rolnych, łąk, rżysk i nieużytków	13	38
Gospodarstwa prowadzące produkcję metodami ekologicznymi	14	38
DZIAŁ III. ZASOBY, WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD		
Uwagi metodyczne	x	39
Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych	1	43
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej	2	43
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	3	44
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według źródeł poboru i powiatów w 2007 r.	4	44
Bilans gospodarowania wodą w przemyśle	5	46
Zużycie wody w zakładach i ich wyposażenie w zamknięte obiegi wody	6	46
Gospodarowanie wodą według powiatów w 2007 r.	7	47
Gospodarowanie wodą w przemyśle według Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2007 r.	8	48
Wody z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych i wody zasolone oraz ich wykorzystanie	9	50
Nawadniane użytki rolne i grunty leśne oraz napełniane stawy rybne	10	50
Melioracje podstawowe	11	51
Melioracje podstawowe wymagające odbudowy lub modernizacji	12	51
Nawadniane użytki rolne i grunty leśne według sposobu nawadniania	13	51
Powierzchnia nawadniana i pobór wody do nawodnień według powiatów w 2007 r.	14	52
Wybrane dane o wodociągach	15	52
Urządzenia wodociągowe i kanalizacyjne oraz zużycie wody według powiatów w 2007 r.	16	53
Ludność miast korzystająca z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej według powiatów w 2007 r.	17	54
Wybrane dane o kanalizacji	18	56
Ścieki odprowadzane siecią kanalizacyjną oraz ludność obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków według miast i gmin w 2007 r.	19	56
Ścieki przemysłowe	20	61
Ścieki przemysłowe odprowadzone z zakładów według powiatów w 2007 r.	21	62
Ścieki przemysłowe wymagające oczyszczenia odprowadzone bezpośrednio do wód powierzchniowych lub do ziemi według powiatów w 2007 r.	22	63

SPIS TABLIC (cd.)

	Tabl.	Str.
DZIAŁ III. ZASOBY, WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD (dok.)		
Ładunki zanieczyszczeń odprowadzone do wód powierzchniowych w ściekach przemysłowych według powiatów w 2007 r.	23	64
Ścieki przemysłowe oczyszczane i nieoczyszczane według Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2007 r.	24	65
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód powierzchniowych	25	67
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód powierzchniowych lub do ziemi według powiatów w 2007 r.	26	67
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych	27	69
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych	28	70
Oczyszczalnie ścieków komunalnych	29	70
Charakterystyka komunalnych oczyszczalni ścieków według powiatów w 2007 r.	30	71
Osady z przemysłowych oczyszczalni i podczyszczalni ścieków	31	75
Osady z oczyszczalni ścieków komunalnych	32	75
DZIAŁ IV. ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA		
Uwagi metodyczne.....	x	76
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego z zakładów szczególnie uciążliwych	1	79
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza według powiatów w 2007 r.	2	79
Emisja zanieczyszczeń pyłowych według powiatów w 2007 r.	3	80
Emisja zanieczyszczeń gazowych według powiatów w 2007 r.	4	81
Zanieczyszczenia gazowe zatrzymane i zneutralizowane w urządzeniach oczyszczających według powiatów w 2007 r.	5	82
Emisja zanieczyszczeń powietrza według rodzajów substancji w 2007 r.	6	83
Emitory na terenie zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza według wielkości emisji	7	85
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego w zakładach według stopnia skuteczności w 2007 r.	8	85
Emisja zanieczyszczeń powietrza według Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2007 r.	9	86
Redukcja zanieczyszczeń powietrza według Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2007 r.	10	87
Redukcja zanieczyszczeń gazowych według Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2007 r.	11	88
Miasta w województwie o dużej skali zagrożenia środowiska emisją zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w 2007 r.	12	89

SPIS TABLIC (cd.)

	Tabl.	Str.
DZIAŁ V. LASY. OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU		
Uwagi metodyczne	x	90
Obiekty i obszary o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronione	1	92
Parki krajobrazowe w 2007 r.	2	92
Rezerwaty przyrody w 2007 r.	3	93
Obszary chronionego krajobrazu w 2007 r.	4	94
Pomniki przyrody wprowadzone rozporządzeniem wojewody i uchwałą rady gminy	5	94
Powierzchnia powiatów objęta różnymi formami ochrony przyrody i krajobrazu w 2007 r.	6	95
Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość według powiatów w 2007 r. ...	7	97
Powierzchnia lasów ochronnych w zarządzie lasów państwowych	8	99
Powierzchnia gruntów nieleśnych przeznaczonych do zalesienia oraz wykonanych zalesień w 2007 r.	9	99
Ważniejsze zwierzęta łowne	10	100
Odstrzał ważniejszych zwierząt łownych w łowieckim roku hodowlanym	11	100
Stan liczebny ważniejszych zwierząt chronionych	12	101
Parki i ogrody historyczne	13	101
Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej w miastach i na wsiach	14	102
DZIAŁ VI. ODPADY		
Uwagi metodyczne	x	103
Odpady nagromadzone i wytworzone	1	106
Odpady wytworzone i nagromadzone według powiatów w 2007 r.	2	107
Odpady wytworzone i nagromadzone według grup odpadów w 2007 r. ..	3	109
Odpady wytworzone według Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2007 r.	4	112
Odpady niebezpieczne wytworzone	5	115
Zmieszane odpady komunalne zebrane w 2007 r.	6	115
Odpady komunalne unieszkodliwione w 2007 r.	7	116
Nieczystości ciekłe w 2007 r.	8	117
Odpady komunalne zebrane, wyselekcjonowane i unieszkodliwione	9	118
Odpady komunalne zebrane selektywnie w 2007 r.	10	119
Składowiska (wysypiska) odpadów komunalnych	11	119
Składowiska (wysypiska) odpadów komunalnych według powiatów w 2007 r.	12	120

SPIS TABLIC (cd.)

	Tabl.	Str.
DZIAŁ VII. DZIAŁALNOŚĆ INSPEKCYJNO-KONTROLNA I OCENA SKUTKÓW DEGRADACJI ŚRODOWISKA		
Uwagi metodyczne	x	121
Działalność Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w zakresie ochrony gleby	1	123
Działalność Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w zakresie ochrony powietrza	2	123
Działalność Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w zakresie ochrony wód	3	124
Działalność laboratoryjna służb inspekcji sanitarnej w zakresie higieny żywności i przedmiotów użytku	4	125
Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnieniowych, obiektów produkcji i obrotu przedmiotami użytku w ocenie służb inspekcji sanitarnej	5	125
Ocena sanitarna niektórych krajowych środków spożywczych przez Państwową Inspekcję Sanitarną	6	125
Jakość wody z wodociągów dostarczanej ludności do spożycia	7	126
Jakość wody ze studni publicznych dostarczanej ludności do spożycia ...	8	126
Ocena sanitarna ujęć wód powierzchniowych i kąpielisk	9	126
Hałas drogowy w dzień w miastach w 2007 r.	10	127
Hałas przemysłowy	11	127
DZIAŁ VIII. NAKŁADY INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKE WODNĄ		
Uwagi metodyczne	x	128
Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska według kierunków inwestowania	1	132
Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska według kierunków inwestowania i podregionów w 2007 r.	2	132
Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska według źródeł finansowania i powiatów w 2007 r.	3	135
Nakłady inwestycyjne na gospodarkę wodną według kierunków inwestowania	4	137
Nakłady inwestycyjne na gospodarkę wodną według kierunków inwestowania oraz podregionów w 2007 r.	5	137
Nakłady inwestycyjne na gospodarkę wodną według źródeł finansowania i powiatów w 2007 r.	6	138

SPIS TABLIC (dok.)

	Tabl.	Str.
DZIAŁ VIII. NAKŁADY INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKE WODNĄ (dok.)		
Wydatki inwestycyjne na ochronę środowiska według kierunków i grup inwestorów w 2007 r.	7	140
Wydatki inwestycyjne na gospodarkę wodną według kierunków i grup inwestorów w 2007 r.	8	140
Ważniejsze efekty rzeczowe inwestycji ochrony środowiska według kierunków inwestowania	9	141
Efekty rzeczowe inwestycji gospodarki wodnej według kierunków inwestowania	10	142
Efekty rzeczowe inwestycji gospodarki wodnej według powiatów w 2007 r.	11	143
Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska i gospodarkę wodną wsi ..	12	144
Efekty rzeczowe inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej na wsi	13	145
Wsie sołeckie wyposażone w sieć wodociągową i kanalizacyjną	14	146
Stan wyposażenia wsi w niektóre urządzenia i obiekty ochrony środowiska i gospodarki wodnej	15	146
Wydatki inwestycyjne na małą retencję wodną	16	147
Oplaty za korzystanie ze środowiska i inne wpływy na fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej i ich redystrybucja	17	148
Wpływy na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej z tytułu kar	18	148
Redystrybucja wpływów z tytułu kar na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej	19	149
Kierunki finansowania wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej	20	149
Wpływy na wojewódzki fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej	21	150
Wydatki wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej	22	150
Gospodarowanie powiatowymi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej	23	150
Gospodarowanie gminnymi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej	24	151
Gromadzenie środków pieniężnych funduszu ochrony gruntów rolnych	25	152
Wpływy i gospodarowanie funduszem ochrony gruntów rolnych	26	152
Wykorzystanie środków pieniężnych funduszu ochrony gruntów rolnych	27	152

SPIS WYKRESÓW I MAP

Struktura wykorzystania powierzchni województwa łódzkiego w 2007 r.....	38
Zużycie nawozów sztucznych i wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych w kg	38
Grunty zdewastowane i zdegradowane w województwie łódzkim według powiatów w 2007 r.	39
Liczba i powierzchnia gospodarstw ekologicznych z certyfikatem według województw w 2007 r.	39
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód powierzchniowych lub do ziemi według województw w 2007 r.	74
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w województwie łódzkim	74
Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca według powiatów w 2007 r.	75
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania według powiatów w 2007 r.	75
Emisja zanieczyszczeń gazowych według powiatów w 2007 r.	88
Emisja zanieczyszczeń pyłowych według powiatów w 2007 r.	88
Wyposażenie zakładów przemysłowych w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń w województwie łódzkim	89
Struktura emisji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego w województwie łódzkim w 2007 r.	89
Struktura rezerwatów przyrody według rodzajów w województwie łódzkim w 2007 r.	102
Lesistość według powiatów w 2007 r.	102
Powierzchnia powiatów województwa łódzkiego objęta różnymi formami ochrony przyrody i krajobrazu w 2007 r.	103
Lesistość według województw w 2007 r.	103
Odpady wytworzone w tonach na 1 km ² według powiatów w 2007 r.....	120
Nieczystości ciekłe odebrane według powiatów w 2007 r.	120
Odpady niebezpieczne wytworzone i poddane odzyskowi według województw w 2006 r.	121
Składowiska odpadów komunalnych w województwie łódzkim	121
Nakłady inwestycyjne na gospodarkę wodną według kierunków inwestowania w województwie łódzkim	152
Wydatki inwestycyjne służące ochronie środowiska według źródeł finansowania w województwie łódzkim w 2007 r.	152
Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska według wybranych kierunków inwestowania w województwie łódzkim	153
Wydatki inwestycyjne służące gospodarce wodnej według źródeł finansowania w województwie łódzkim w 2007 r.	153

CONTENTS

	Page
PREFACE	3
GENERAL NOTES	19
CHAPTER I. REVIEW DATA	21
CHAPTER II. USE AND PROTECTION OF LAND AND SOIL	28
CHAPTER III. RESOURCES, USE, POLLUTION AND PROTECTION OF WATERS	39
CHAPTER IV. POLLUTION AND PROTECTION OF AIR	76
CHAPTER V. FORESTS. NATURE AND LANDSCAPE PROTECTION	90
CHAPTER VI. WASTES	103
CHAPTER VII. INSPECTIVE ACTIVITY AND EVALUATION OF ENVIRONMENT DEGRADATION EFFECTS	121
CHAPTER VIII. INVESTMENT OUTLAYS ON ENVIRONMENT PROTECTION AND WATER MANAGEMENT	128

TABLES

	Table	Page
CHAPTER I. REVIEW DATA		
Łódzkie voivodship on the background of the country in 2007	1	11
Major data on condition, hazard and protection of the environment by voivodeships in 2007	2	22
CHAPTER II. USE AND PROTECTION OF LAND AND SOIL		
Methodological notes	x	28
Geodetic area, directions and changes in land use of the voivodship	1	32
Agricultural and forest land excluded from production	2	33
Area of reclaimed agricultural land	3	33
Agricultural land excluded from production in 2007 r.	4	34
Devastated and degraded land, their reclamation and management	5	34
Devastated and degraded land requiring reclamation, reclaimed and managed lands by powiats in 2007	6	35
Agricultural land threatened by potential windy erosion in 2007	7	35
Agricultural and forest land threatened by water surface erosion in 2007	8	36
Agricultural and forest land threatened by gully erosion in 2007	9	36
Area, resources and exploitation of peat deposits	10	36
Use of artificial and lime fertilizers in pure nutrient	11	37
Fallow and idle land on arable land	12	38
Fires of agricultural cultivations, meadows, rye fields and abandoned fields	13	38
Farms producing with ecological methods	14	38

TABLES (cont.)

	Table	Page
CHAPTER III. RESOURCES, USE, POLLUTION AND PROTECTION OF WATERS		
Methodological notes	x	39
Exploitation resources of ground waters	1	43
Water withdrawal for national economy needs	2	43
Water consumption for national economy and population needs	3	44
Water withdrawal for national economy and population needs by sources of withdrawal and powiats in 2007 r.	4	44
Balance of water management in industry	5	46
Water consumption in enterprises and their equipment with closed water cycles	6	46
Water management by powiats in 2007 r.	7	47
Water management in industry by the Polish Classification of Activities in 2004	8	48
Waters from dehydrating mine plants and construction objects, saline waters and its use	9	50
Irrigated agricultural and forest land and water-filled fish-ponds	10	50
Basic reclamation	11	51
Devices of basic reclamation required rebuilding or modernization	12	51
Irrigated agricultural and forest land by irrigation method	13	51
Irrigated land and water withdrawal for irrigation by powiats in 2007 r. .	14	52
Selected data about water supply system	15	52
Water supply and sewerage system equipments and use of water by powiats in 2007	16	53
Cities population connected to water supply system and sewerage system by powiats in 2007	17	54
Selected data about sewerage system.....	18	56
Waste water discharged through sewerage system and population connected to waste water treatment plants by cities and gminas in 2007	19	56
Industrial waste water.....	20	61
Industrial waste water discharged from enterprises by powiats in 2007 ...	21	62
Industrial waste water requiring treatment discharged directly to surface waters or ground by powiats in 2007	22	63
Loads of pollutants discharged into surface waters in industrial waste water by powiats in 2007	23	64
Purified and non-purified industrial waste water by the Polish Classification of Activities in 2007	24	65
Industrial and municipal waste water discharged to surface waters	25	67
Industrial and municipal waste water requiring treatment discharged to surface waters or ground by powiats in 2007	26	67

TABLES (cont.)

	Table	Page
CHAPTER III. RESOURCES, USE, POLLUTION AND PROTECTION OF WATERS (cont.)		
Industrial waste water treatment plants	27	69
Industrial waste water pretreatment plants	28	70
Municipal waste water treatment plants	29	70
Characteristics of municipal waste water treatment plants by powiats in 2007	30	71
Sewage sludge from industrial waste water treatment and pretreatment plants	31	75
Sewage sludge from municipal waste water treatment plants	32	75
CHAPTER IV. POLLUTION AND PROTECTION OF AIR		
Methodological notes	x	76
Emission of industrial air pollutants from enterprises specially noxious...	1	79
Enterprises especially noxious to air purity by powiats in 2007	2	79
Emission of particulates pollutants by powiats in 2007	3	80
Emission of gaseous pollutants by powiats in 2007	4	81
Air gaseous pollutants stopped and neutralized in purifying devices by powiats in 2007	5	82
Emission of air pollutants by kind of substances in 2007	6	83
Emitters in the area of enterprises especially noxious to air purity by emission quantity.....	7	85
Installation to reduction of air pollutants in enterprises by effectiveness degree in 2007	8	85
Emission of air pollutants by the Polish Classification of Activities in 2007	9	86
Reduction of air pollutants by the Polish Classification of Activities in 2007	10	87
Reduction of gaseous air pollutants by the Polish Classification of Activities in 2007	11	88
Cities in Łódzkie voivodship of large environment hazard scale with emission of air pollutants from enterprises specially noxious in 2007	12	89
CHAPTER V. FORESTS. NATURE AND LANDSCAPE PROTECTION		
Methodological notes	x	90
Objects and area of special nature value protected by law	1	92
Landscape parks in 2007	2	92
Nature reserves in 2007	3	93
Landscape protected in 2007	4	94
Nature monuments established by the Ordinance of the Viovode and the resolution of the Council of Gmina	5	94

TABLES (cont.)

	Table	Page
CHAPTER V. FORESTS, NATURE AND LANDSCAPE PROTECTION (cont.)		
Area of powiats covered by different forms of environment and landscape protection in 2007	6	95
Area of forest land and woodiness by powiats in 2007	7	97
Area of protective forests in the Board of the State Forests.....	8	99
Area of non-forested land afforestation designated and area of made afforestations in 2007	9	99
Major beasts of the chase	10	100
Shot of the main beasts of the chase in the farming chase year	11	100
The number of major protected animals	12	101
Parks and historical gardens	13	101
Public and settlement green areas in towns and in villages	14	102
CHAPTER VI. WASTES		
Methodological notes	x	103
Waste generated and accumulated	1	106
Waste generated and accumulated by powiats in 2007	2	107
Waste generated and accumulated by groups of wastes in 2007	3	109
Waste generated and accumulated by the Polish Classification of Activities in 2007	4	112
Hazardous waste generated	5	115
Mixed municipal waste collected in 2007	6	115
Municipal neutralized waste in 2007	7	116
Liquid waste in 2007	8	117
Municipal waste collected, selected and neutralized	9	118
Municipal waste selectively collected in 2007	10	119
Landfill of municipal waste	11	119
Landfill of municipal waste by powiats in 2007	12	120
CHAPTER VII. INSPECTIVE ACTIVITY AND EVALUATION OF ENVIRONMENT DEGRADATION EFFECTS		
Methodological notes	x	121
Activity of Voivodeship Inspectorate for Environmental Protection in the scope of soil protection	1	123
Activity of Voivodeship Inspectorate for Environmental Protection in the scope of air protection	2	123
Activity of Voivodeship Inspectorate for Environmental Protection in the scope of water protection	3	124
Laboratory activity of the Sanitary Inspectorate services in the scope of food and durables hygiene.....	4	125

TABLES (cont.)

	Table	Page
CHAPTER VII. INSPECTIVE ACTIVITY AND EVALUATION OF ENVIRONMENT DEGRADATION EFFECTS (cont.)		
Sanitary condition of alimentary and feed objects, production and movement of durables objects in the Sanitary Inspectorate services opinion	5	125
Sanitary valuation of some domestic foodstuffs in the Sanitary Inspectorate services opinion	6	125
Quality of water delivered for population consumption	7	126
Quality of water from wells delivered for population consumption	8	126
Sanitary evaluation of surface water intakes and baths	9	126
Day traffic noise in towns in 2004-2006	10	127
Industrial noise	11	127
CHAPTER VIII. INVESTMENT OUTLAYS ON ENVIRONMENT PROTECTION AND WATER MANAGEMENT		
Methodological notes	x	128
Investment outlays on environment protection by directions of investing	1	132
Investment outlays on environment protection by directions of investing and subregions in 2007	2	132
Investment outlays on environment protection by sources of financing and powiats in 2007	3	135
Investment outlays on water management by directions of investing	4	137
Investment outlays on water management by directions of investing and subregions in 2007	5	137
Investment outlays on water management by sources of financing and powiats in 2007	6	138
Investment expenditures on environment protection by directions of investing and groups of investors in 2007	7	140
Investment expenditures on water management by directions of investing and groups of investors in 2007	8	140
Major tangible effects obtained as an outcome of environment protection by directions of investing	9	141
Tangible effects obtained as an outcome of water management by directions of investing	10	142
Tangible effects obtained as an outcome of water management by powiats in 2007	11	143
Investment outlays on environment protection and water management in rural areas	12	144

TABLES (cont.)

	Table	Page
CHAPTER VIII. INVESTMENT OUTLAYS ON ENVIRONMENT PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (cont.)		
Tangible effects obtained as an outcome of environment protection and water management in rural areas	13	145
Administrative's office villages equipped with water supply system and sewerage system	14	146
State of equipment of villages with some devices and objects of environment protection and water management	15	146
Investment expenditures on small water retention	16	147
Fees for use of the environment and other contributions to the Funds of Environment Protection and Water Management and their redistribution	17	148
Contributions to the Funds of Environment Protection and Water Management in the form of penalties	18	148
Redistribution of contributions to the Funds of Environment Protection and Water Management in the form of penalties.....	19	149
Directions of financing of Voivodship Fund of Environment Protection and Water Management	20	149
Contributions to the Voivodship Fund of Environment Protection and Water Management	21	150
Expenditures of the Voivodship Fund of Environment Protection and Water Management.....	22	150
Management of powiats' funds of environment protection and water management	23	150
Management of gminas' funds of environment protection and water management.....	24	151
Accumulation of financial resources of Agricultural Land Protection Fund	25	152
Contributions and management of Agricultural Land Protection Fund ...	26	152
Use of financial resources of Agricultural Land Protection Fund	27	152

LIST OF GRAPHS AND MAPS

The structure of use of Łódzkie voivodship land in 2007	38
Use of artificial and lime fertilizers in pure nutrient	38
Devastated and degraded land in Łódzkie Voivodship by powiats in 2007.	39
Number and area of certifier ecological farms by voivodships in 2007	39
Industrial and municipal waste water discharged into surface waters or ground by voivodships in 2007	74
Water consumption for national economy and population needs in Łódzkie voivodship	74
Water consumption in households per capita by powiats in 2007	75
Industrial and municipal waste water requiring treatment by powiats in 2007	75
Emission of gaseous pollutants by powiats in 2007	88
Emission of particulates pollutants by powiats in 2007	88
Equipment of industrial enterprises with installation to reduction of air pollutants in Łódzkie voivodship	89
The structure of emission of industrial air pollutants in Łódzkie voivodship in 2007	89
The structure of nature reserves by types in Łódzkie voivodship in 2007	102
Forest cover by powiats in 2007	102
Area of powiats covered by different forms of environment and landscape protection in 2007	103
Forest cover by voivodships in 2007.....	103
Waste generated by powiats in 2007.....	120
Liquid taken waste by powiats in 2007.....	120
Hazardous waste generated and put to recovery by voivodships in 2006	121
Landfill of municipal waste in Łódzkie voivodship	121
Investment outlays on water management by directions of investing in Łódzkie voivodship	152
Investment expenditures on environment protection by sources of financing in Łódzkie voivodship in 2007	152
Investment outlays on environment protection by selected directions of investing in Łódzkie voivodship	153
Investment expenditures on water management by sources of financing in Łódzkie voivodship in 2007	153

Uwagi ogólne

Zakres prezentowanych danych odpowiada aktualnemu stanowi prawnemu w dziedzinie ochrony środowiska, a w szczególności regulacji wynikającej z ustaw:

- prawo ochrony środowiska z dnia 27.04.2001 r. (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późn. zm.),
- o Inspekcji Ochrony Środowiska z dnia 20.07.1991 r. (Dz. U. Nr 77, poz. 335 z późn. zm.),
- o ochronie przyrody z dnia 16.10.1991 r. (Dz. U. Nr 114, poz. 492 z późn. zm.),
- prawo wodne z dnia 18.07.2001 r. (Dz. U. Nr 115, poz. 1229 z późn. zm.),
- prawo geologiczne i górnicze z dnia 4.02.1994 r. (Dz. U. Nr 27, poz. 96 z późn. zm.),
- o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3.02.1995 r. (Dz. U. Nr 16, poz. 78 z późn. zm.),
- o lasach z dnia 28.09.1991 r. (Dz. U. Nr 101, poz. 444 z późn. zm.),
- o odpadach z dnia 27.04.2001 r. (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.),
- o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia z dnia 11.05.2001 r. (Dz. U. Nr 63, poz. 634 z późn. zm.),
- prawo łowieckie z dnia 13.10.1995 r. (Dz. U. Nr 147, poz. 713 z późn. zm.),
- o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków z dnia 7.06.2001 r. (Dz. U. Nr 72, poz. 747 z późn. zm.),
- o rolnictwie ekologicznym z dnia 16.03.2001 r. (Dz. U. Nr 38, poz. 452).

Podstawowe źródła danych (ok. 50%) stanowią badania statystyczne GUS oparte głównie na sprawozdawczości rocznej.

Materiał uzupełniający (ok. 30%) pochodzi ze sprawozdawczości resortowej: Ministerstwa Środowiska, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwa Zdrowia oraz ze źródeł administracyjnych Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Krajowego Zarządu Parków Narodowych, Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej, Ligi Ochrony Przyrody.

Ponadto wykorzystane zostały wyniki pomiarów kontroli, ocen i analiz wykonanych przez organy: Inspekcji Ochrony Środowiska, Inspekcji Sanitarnej, Inspekcji Weterynaryjnej, opracowania autorskie oraz dane Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej; Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa; Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; Inspekcji Skupu i Przetwórstwa Artykułów Rolnych.

Zakres prezentowanych wyników badań statystycznych obejmuje informacje dotyczące:

- stanu i zmian w wykorzystaniu zasobów powierzchni ziemi, zagrożenia i ochrony gleb,
- stanu oraz zmian ilościowych i jakościowych zasobów leśnych, ich zagrożenia i ochrony,
- zasobów, wykorzystania oraz zanieczyszczenia i ochrony wód, w tym oceny sanitarnej wody pobieranej przez ludność,
- zanieczyszczeń i ochrony powietrza (emisje i imisje),
- ochrony przyrody, krajobrazu i różnorodności biologicznej,
- odpadów przemysłowych i komunalnych (w tym odpadów niebezpiecznych),
- działalności kontrolnej i społecznej na rzecz ochrony środowiska,
- ekonomicznych aspektów ochrony środowiska (nakładów i efektów rzeczowych inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej; opłat, kar i funduszy ekologicznych; źródeł i skali pomocy zagranicznej).

Pod pojęciem „przemysłowe”: ścieki, emisja zanieczyszczeń powietrza i odpady należy rozumieć zanieczyszczenia wykazane przez jednostki (podmioty gospodarcze) spełniające określone kryteria uciążliwości ekologicznej, które według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostały ujęte w „Przemysłe” (obejmującym sekcje: „Górnictwo i kopalnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę”), jak również w pozostałych sekcjach.

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczano z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych edycjach publikacji.

Objaśnienia zakresowe i pojęciowe prezentowanych w niniejszym opracowaniu wielkości i wskaźników statystycznych podano w ramach poszczególnych działów publikacji. Pełniejszy zakres pojęć i interpretacji wskaźników zawierają „Zasady metodyczne statystyki ochrony środowiska i zasobów naturalnych” wydane w 1990 r. (Dz. Urz. GUS Nr 11, poz. 48) oraz opracowanie „Definicje pojęć z zakresu ochrony środowiska” wydane przez GUS w 1996 r.

Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami.

Dział I. DANE PRZEGLĄDOWE

TABL. 1. WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE NA TLE KRAJU W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo łódzkie	Polska
Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	2556	38116
miasta	1647	23317
w %	64,4	61,2
wieś	909	14799
w %	35,6	38,8
na 1 km ²	140	122
Powierzchnia ogólna w tys. ha (stan w dniu 1 I)	1821,9	31267,9
Grunty zdewastowane i zdegradowane w tys. ha (stan w dniu 31 XII)	4,6	64,3
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej w hm ³	330,4	11397,9
na 1 km ² w dam ³	18,1	36,5
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód powierzchniowych w hm ³	129,2	2150,9
w tym oczyszczone w % wymagających oczyszczenia	92,6	93,0
Ludność obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków w % ludności ogółem	64,7	62,2
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w tys. t:		
pyłów	7,8	94,8
gazów (bez CO ₂)	180,8	2052,9
w tym dwutlenku siarki	113,7	828,2
Stopień redukcji wytworzonych zanieczyszczeń w zakładach szczególnie uciążliwych w %:		
pyłowych	99,8	99,5
gazowych	54,5	50,5
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w tys. ha (stan w dniu 31 XII)	342,6	10101,5
w % powierzchni ogółem	18,8	32,3
Odpady ^a wytworzone w ciągu roku w t/km ²	213,8	397,9
w tym w % wytworzonych:		
poddane odzyskowi	26,4	76,4
unieszkodliwione	72,6	20,1
w tym składowane	71,1	15,6
Odpady ^a nagromadzone w mln ton	46,2	1735,2
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) na:		
ochronę środowiska w mln zł	526,0	7520,7
gospodarkę wodną ^b w mln zł	62,7	2245,4

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. *b* Bez nakładów na ochronę wód.

TABL. 2. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Dolno- śląskie	Kujaw- sko-po- morskie	Lubel- skie	Lubuskie	Łódzkie	Małopol- skie
WYKORZYSTANIE I OCHRONA ZASOBÓW								
1	Powierzchnia ogólna ^a w tys. ha (stan w dniu 1 I).....	31267,9	1994,7	1797,2	2512,2	1398,8	1821,9	1518,3
	w tym:							
2	Użytki rolne	19069,4	1204,3	1184,9	1790,8	574,7	1308,4	938,3
3	Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione.....	9400,7	615,4	433,9	582,6	686,6	389,2	459,7
4	Grunty pod wodami	636,3	17,1	46,7	19,5	22,9	10,7	23,0
5	Grunty zabudowane i zurba- nizowane.....	1494,4	131,1	78,9	87,4	55,1	89,9	78,5
	w tym:							
6	tereny mieszkaniowe.....	248,7	18,8	14,5	7,7	7,4	17,4	13,3
7	tereny przemysłowe	106,0	13,7	5,7	3,7	2,6	5,4	6,7
8	tereny rekreacji i wypoczynku	64,9	8,0	3,2	2,3	3,4	2,9	3,3
9	tereny komunikacyjne	885,7	70,3	47,7	65,8	35,0	50,9	45,1
10	użytki kopalne	31,3	6,2	0,5	0,8	0,7	2,3	1,0
11	Użytki ekologiczne	30,2	3,1	4,6	4,1	2,4	0,9	0,6
12	Nieużytki	488,5	13,0	42,7	23,6	17,4	15,6	11,1
13	Użytki rolne wyłączone na cele nierolnicze ^b w ha.....	3918	482	49	133	113	225	451
14	Grunty zdewastowane i zdegra- dowane wymagające rekulty- wacji i zagospodarowania (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	64,4	7,3	4,4	3,3	1,4	4,6	2,5
	Grunty (w ciągu roku) w ha:							
15	zrekultywowane.....	1678	185	7	22	-	30	93
16	zagospodarowane.....	478	2	-	10	-	8	17

^a Powierzchnia geodezyjna. ^b W trybie obowiązujących przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

WOJEWÓDZTW W 2007 R.

Mazo- wieckie	Opolskie	Podkar- packie	Podlaskie	Pomor- skie	Śląskie	Święto- krzyskie	Warmiń- sko-ma- zurskie	Wielko- polskie	Zachod- niopo- morskie	Lp.
POWIERZCHNI ZIEMI I GLEBY										
3555,8	941,2	1784,6	2018,7	1831,0	1233,4	1171,0	2417,3	2982,7	2289,2	1
2471,0	606,5	977,7	1233,4	937,7	653,3	759,7	1334,6	1957,7	1136,5	2
822,9	260,6	697,8	623,8	681,6	407,4	341,5	773,3	783,5	841,1	3
39,7	11,7	19,5	27,2	73,1	17,7	8,3	138,0	41,5	119,6	4
173,0	54,8	73,9	73,9	86,6	133,4	50,8	85,6	147,2	94,3	5
35,6	8,7	9,0	7,7	15,6	39,8	7,1	11,2	24,5	10,3	6
10,1	4,7	4,6	2,2	4,7	20,5	3,5	2,7	8,0	7,4	7
5,0	3,6	2,9	1,6	3,6	7,8	1,6	2,7	7,1	6,2	8
101,5	30,7	48,2	55,2	50,4	50,3	31,4	60,0	87,3	55,9	9
0,5	2,2	2,0	2,5	0,7	1,2	2,5	1,2	5,6	1,5	10
1,5	0,4	1,4	1,3	1,5	0,4	0,3	1,9	2,0	3,8	11
35,8	3,9	9,9	56,7	42,8	15,3	9,0	76,8	37,7	77,2	12
396	43	160	86	621	448	31	94	301	285	13
4,2	3,3	1,9	2,8	2,8	4,6	2,9	5,0	10,1	3,1	14
39	64	684	53	61	66	89	67	165	53	15
16	23	129	12	22	59	79	-	88	13	16

TABL. 2. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Dolno- śląskie	Kujaw- sko-po- morskie	Lubel- skie	Lubuskie	Łódzkie	Małopol- skie
WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE								
1	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w hm ³	10864,0	380,3	213,7	353,4	87,6	300,4	750,5
2	przemysł	8168,7	106,2	68,0	122,8	13,1	94,9	556,6
3	rolnictwo i leśnictwo ^a	1122,0	153,3	56,1	160,9	36,2	92,0	79,7
4	eksploatacja sieci wodociągo- wej	1573,4	120,8	89,6	69,7	38,4	113,5	114,2
5	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia ^b w hm ³	2150,9	167,0	112,6	73,4	35,4	129,2	271,3
6	oczyszczane	2000,4	157,8	113,4	71,2	32,6	119,7	269,0
7	mechanicznie.....	571,1	29,1	19,8	13,4	1,2	23,0	154,2
8	chemicznie ^c	109,0	22,9	0,9	2,1	0,7	0,2	8,7
9	biologicznie.....	487,2	48,7	37,2	14,6	9,8	68,4	57,1
10	z podwyższonym usuwa- niem biogenów.....	833,0	57,0	55,4	41,1	20,9	28,1	49,0
11	nieoczyszczane	150,6	9,2	.	2,2	2,8	9,5	2,4
12	Ludność korzystająca z oczysz- czalni ścieków w tys.	23708,9	2168,5	1390,6	1140,0	657,6	1653,4	1773,8
13	w % ludności ogółem	62,2	75,3	67,3	52,6	65,2	64,7	54,1
ZANIECZYSZCZENIE I								
14	Emisja zanieczyszczeń pyłowych w tys. ton.....	94,8	6,7	5,3	4,7	1,6	7,8	7,3
15	Emisja zanieczyszczeń gazo- wych w tys. ton (bez CO ₂)	2052,9	98,5	67,3	38,6	36,6	180,8	183,6

^a Obejmuje wodę użytą do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów

WOJEWÓDZTW W 2007 R. (cd.)

Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	Lp.
I OCHRONA WÓD										
2884,3	117,6	271,6	79,0	241,6	433,8	1136,7	121,8	1800,6	1691,1	1
2540,6	46,4	151,6	14,6	138,7	148,3	1003,0	31,5	1539,0	1593,3	2
104,0	31,6	58,1	19,0	10,0	75,9	89,0	33,7	105,1	17,2	3
239,8	39,6	61,8	45,3	92,9	209,6	44,6	56,6	156,5	80,6	4
238,6	89,2	72,7	40,7	141,8	367,2	53,0	49,9	194,1	114,9	5
209,0	85,3	67,7	40,0	127,9	324,6	43,4	49,5	191,7	97,6	6
3,6	53,0	10,6	0,8	5,3	148,1	12,8	0,6	86,3	9,3	7
0,8	0,3	7,0	-	3,1	23,0	1,4	0,1	0,3	37,5	8
70,9	7,7	17,1	8,2	57,3	31,4	15,3	9,9	18,3	15,4	9
133,7	24,4	33,0	31,0	62,2	122,1	14,0	39,0	86,8	35,3	10
29,6	3,8	5,0	0,6	13,9	42,6	9,6	0,3	2,5	17,4	11
2622,0	632,3	1156,3	744,3	1766,0	3222,9	642,7	1023,2	2094,0	1021,4	12
50,5	61,0	55,1	62,4	79,9	69,2	50,4	71,7	61,8	60,4	13
OCHRONA POWIETRZA										
9,9	3,9	2,7	1,7	3,5	21,8	3,9	1,4	7,0	5,7	14
196,2	63,0	23,4	12,8	40,4	754,1	81,7	9,9	217,7	48,3	15

rybnych. b Odprowadzone do wód powierzchniowych lub do ziemi. c Dotyczy ścieków przemysłowych.

TABL. 2. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Dolno- śląskie	Kujaw- sko-po- morskie	Lubel- skie	Lubuskie	Łódzkie	Małopol- skie
ZANIECZYSZCZENIE I								
	Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji w tys. t:							
1	pyłowych.....	19914,1	2408,9	512,8	482,4	95,3	3188,8	1114,5
2	gazowych	2090,8	860,9	27,8	215,1	0,0	216,7	129,1
ODP								
	Odpady ^a wytworzone w ciągu roku:							
3	w tys. t	124414,1	34299,7	2584,4	5122,5	727,0	3895,2	9026,9
4	na 1 km ² w t	397,9	1719,5	143,8	203,9	52,0	213,8	594,5
	W % wytworzonych:							
5	poddane odzyskowi	76,4	72,9	82,0	88,0	70,5	26,4	82,6
6	unieszkodliwione	20,1	25,1	10,7	10,5	21,9	72,6	14,5
7	w tym składowane.....	15,6	24,9	7,8	10,0	12,8	71,1	6,5
	Odpady ^a dotychczas składowane (nagromadzone) na składowiskach własnych:							
8	w tys. t	1735207,9	571848,8	20238,4	15185,1	2913,8	46212,5	152749,8
9	na 1 km ² w t	5549,5	28668,4	1126,1	604,5	208,3	2536,5	10060,6
LASY, OCHRONA PRZY								
10	Powierzchnia gruntów leśnych ^b w tys. ha	9254,6	601,9	427,6	576,5	703,8	388,8	436,9
11	w tym lasów.....	9048,4	586,0	417,7	568,0	682,7	381,5	432,1
12	Lesistość w %	28,9	29,4	23,2	22,6	48,8	20,9	28,5
13	Pozyskiwanie drewna (grubizny) w m ³ na 100 ha powierzchni lasów	377,4	528,1	379,2	248,3	385,0	297,4	289,9
	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^{bc} :							
14	w tys. ha.....	10101,5	360,9	581,6	570,4	547,7	342,6	790,3
15	w % powierzchni ogółem	32,3	18,1	32,4	22,7	39,2	18,8	52,1
16	na 1 mieszkańca m ²	2650	1254	2815	2633	5431	1341	2410
17	Pomniki przyrody ^{bc}	35074	2680	2188	1495	1050	3516	2154

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Stan w dniu 31 XII. c Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy

WOJEWÓDZTWO W 2007 R. (dok.)

Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	Lp.
OCHRONA POWIETRZA (dok.)										
1417,5	2383,7	177,5	117,1	320,1	3984,8	1944,5	41,1	1235,8	489,1	1
63,1	127,7	7,6	1,5	43,1	297,9	51,8	0,1	15,2	33,2	2
ADY										
6788,4	1536,5	1276,1	1057,2	2466,9	41408,2	1637,7	894,8	4851,6	6841,0	3
190,9	163,2	71,5	52,4	134,7	3357,2	139,9	37,0	162,7	298,8	4
49,7	86,1	81,6	88,5	85,0	91,8	85,3	87,4	63,3	34,6	5
40,0	5,9	8,3	6,5	12,3	4,1	13,5	5,1	33,5	64,2	6
8,3	5,0	4,1	4,0	10,2	3,1	12,1	0,6	28,0	43,0	7
46962,3	23322,4	452,9	2426,9	23146,0	653946,0	17403,7	1417,0	48847,1	108135,2	8
1320,7	2477,9	25,4	120,2	1264,1	53019,8	1486,2	58,6	1637,7	4723,7	9
RODY I KRAJOBRAZU										
805,6	255,8	668,8	620,8	676,7	401,6	331,7	751,8	782,4	823,8	10
793,9	248,8	657,7	611,0	659,0	391,9	325,3	731,0	762,0	800,0	11
22,3	26,4	36,9	30,3	36,0	31,8	27,8	30,2	25,5	34,9	12
231,7	446,8	307,3	306,0	392,1	587,6	313,3	533,5	385,1	432,4	13
1053,6	255,8	794,2	645,1	596,0	272,5	738,1	1119,0	941,1	492,5	14
29,6	27,2	44,5	32,0	32,5	22,1	63,0	46,3	31,6	21,5	15
2031	2467	3787	5409	2696	585	5786	7846	2779	2910	16
4134	589	1534	2076	2736	1514	647	2558	3830	2373	17

uchwały rady gmin.

Dział II. WYKORZYSTANIE I OCHRONA ZASOBÓW POWIERZCHNI ZIEMI I GLEBY

Uwagi metodyczne

Dane o **stanie i zmianach w ewidencyjnym przeznaczeniu gruntów** opracowano na podstawie rocznych wykazów gruntów wprowadzonych rozporządzeniami Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454). W rozporządzeniu klasyfikacje zaliczenia gruntów do poszczególnych użytków gruntowych zostały zmienione m. in. ze względu na potrzebę dostosowywania do standardów międzynarodowych. Wykazy gruntów sporządzają Główny Urząd Geodezji i Kartografii oraz wojewódzkie wydziały geodezji i gospodarki gruntami. Dane te prezentowane są według powierzchni geodezyjnej.

Nowa ewidencja gruntów (Dz. U. z 2001 r. Nr 38, poz. 454) wprowadziła różnice zakresowe w stosunku do lat poprzednich polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (dotychczas ujmowanych w pozycji „grunty zabudowane i zurbanizowane”), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji „wody śródlądowe i stojące”) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję). Dane według wymienionej ewidencji o:

- **użytkach rolnych** dotyczą: gruntów ornych, sadów, łąk i pastwisk trwałych, gruntów rolnych zabudowanych zajętych pod budynki mieszkalne oraz inne budynki i urządzenia budowlane służące produkcji rolniczej, nie wyłączając produkcji rybnej oraz przetwórstwa rolno-spożywczego (kotłownie, komórki, garaże, szopy, stodoły, wiaty, spichlerze, budynki inwentarskie, place składowe i manewrowe w obrębie zabudowy itp.), a także ogródków przydomowych w gospodarstwach rolnych, gruntów pod stawami obejmującymi zbiorniki wodne (z wyjątkiem jezior i zbiorników zaporowych z urządzeniami do regulacji poziomu wód) wyposażone w urządzenia hydrotechniczne, nadające się do chowu, hodowli i przetrzymywania ryb obejmujące powierzchnię ogroblowaną wraz z systemem rowów oraz terenami przyległymi do stawów i z nimi związane, a należącymi do obiektu stawowego, gruntów pod rowami, do których zalicza się otwarte rowy pełniące funkcję melioracji wodnych dla gruntów wykorzystywanych do produkcji rolniczej.
- **gruntach zabudowanych i zurbanizowanych** dotyczą:
 - **terenów mieszkaniowych**, do których zalicza się grunty zajęte pod budynki mieszkalne, urządzenia funkcjonalnie związane z budynkami mieszkalnymi (podwórza, dojazdy, przejścia, przydomowe place gier i zabaw itp.), a także ogródki przydomowe,
 - **terenów przemysłowych**, do których zalicza się grunty zajęte pod budynki i urządzenia służące do produkcji przemysłowej, a także ujęcia wody, oczyszczalnie ścieków, stacje transformatorowe, czynne hałdy i wysypiska, urządzenia magazynowo-składowe i remontowe itp.,
 - **innych terenów zabudowanych**, do których zalicza się grunty zajęte pod budynki i urządzenia związane z administracją, służbą zdrowia, handlem,

kultem religijnym, rzemiosłem, usługami, nauką, oświatą, kulturą i sztuką, wypoczynkiem, łącznością itp., czynne cmentarze, grzebowiska zwierząt oraz inne grunty zabudowane (nie ujęte w poz. dotyczących terenów mieszkaniowych i przemysłowych),

- **zurbanizowanych terenów niezabudowanych**, do których zalicza się grunty niezabudowane, ale przeznaczone w planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę, wyłączone z produkcji rolniczej i leśnej,
- **terenów rekreacyjno-wypoczynkowych**, do których zalicza się nie zajęte pod budynki:
 - tereny ośrodków wypoczynkowych, zabaw dziecięcych, plaże, urządzone parki, skwery, zieleńce (poza pasami ulic),
 - tereny o charakterze zabytkowym: ruiny zamków, grodziska, kurhany, pomniki przyrody itp.,
 - tereny sportowe: stadiony, boiska sportowe, skocznie narciarskie, tory saneczkowe, strzelnice sportowe, kąpieliska itp.,
 - tereny spełniające funkcje rozrywkowe: lunaparki, wesołe miasteczka itp.,
 - ogrody zoologiczne i botaniczne,
 - tereny zieleni nieurządzonej nie zaliczone do lasów oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych,
- **terenów komunikacyjnych**, do których zalicza się grunty zajęte pod:
 - drogi: krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne, w osiedlach mieszkaniowych, dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych oraz do obiektów użyteczności publicznej; place postojowe i manewrowe przy dworcach kolejowych, autobusowych i lotniczych, portach morskich i rzecznych i innych oraz ogólnodostępne dojazdy do ramp wyładowniczych i placów składowych,
 - tereny kolejowe,
 - inne tereny komunikacyjne obejmujące: porty lotnicze i inne budowle oraz urządzenia służące komunikacji lotniczej, urządzenia portowe, przystanie, obiekty i budowle służące komunikacji wodnej, naziemne obiekty, budowle i urządzenia górskich linii liniowych, torowiska tramwajowe poza pasami ulic i dróg, a także obiekty i urządzenia związane z komunikacją miejską, urządzone parkingi poza lasami państwowymi, dworce autobusowe, wały ochronne wód przystosowane do ruchu kołowego.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytku rolnego pod względem jego przydatności do produkcji rolniczej. Klasa I określa najwyższą wartość rolniczą, a klasa VI najniższą. Grunty orne oraz pastwiska zaliczone do klasy VI z odpowiednim symbolem RZ (grunty orne), PsZ (pastwiska) są to grunty, które ze względu na niską jakość zostały uznane w toku gleboznawczej klasyfikacji gruntów za nieprzydatne do uprawy i przeznaczone do zalesienia.

Kompleksy przydatności rolniczej użytków zielonych określają stopień jakości użytku zielonego: bardzo dobre i dobre (1z), średnie (2z), słabe (3z). Źródło: Gleboznawstwo, pod red. B. Dobrzańskiej PWRiL 1981.

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty dla gruntów wyłączonych od 1995 r. w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych; leśnych – tekst jednolity (Dz. U. Nr 121 z 2004 r., poz. 1266).

Ochrona gruntów rolnych i leśnych w myśl tej ustawy polega na:

- ograniczeniu przeznaczenia ich na cele nierolnicze lub nieleśne,
- zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych i leśnych oraz szkodom w produkcji rolniczej lub leśnej oraz w drzewostanach powstających wskutek działalności nierolniczej lub nieleśnej,
- zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi,
- rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze,
- zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych,
- przywracaniu i poprawianiu wartości użytkowej gruntem, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej, a także na zapobieganiu obniżania produktywności gruntów leśnych.

Dane nie uwzględniają ubytku gruntów rolnych nie związanych ze zmianą właściciela, np. ubytku tych gruntów w ramach rozwoju budownictwa indywidualnego na gruntach własnych gospodarstw rolnych.

Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 II 1995 r. chroni grunty rolne zaliczone do klas I-III oraz grunty rolne klas IV-VI wytworzone z gleb organicznych, nie uwzględnia natomiast klas V-VI wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego. Zgodnie z art. 12a ust. 15 ustawy rada gminy może podjąć uchwałę o objęciu na jej obszarze ochroną również gruntów zaliczonych do klas IV, IV^a i IV^b wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego.

Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej.

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntem zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowaniu stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg. Grunty zrehabilitowane podlegają zagospodarowaniu, czyli rolniczemu, leśnemu lub innemu rodzajowi użytkowania.

Melioracje wodne szczegółowe obejmują: ścieki wodne naturalne i sztuczne odwadniające i nawadniające o szerokości dna do 1,5 m w ich dolnym biegu oraz ruropięgi o średnicy do 1 m z wyjątkiem ruropięgów o średnicy większej niż 0,4 m na odcinkach przebiegających przez zabudowane tereny wsi i miast, groble na obszarach nawadnianych, drenowania, deszczownie wraz z pompami przenośnymi, stawy rybne i innemu podobne urządzenia. Melioracje scharakteryzowano powierzchnią zmeliorowanych gruntów oraz łąk i pastwisk zagospodarowanych według rodzajów melioracji szczegółowych.

Erozja gleb to proces niszczenia (zmywania, złobienia, wywiewania) wierzchniej warstwy gleby wywołany siłą wiatru i płynącej wody. Erozję gleb przyspiesza działalność gospodarcza człowieka: nadmierny wyrąb lasów, niszczenie szaty roślinnej, nieprawidłowa uprawa gruntów i dobór roślin uprawnych, odwadnianie bagien itp. W zależności od bezpośredniego czynnika sprawczego wyróżnia się erozję: wietrzną (eoliczną), wodną, wodno-grawitacyjną (ruchy masowe) oraz uprawową. Masowo występuje erozja wietrzna oraz wodna (powierzchniowa i wąwozowa).

Erozja wietrzna (eoliczna) polega na wywiewaniu odspojonych cząstek gruntu, a następnie ich przemieszczaniu, sortowaniu i osadzaniu.

Zagrożenie gleb erozją wietrzną ocenia się przy pomocy 3-stopniowej skali, uwzględniając rzeźbę terenu, pokrycie powierzchni roślinnością (lesistość) oraz rodzaj gleby. Najbardziej narażone na erozję wietrzną są piaski luźne drobnoziarniste i utwory murszowe, na których silne zagrożenie występuje już nawet w terenie płaskim o lesistości 25%.

Erozja wodna polega na zmywaniu i wymywaniu cząstek gleby. W przypadku, gdy niewielki spływ wody po zboczu powoduje jedynie rozbryzgi i splukiwanie odspojonych frakcji gleby ma miejsce **erozja wodna powierzchniowa**, natomiast gdy przy silnym spływie wody powstają rozmywy o głębokości ponad 2 m mówimy o **erozji wąwozowej**.

Zagrożenie gleb erozją wodną powierzchniową (skala 3-stopniowa) ustala się w oparciu o rodzaje gleb oraz ekspozycję (nachylenie) terenu. Erozji wodnej w pierwszej kolejności ulegają lessy, utwory lessowe oraz gleby pyłowe i piaski luźne. Przy **erozji wąwozowej** kryterium wyróżniania poszczególnych stopni zagrożenia (5 stopni) stanowi gęstość sieci wąwozów wyrażona w km na km²; w pierwszym stopniu zagrożenia (erozja słaba) gęstość wąwozów wynosi od 0,01 do 0,1 km/km², w drugim (erozja umiarkowana) od 0,1 do 0,5, w trzecim (erozja średnia) od 0,5 do 1,0, w czwartym (erozja silna) od 1,0 do 2,0 i stopniu piątym (erozja bardzo silna) powyżej 2,0 km/km².

Dane na temat **stanu rolnictwa ekologicznego w województwie łódzkim** w 2007 r. zostały opracowane na podstawie *wykazów producentów* przekazanych przez upoważnione jednostki certyfikujące Głównemu Inspektorowi Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, zgodnie z art. 9 ust. 1, pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 93, poz. 898) w zakresie określonym w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 lutego 2005 r. w sprawie wzoru formularza wykazu producentów podlegających kontroli upoważnionej jednostki certyfikującej (Dz. U. Nr 34, poz. 312).

TABL. 1. **POWIERZCHNIA GEODEZYJNA, KIERUNKI I ZMIANY W WYKORZYSTANIU POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA^a**
Stan w dniu 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007		2008		przyrost (+) lub uby- tek (-) w ha w stosunku do roku 2007
	w ha	na 1 miesz- kańca ^b w ha	w ha	na 1 miesz- kańca ^b w ha	
OGÓLEM^c	1821894	0,71	1821896	0,71	+2
Użytki rolne	1308360	0,51	1306356	0,51	-2004
grunty orne	1015992	0,40	1015044	0,40	-948
sady	32383	0,01	31976	0,01	-407
łąki trwałe	118396	0,05	117890	0,05	-506
pastwiska trwałe	89056	0,03	88501	0,03	-555
grunty rolne zabudowane	39832	0,02	40197	0,02	+365
grunty pod stawami	3466	0,00	3577	0,00	+111
grunty pod rowami	9235	0,00	9171	0,00	-64
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	389166	0,15	391115	0,15	+1949
lasy	383503	0,15	384832	0,15	+1329
grunty zadrzewione i zakrzewione	5663	0,00	6283	0,00	+620
Grunty pod wodami	10726	0,00	10748	0,00	+22
powierzchniowymi płynącymi	8244	0,00	8317	0,00	+73
powierzchniowymi stojącymi	2482	0,00	2431	0,00	-51
Grunty zabudowane i zurbanizo- wane	89943	0,04	90411	0,04	+468
tereny mieszkaniowe	17433	0,01	17300	0,01	-133
tereny przemysłowe	5399	0,00	5491	0,00	+92
inne tereny zabudowane	6849	0,00	7230	0,00	+381
zurbanizowane tereny niezabudowane	4230	0,00	4172	0,00	-58
tereny rekreacji i wypoczynku	2915	0,00	2949	0,00	+34
tereny komunikacyjne	50861	0,02	51018	0,02	+157
drogi	44307	0,02	44303	0,02	-4
tereny kolejowe	6245	0,00	6231	0,00	-14
inne	309	0,00	484	0,00	+175
użytki kopalne	2256	0,00	2251	0,00	-5
Użytki ekologiczne	860	0,00	884	0,00	+24
Nie użytki	15591	0,01	15512	0,01	-79
Tereny różne	7248	0,00	6870	0,00	-378

^a Dane według ewidencji gruntów z dnia 1 I 2007 i 1 I 2008 – patrz „Uwagi metodyczne”. ^b Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2006 i 2007. ^c Obszar lądowy łącznie z wodami śródlądowymi.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

TABL. 2. GRUNTY ROLNE I LEŚNE WYŁĄCZONE Z PRODUKCJI ROLNICZEJ I LEŚNEJ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007
	w hektarach		
OGÓŁEM	340	403	501
z tego:			
Grunty rolne	236	291	397
Grunty leśne	104	112	104
Kierunki wyłączenia ^b			
na tereny osiedlowe	59	119	126
na tereny komunikacyjne	14	53	15
na tereny przemysłowe	77	92	146
na użytki kopalne	109	99	97
na zbiorniki wodne	-	4	1
na inne cele	81	35	117

a W ciągu roku. *b* Bez gruntów rolnych wyłączonych pod zalesienia i zadrzewienia.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie gruntów rolnych, Ministerstwa Środowiska w zakresie gruntów leśnych.

TABL. 3. POWIERZCHNIA ZMELIOROWANYCH UŻYTKÓW ROLNYCH
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007
OGÓŁEM w tys. ha	474,1	473,7	473,7
w % ogólnej powierzchni			
użytków rolnych	43,7	42,9	42,8
Grunty orne w tys. ha	401,1	400,9	400,9
w tym:			
zdrenowane	384,3	384,1	384,1
nawadniane	0,3	0,3	0,3
Łąki i pastwiska w tys. ha	73,0	72,8	72,7
w tym:			
zdrenowane	10,8	10,8	10,8
nawadniane	15,5	15,4	15,4

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 4. GRUNTY ROLNE WYLĄCZONE Z PRODUKCJI ROLNICZEJ^a W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Użytki rolne według klas bonitacji						Inne grunty rolne
		razem	mineralne			organiczne		
			I-II	III	IV	IV	V-VI	
w hektarach								
OGÓŁEM	397	225	4	63	71	4	83	172
Użytki kopalne	10	10	-	-	-	-	10	-
Tereny:								
przemysłowe	137	91	3	9	5	2	72	46
komunikacyjne	13	7	-	2	5	-	-	6
osiedlowe	119	45	1	17	25	1	1	74
Zbiorniki wodne	1	-	-	-	-	-	-	1
Pozostałe tereny	117	72	-	35	36	1	-	45

^a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 5. GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE, ICH REKULTYWACJA ORAZ ZAGOSPODAROWANIE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007
	w hektarach		
Grunty zdezastowane i zdegradowane			
(stan w dniu 31 XII).....	4558	4614	4635
zdezastowane	4383	4436	4448
zdegradowane	175	178	187
Grunty zrehabilitowane ^a	20	59	30
w tym przeznaczone na cele:			
rolnicze.....	16	51	2
leśne	4	4	20
Grunty zagospodarowane ^a	30	56	8
w tym przeznaczone na cele:			
rolnicze.....	24	47	1
leśne	6	8	4

^a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 6. **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTY-
WACJI ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE
WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Grunty wymagające rekultywacji ^a			Grunty zrekultywo- wane w ciągu roku	Grunty zagospoda- rowane w ciągu roku
	ogółem	zdewasto- wane	zdegrado- wane ^b		
	w hektarach				
WOJEWÓDZTWO	4635	4448	187	30	8
POWIATY:					
Bełchatowski	1354	1331	23	-	-
Brzeziński	-	-	-	-	-
Kutnowski	1157	1157	-	-	-
Łaski	1	-	1	-	-
Łęczycki	150	150	-	-	-
Łowicki	191	191	1	-	4
Łódzki Wschodni	134	103	31	2	-
Opoczyński	100	100	-	-	-
Pabianicki	113	110	3	6	-
Pajęczański	-	-	-	19	-
Piotrkowski	44	44	-	1	1
Poddębicki	415	415	-	-	-
Radomszczański	167	78	88	3	3
Rawski	56	51	6	-	-
Sieradzki	318	318	-	-	-
Skierniewicki	40	5	35	-	-
Tomaszowski	125	125	-	-	-
Wieluński	-	-	-	-	-
Wieruszowski	47	47	-	-	-
Zduńskowolski	97	97	-	-	-
Zgierski	110	110	-	1	-
MIASTA NA PRAWACH POWIATU:					
Łódź	16	16	-	-	-
Piotrków Trybunalski	-	-	-	-	-
Skierniewice	-	-	-	-	-

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Ewidencja niepełna.

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 7. **ZAGROŻENIE POTENCJALNE GLEB UŻYTKOWANYCH ROLNICZO EROZJĄ
WIETRZNĄ W 2007 R.**

Ogółem powierzchnia zagrożona		Według stopnia zagrożenia					
w km ²	w % powierzchni ogólnej	słaba	średnia	silna	słaba	średnia	silna
		w km ²			w % powierzchni ogólnej		
8330	45,7	5670	1632	1028	31,1	9,0	5,6

Ź r ó ł o: dane Instytutu Upraw, Nawożenia i Gleboznawstwa.

TABL. 8. **ZAGROŻENIE GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH EROZJĄ WODNĄ POWIERZCHNIOWĄ W 2007 R.**

Ogółem powierzchnia zagrożona		Według stopnia zagrożenia					
w km ²	w % powierzchni ogólnej	słaba	średnia	silna	słaba	średnia	silna
		w km ²			w % powierzchni ogólnej		
3735,9	20,0	2582,0	1058,2	95,7	14,2	5,8	0,5

Źródło: dane Instytutu Upraw, Nawożenia i Gleboznawstwa.

TABL. 9. **ZAGROŻENIE GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH EROZJĄ WODNĄ WĄWOZOWĄ W 2007 R.**

Ogółem powierzchnia zagrożona		Według stopnia zagrożenia							
w km ²	w % powierzchni ogólnej	słaba	średnia	silna	bardzo silna	słaba	średnia	silna	bardzo silna
		w km ²				w % powierzchni ogólnej			
766,2	4,2	624,2	119,0	23,0	-	3,4	0,7	0,1	-

Źródło: dane Instytutu Upraw, Nawożenia i Gleboznawstwa.

TABL. 10. **POWIERZCHNIA, ZASOBY I EKSPLOATACJA ZŁÓŻ TORFÓW**

LATA	Zasoby				W tym	
	ogółem		eksploatowane		trwale użytki zielone (z) według kompleksów glebowo rolniczych ^a	
	udokumentowane w ha	szacunkowe w mln m ³	w ha	w mln m ³	1z	
					razem	eksploatowane
w hektarach						
2006	23768	190,1	-	0,1	822	-
2007	22985	184,7	-	-	822	-

^a Określonych na podstawie waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej opracowanej przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa.

TABL. 10. **POWIERZCHNIA, ZASOBY I EKSPLOATACJA ZŁÓŻ TORFÓW (dok.)**

LATA	W tym (dok.)							
	trwałe użytki zielone (z) według kompleksów glebowo rolniczych ^a (dok.)				inne użytki rolne		nieużytki rolnicze	
	2z		3z		razem	eksploa- towane	razem	eksploa- towane
	razem	eksploa- towane	razem	eksploa- towane				
	w hektarach							
2006	9776	-	10713	-	683	-	1774	-
2007	9285	-	10421	-	683	-	1774	-

^a Określonych na podstawie waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej opracowanej przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa.

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 11. **ZUŻYCIENIE NAWOZÓW SZTUCZNYCH I WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004/2005	2005/2006	2006/2007
W TONACH			
Nawozy sztuczne (NPK)	128070	158757	161761
azotowe (N)	87199	76996	86982
fosforowe (P ₂ O ₅)	19805	38493	34507
potasowe (K ₂ O)	21066	43268	40271
Nawozy wapniowe (CaO)	144801	45097	44497
na 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg			
Nawozy sztuczne (NPK).....	117,9	143,7	146,0
azotowe (N)	80,3	69,7	78,5
fosforowe (P ₂ O ₅)	18,2	34,8	31,1
potasowe (K ₂ O)	19,4	39,2	36,4
Nawozy wapniowe (CaO)	133,3	40,8	40,2

TABL. 12. **POWIERZCHNIA ODŁOGÓW I UGORÓW NA GRUNTACH ORNYCH**
Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007 ^a
OGÓLEM w tys. ha	55,5	55,0	22,9
w tym gospodarstwa indywidualne	54,1	53,7	22,7
Z ogółem w % powierzchni gruntów ornych	6,4	6,1	2,7

^a Od 2007 r. „Powierzchnia gruntów ugorowanych na gruntach ornych”.

TABL. 13. **POŻARY^a UPRAW ROLNYCH, ŁĄK, RŻYSK I NIEUŻYTKÓW**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007
Liczba pożarów:			
upraw rolnych, łąk, rżysk	811	705	179
nieużytków	1793	543	552
Powierzchnia pożarów w ha:			
upraw rolnych, łąk, rżysk	694	334	89
nieużytków	1199	760	237

^a Powstałe w wyniku wypalania pozostałości roślinnych.

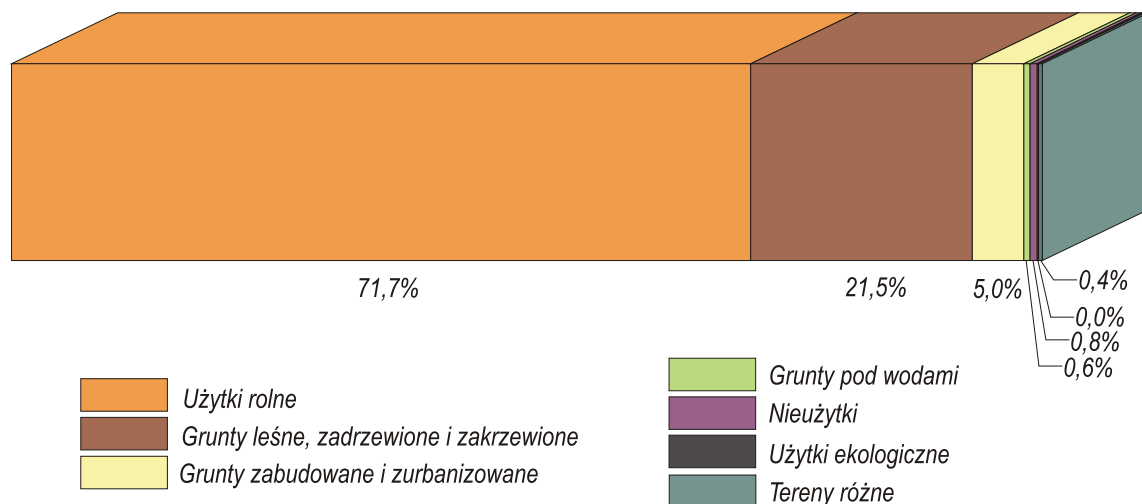
Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej.

TABL. 14. **GOSPODARSTWA PROWADZĄCE PRODUKCJĘ METODAMI EKOLOGICZNYMI**

LATA	Liczba gospodarstw			Powierzchnia ekologicznych gruntów rolnych		
	ogółem	z certyfi- katem	w okresie przestawiania	ogółem	z certyfi- katem	w okresie przestawiania
				w ha		
2006	218	67	151	3378,3	1212,7	2165,6
2007	261	120	141	3561,3	1519,6	2041,7

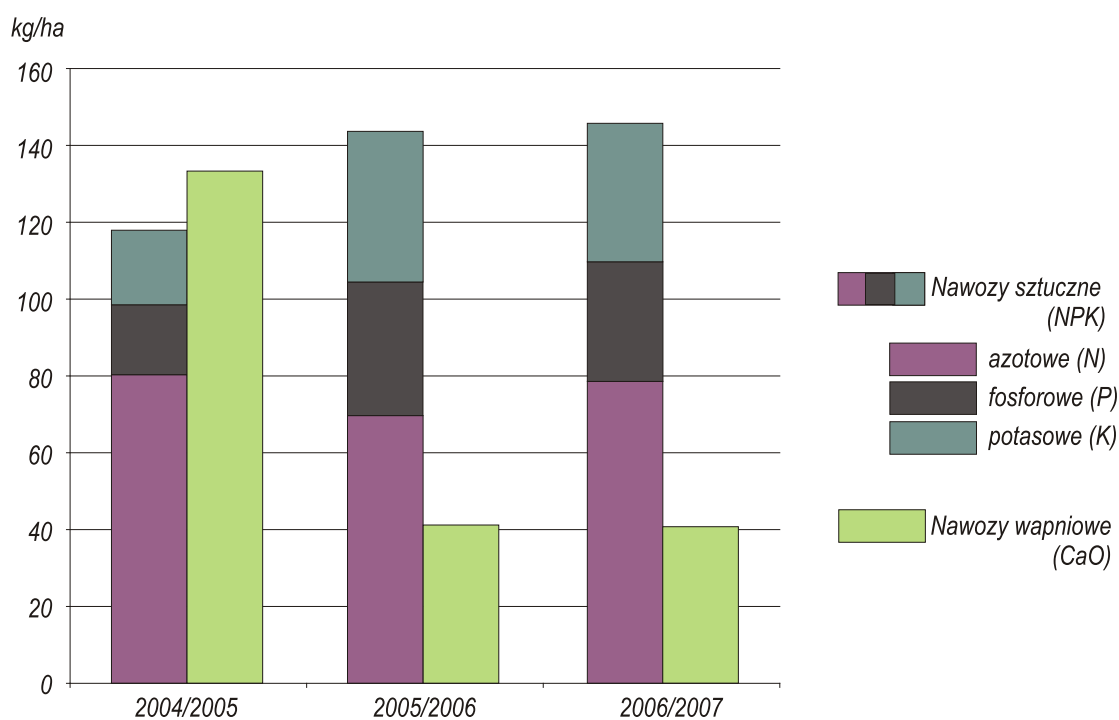
Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

STRUKTURA WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO W 2007 R.

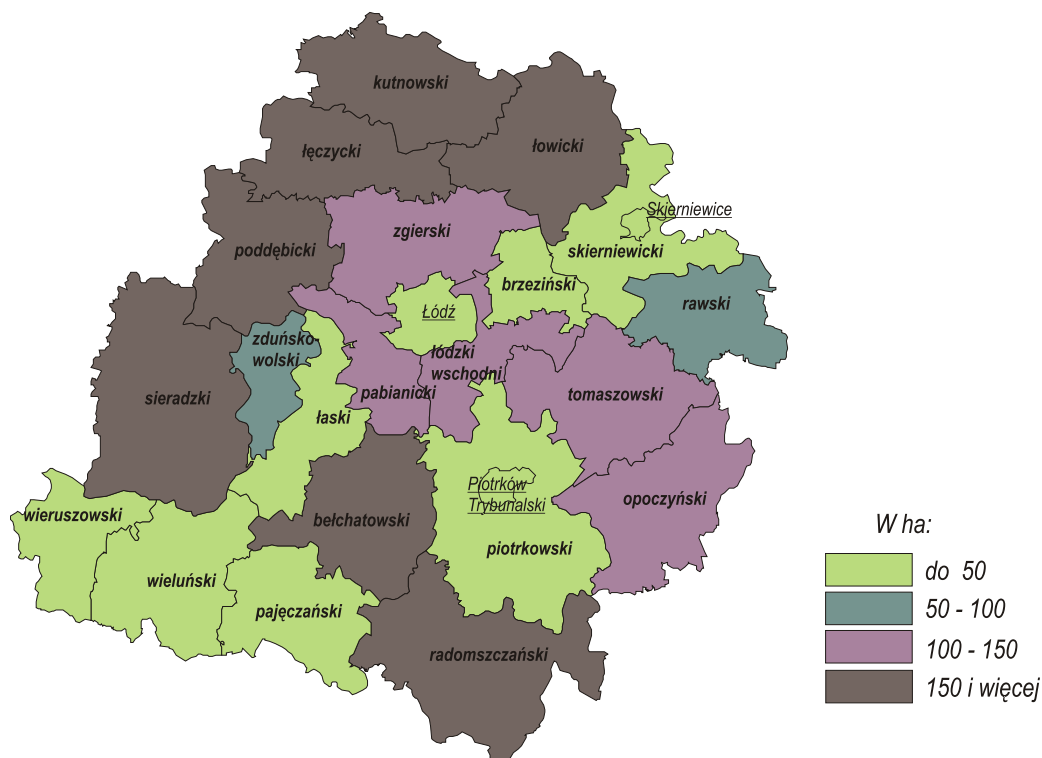

Źródło: Dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

ZUŻYCIE NAWOZÓW SZTUCZNYCH I WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK na 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg

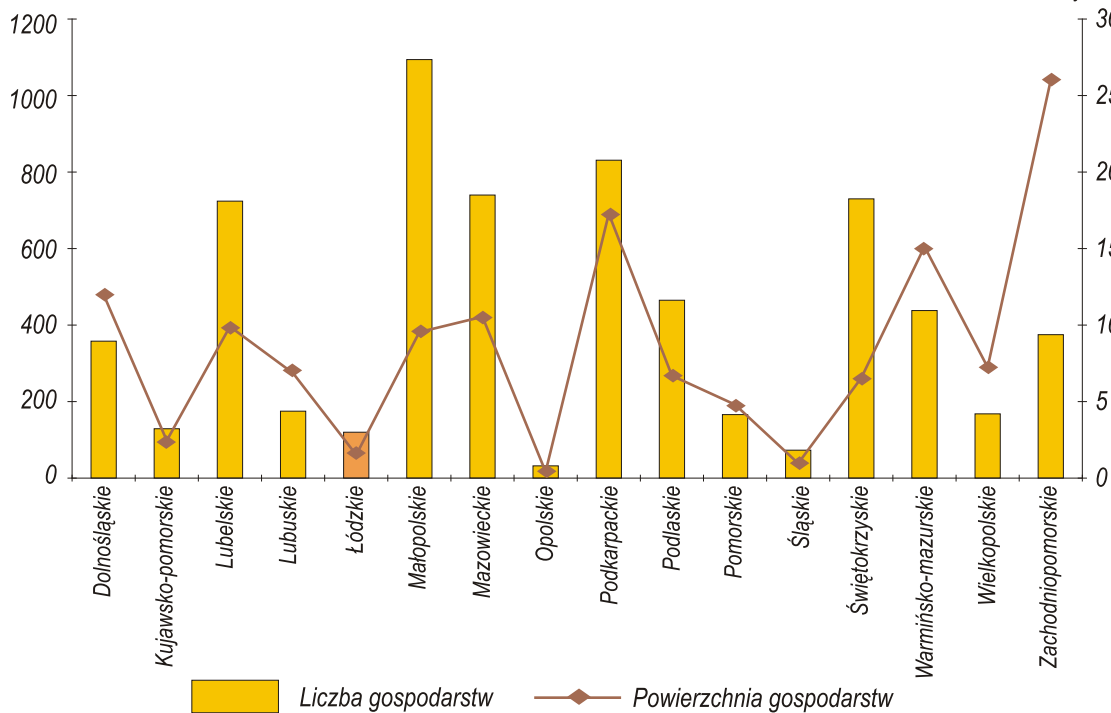
GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R.

LICZBA I POWIERZCHNIA GOSPODARSTW EKOLOGICZNYCH Z CERTYFIKATEM WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

Liczba gospodarstw

Powierzchnia gospodarstw
w tys. ha

Dział III. ZASOBY, WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD

Uwagi metodyczne

W dziale zawarto informacje dotyczące: zasobów wodnych i głównych kierunków ich wykorzystania, ścieków przemysłowych i komunalnych oraz stopnia ich oczyszczania, wyposażenia miast i wsi w instalacje wodne i oczyszczalnie ścieków.

Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych to część zasobów, które z uwzględnieniem zasad ich ochrony i warunków technicznych mogą być pobierane z określonego poziomu wodonośnego bez naruszania równowagi hydrogeologicznej.

Przyrost zasobów wód podziemnych jest to ilość wody dodatkowo udokumentowana w wyniku prowadzonych w danym roku prac hydrogeologiczno-studziennych przy budowie ujęć wód podziemnych i przekazana do wykorzystania.

Informacje o **poborze wody** dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem)” – wszystkich jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków,
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz uzupełnianie stawów rybnych” - jednostek organizacyjnych rolnictwa i leśnictwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha,
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” – przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych, dla których organem założycielskim jest wojewoda oraz pozostających w zarządzie samorządów terytorialnych, a także wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itp.).

Dane o **recyrkulacji wody w przemyśle** dotyczą zakładów przemysłowych wyposażonych w zamknięte obiegi wody oraz udziału wody zużytej w obiegach zamkniętych w ogólnym zużyciu wody na cele produkcyjne.

Przez **obieg zamknięty** rozumie się układ, w którym woda raz użyta nie jest odprowadzana do odbiornika, lecz zawraca do punktu bezpośredniego podawania wody do obiegu celem powtórnych rotacji i wykorzystania.

Wskaźnik ujęcia pobieranej wody w obiegi zamknięte obliczono dzieląc ilość wody pobieranej w ciągu roku na uzupełnienie obiegów zamkniętych z tytułu strat wody (bezzwrotnych i w sieci), zrzutów wód zanieczyszczonych, np. dla odświeżenia obiegu zamkniętego itp. przez ilość wody zużytej w ciągu roku na cele produkcyjne. Wyrażona w procentach wartość tego wskaźnika może być zawarta w granicach od zera (obieg otwarty)

do stu (wartość teoretyczna w warunkach całkowitego zamknięcia obiegów i braku uzupełniającego poboru wody).

Z uwagi na to, że część zakładów pobierających wodę i odprowadzających ścieki nie posiadała urządzeń pomiarowych, bądź też nie dokonywała pomiarów z wystarczającą częstotliwością, dane ustalono w tych jednostkach pośrednio na podstawie wydajności pomp, ilości wody zużytej na jednostkę produkcji itp., a zatem częściowo szacunkowo.

Dane o **ściekach komunalnych** obejmują ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną przez jednostki będące w gestii przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych, dla których organem założycielskim jest wojewoda (lub będących pod zarządem samorządów terytorialnych) oraz przez zbiorczą kanalizację wojewódzkich zakładów usług wodnych, spółdzielnie mieszkaniowe, kółka rolnicze i zakłady pracy (przemysłowe, rolnicze, budowlane itp. obsługujące domy mieszkalne).

Ścieki te przed odprowadzeniem do odbiornika powinny być w całości poddane procesom oczyszczania, stąd w statystyce zostały ujęte jako **ścieki wymagające oczyszczenia**. Dane te nie obejmują wód opadowych i infiltracyjnych odprowadzanych siecią kanalizacyjną.

Oczyszczalnie ścieków komunalnych obejmują jednostki (oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej) będące pod zarządem samorządów terytorialnych, wojewódzkich zakładów usług wodnych, spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy – jeśli oczyszczają ścieki miejskie lub wiejskie doprowadzane siecią kanalizacyjną. Nie są objęte badaniami statystycznymi oczyszczalnie przydomowe lub oczyszczające ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalnie nie pracujące na sieci kanalizacyjnej).

Dane o **ściekach oczyszczanych odprowadzonych kanalizacją** obejmują ścieki oczyszczane w oczyszczalniach mechanicznych, mechaniczno-chemicznych, mechaniczno-biologicznych oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Stopień obciążenia oczyszczalni jest to wyrażony w procentach stosunek ilości ścieków oczyszczanych do przepustowości urządzeń oczyszczalni. Wskaźnik wyższy od 100% oznacza przeciążenie urządzeń oczyszczalni.

Ładunek zanieczyszczeń w ściekach to masa zanieczyszczeń zawartych w ściekach odprowadzona w jednostce czasu, równa iloczynowi natężenia przepływu ścieków i stężenia zanieczyszczeń.

Biochemiczne zużycie tlenu (BZT₅) jest to ilość tlenu zużyta w ciągu 5 dni w procesie biochemicznego utlenienia substancji (głównie organicznych) zawartych w ściekach, przy użyciu żywych bakterii i enzymów pozakomórkowych. Pięciodniowe dlatego, że procesy mineralizacji najbardziej intensywnie przebiegają w ciągu pierwszych 5 dni.

Chemiczne zużycie tlenu (ChZT) jest to ilość tlenu pobrana w procesie chemicznego utleniania ścieków.

Zawiesiny w ściekach to nierozpuszczone, zawieszane substancje i materiały o różnym stopniu rozdrobnienia.

Stopień redukcji zanieczyszczeń w ściekach jest to wyrażona w procentach redukcja ładunków zanieczyszczeń w ściekach w wyniku zastosowania oczyszczania.

Do **miast wyposażonych w wodociąg** zaliczono te miasta, w których sieć wodociągowa rozdzielcza (uliczna) wynosiła co najmniej 250 m i równocześnie obsługiwała 5 budynków mieszkalnych posiadających co najmniej 25 mieszkań lub 2 źródła uliczne.

Do **miast wyposażonych w kanalizację** zaliczono te miasta, w których sieć kanalizacyjna (uliczna) ogólnospławna i na ścieki gospodarcze wynosiła co najmniej 250 m – od której prowadzi co najmniej 5 połączeń do budynków mieszkalnych lub do wpustów podwórzowych oraz miasta posiadające sieć na wody opadowe, jeżeli do tej sieci są odprowadzane również ścieki gospodarcze.

Do **miast obsługiwanych przez oczyszczalnię ścieków** zaliczono te miasta, z których ścieki komunalne przed odprowadzeniem ich do odbiornika były poddawane procesom oczyszczania mechanicznego, chemicznego, biologicznego lub z podwyższonym usuwaniem biogenów. W przypadku wyposażenia miasta w kilka oczyszczalni o różnym sposobie oczyszczania, o klasyfikacji miasta do obsługiwanego przez poszczególne rodzaje oczyszczalni ścieków decydowała przewaga ilości ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie lub z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Dane o **ludności korzystającej w miastach z wodociągów i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągów przez źródła podwórzowe i uliczne, a z kanalizacji przez wpusty kanalizacyjne.

Dane o **ludności miast obsługiwanej przez oczyszczalnię ścieków** podano w oparciu o szacunek liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnię oczyszczającą ścieki komunalne z miast.

Dane o **ściekach przemysłowych** dotyczą ścieków odprowadzonych z jednostek określonych w pkt. 1 - które według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostały ujęte w „Przemysłe” obejmującym sekcje „Górnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę”, jak również w pozostałych sekcjach, których udział w ilości odprowadzonych ścieków jest niewielki - w 2007 r. stanowił 0,9%. Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **poborze wód i wyposażeniu w oczyszczalnię ścieków**.

Jako **ścieki przemysłowe wymagające oczyszczenia** przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód powierzchniowych lub do sieci kanalizacyjnej jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami kopalnianymi, lecz bez wód używanych w przemyśle do celów chłodniczych).

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodzenia w procesach technologicznych.

Za **wody chłodnicze nie wymagające oczyszczenia (umownie czyste)** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód powierzchniowych oddzielnym systemem kanalizacji,

- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura określona w pozwoleniu wodno-prawnym dla wód chłodniczych odprowadzonych do:
 - jezior oraz ich dopływów nie przekracza $+26^{\circ}\text{C}$ albo naturalnej temperatury wody w przypadku gdy jest ona wyższa niż $+26^{\circ}\text{C}$,
 - pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza $+35^{\circ}\text{C}$.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz o podwyższonym usuwaniu biogenów i odprowadzonych do wód powierzchniowych.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzaniu lub flotacji (wypływanie lekkich substancji na powierzchnię), przy użyciu krat, sit, piaskowników, odłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych, względnie ich neutralizację metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja (kłaczkowanie), sorbcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. przez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysoko efektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu. Badania statystyczne oczyszczalni z podwyższonym usuwaniem biogenów rozpoczęto w 1995 r.

Kilkustopniowe oczyszczanie ścieków np. oczyszczanie ścieków mechaniczne i biologiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

W procesach oczyszczania ścieków wytwarzają się **osady ściekowe**. Ilość i skład osadów uzależnione są od sposobu i stopnia oczyszczania ścieków.

Za **gospodarcze wykorzystanie osadów** uważa się użycie osadów ściekowych do nawożenia rolniczego, rekultywacji wysypisk i składowisk odpadów, niwelację terenów, wypełnianie wyrobisk pokopalnych itp.

Unieszkodliwianie osadów ściekowych polega na ich usuwaniu lub ograniczeniu uciążliwości poprzez spalanie, pirolizę (odgazowanie), utlenianie na mokro, neutralizację chemiczną, chlorowanie lub inne metody, których efektem jest zmniejszenie lub likwidacja uciążliwości osadów.

Przez **osady ściekowe nagromadzone** należy rozumieć osady nagromadzone na terenie oczyszczalni na składowiskach, poletkach, lagunach i w stawach osadowych, w okresie sprawozdawczym i w latach poprzednich.

TABL. 1. ZASOBY EKSPLOATACYJNE WÓD PODZIEMNYCH

LATA	Ogółem (stan w dniu 31 XII)	Z utworów geologicznych			
		czwarto- rzędowych	trzecio- rzędowych	kredowych	starszych
w hektometrach sześciennych					
2005	1320,7	511,7	54,3	503,1	251,5
2006	1349,8	524,7	57,1	512,4	255,7
2007	1369,1	535,3	58,1	517,8	257,9

Ź r ó d ł o: dane Państwowego Instytutu Geologicznego.

TABL. 2. POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007
W HEKTOMETRACH SZEŚCIENNYCH			
OGÓŁEM	328,8	333,0	330,4
w dm^3/km^2	18,0	18,3	18,1
na cele:			
Produkcyjne (poza rolnictwem i leś- nictwem)	86,9	86,7	94,6
w tym:			
wody powierzchniowe.....	71,6	70,6	79,9
wody podziemne	14,3	15,0	13,7
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie ^a (wody powierzchniowe).....	91,6	93,1	92,0
Eksploatacji sieci wodociągowej ^b	150,3	153,2	143,8
wody powierzchniowe	10,6	11,2	9,7
wody podziemne	139,7	142,0	134,1
W ODSETKACH			
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0
wody powierzchniowe	52,9	52,5	55,0
wody podziemne	46,8	47,1	44,7
na cele:			
Produkcyjne (poza rolnictwem i leś- nictwem).....	26,4	26,0	28,6
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie ^a ..	27,9	28,0	27,9
Eksploatacji sieci wodociągowej ^b	45,7	46,0	43,5

^a Woda zużyta do nawodnień gruntów i napełniania stawów rybnych, nie obejmuje zaopatrzenia ludności wsi i potrzeb inwentarza żywego. ^b Na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

TABL. 3. ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007
W HEKTOMETRACH SZEŚCIENNYCH			
OGÓŁEM	295,5	300,8	300,4
Przemysł	86,6	86,2	94,9
Rolnictwo i leśnictwo	91,6	93,1	92,0
Eksploatacja sieci wodociągowej	117,3	121,4	113,5
W ODSETKACH			
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0
Przemysł	29,3	28,7	31,6
Rolnictwo i leśnictwo	31,0	31,0	30,6
Eksploatacja sieci wodociągowej	39,7	40,3	37,8

TABL. 4. POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG ŹRÓDEŁ POBORU I POWIATÓW W 2007 R.

WY- SZCZE- GÓL- NIENIE	Ogółem		Na cele						
			produkcyjne (poza rolnictwem i leśnictwem) z ujęć własnych			nawod- nień w rol- nictwie i leśnic- twie oraz uzu- pełnianie stawów rybnych	eksploatacji sieci wodociągowej ^a		
			razem	w tym wody			razem	wody	
				powierz- chniowe	pod- ziemne			powierz- chniowe	pod- ziemne
	w dam ³	na 1 km ² w dam ³	w dekametrach sześciennych						
WOJE- WÓDZ- TWO.....	330371	18,1	94625	79893	13683	91989	143757	9684	134073
POWIATY:									
Bełchatow- ski	88116	91,0	80920	79156	951	1330	5866	-	5866
Brzeziński	1469	4,1	-	-	-	-	1469	-	1469
Kutnowski	7576	8,5	700	-	700	133	6743	-	6743
Łaski.....	3934	6,4	214	-	214	1528	2192	-	2192
Łęczycki ...	9101	11,8	87	-	87	6139	2875	-	2875
Łowicki	44169	44,7	1146	-	1146	38148	4875	-	4875
Łódzki									
Wschod- ni	4869	9,7	213	-	213	1444	3212	-	3212
Opoczyński	7412	7,1	1523	597	898	2996	2893	-	2893
Pabianicki .	6720	13,7	441	-	441	382	5897	-	5897

^a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

TABL. 4. **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG ŹRÓDEŁ POBORU I POWIATÓW W 2007 R. (dok.)**

WY- SZCZE- GÓL- NIENIE	Ogółem		Na cele						
			produkcyjne (poza rolnictwem i leśnictwem) z ujęć własnych			nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz uzupełnianie stawów rybnych	eksploatacji sieci wodociągowej ^a		
			razem	w tym wody			razem	wody	
				powierzchniowe	podziemne			powierzchniowe	podziemne
	w dam ³	na 1 km ² w dam ³	w dekametrach sześciennych						
POWIATY (dok.):									
Pajęczański	5467	6,8	800	43	549	1540	3127	73	3054
Piotrkowski	9132	6,4	234	-	234	4300	4598	-	4598
Poddębicki.	17537	19,9	185	-	185	15610	1742	-	1742
Radom- szański	17419	12,1	892	-	892	10004	6523	-	6523
Rawski	4788	7,4	41	-	41	2550	2197	4	2193
Sieradzki ...	7216	4,8	411	-	411	1100	5705	-	5705
Skiernie- wicki.....	3079	4,1	18	-	18	1587	1474	-	1474
Tomaszow- ski	4342	4,2	854	45	809	1107	2381	-	2381
Wieluński	3968	4,3	303	-	303	180	3485	-	3485
Wieruszow- ski	2458	4,3	224	-	224	150	2084	-	2084
Zduńsko- wolski ...	3606	9,8	412	-	412	-	3194	-	3194
Zgierski	11162	13,1	1050	52	998	1378	8734	-	8734
MIASTA NA PRA- WACH POWIA- TU:									
Łódź	58202	198,6	2427	-	2427	-	55775	9547	46228
Piotrków Trybu- nalski.....	4643	69,3	874	-	874	-	3769	-	3769
Skierniewi- ce	3987	120,8	656	-	656	383	2948	59	2889

^a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

TABL. 5. BILANS GOSPODAROWANIA WODĄ W PRZEMYSŁE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007
	w hektometrach sześciennych		
Przychód wody	88,2	88,0	96,3
z ujęć własnych	86,9	86,7	94,6
wody powierzchniowe	71,6	70,6	79,9
wody podziemne	14,3	15,0	13,7
z odwadniania zakładów górnictw	1,1	1,1	1,0
z zakupu od innych jednostek	1,3	1,3	1,7
Rozchód wody	88,2	88,0	96,3
zużycie wody na potrzeby własne ...	86,6	86,2	94,9
w tym do produkcji	81,8	81,6	91,1
w tym z wodociągów komunal- nych	0,8	0,9	1,2
sprzedaż	1,5	1,6	1,3
straty w sieci	0,1	0,1	0,1

TABL. 6. ZUŻYCIEM WODY W ZAKŁADACH I ICH WYPOSAŻENIE W ZAMKNIĘTE OBIEGI WODY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007
Zużycie wody na cele produkcyjne w hm ³	81,8	81,6	91,1
w tym w obiegach zamkniętych w %	73,3	72,3	62,6
Zakłady wyposażone w obiegi zamknięte	59	53	53
w % zakładów ^a ogółem	53,4	47,4	47,8
według wskaźnika ujęcia w obiegi zużywanej wody:			
poniżej 10%	42	37	35
10-50%	7	8	9
powyżej 50%	10	8	9

^a Zużywających wody do produkcji.

TABL. 7. GOSPODAROWANIE WODĄ WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R.

WYSZCZE- GÓLNIENIE	Zakłady zużywające wodę		Zużycie wody na potrzeby przemysłu		Pobór wody		Zakup wody
	ogółem	w tym odprowa- dzające ścieki wymaga- jące oczysz- czenia ^a	razem	na 1 km ²	podziem- nych	powierz- chniowych	
WOJEWÓDZ- TWO.....	160	82	94920	5	13683	79893	1699
POWIATY:							
Bełchatowski	8	4	80539	83	951	79156	7
Brzeziński	-	-	-	-	-	-	-
Kutnowski	14	9	998	1	700	-	374
Łaski	7	6	256	-	214	-	43
Łęczycki	3	3	88	-	87	-	1
Łowicki	4	3	1113	1	1146	-	4
Łódzki Wschodni ..	7	6	178	-	213	-	9
Opoczyński	4	3	1471	1	898	597	13
Pabianicki	12	5	569	1	441	-	138
Pajęczański	2	1	783	1	549	43	-
Piotrkowski	5	4	203	-	234	-	-
Poddębicki	2	2	166	-	185	-	1
Radomszczański ...	8	2	904	1	892	-	26
Rawski	2	2	57	-	41	-	31
Sieradzki	10	5	460	-	411	-	70
Skierniewicki	1	1	18	-	18	-	-
Tomaszowski	11	5	1021	1	809	45	279
Wieluński	3	2	301	-	303	-	-
Wieruszowski	2	2	220	-	224	-	-
Zduńskowolski	5	4	474	1	412	-	65
Zgierski	12	6	782	1	998	52	31
MIASTA NA PRA- WACH POWIATU:							
Łódź	25	4	2784	10	2427	-	502
Piotrków Trybunalski	8	3	782	12	874	-	3
Skierniewice	5	-	753	23	656	-	102

^a Bezpośrednio do wód powierzchniowych.

TABL. 8. **GOSPODAROWANIE WODĄ W PRZEMYSŁE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przychód wody						Rozchód wody			
	ogółem	z ujęć własnych				z zakupu	zużycie na potrzeby własne			sprzedaż
		razem	powierzchniowych	podziemnych	z odwadniania zakładów górniczych		razem	w tym do produkcji		
								razem	w tym z wodociągów komunalnych	
w hektometrach sześciennych										
OGÓŁEM.....	96,3	94,6	79,9	13,7	1,0	1,7	94,9	91,1	1,2	1,3
GÓRNICTWO I KOPALNICTWO.....	1,4	1,4	0,0	0,5	0,8	0,0	1,3	0,6	-	0,1
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE....	11,7	10,4	0,7	9,5	0,2	1,3	11,3	10,3	1,1	0,3
Produkcja artykułów spożywczych i napojów	5,2	4,5	0,1	4,5	-	0,7	5,2	4,9	0,6	0,0
Włókiennictwo....	2,8	2,6	0,6	2,0	-	0,2	2,7	2,5	0,2	0,1
Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich	0,0	0,0	-	0,0	-	-	0,0	-	-	-
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny.....	0,2	0,2	-	0,2	-	-	0,2	0,1	-	0,0
Produkcja wyrobów chemicznych	0,5	0,5	-	0,5	-	0,0	0,5	0,4	0,0	0,0
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	0,0	0,0	-	0,0	-	-	0,0	0,0	-	0,0

TABL. 8. **GOSPODAROWANIE WODĄ W PRZEMYSŁE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R. (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przychód wody						Rozchód wody			
	ogółem	z ujęć własnych				z zakupu	zużycie na potrzeby własne			sprzedaż
		razem	powierzchniowych	podziemnych	z odwadniania zakładów górniczych		razem	w tym do produkcji		
								razem	w tym z wodociągów komunalnych	
w hektometrach sześciennych										
Produkcja wyrobów z surowców niemetalicznych pozostałych	2,1	1,8	0,0	1,6	0,2	0,3	2,0	1,8	0,2	0,1
Produkcja metali	0,3	0,2	-	0,2	-	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0
Produkcja wyrobów z metali ...	0,2	0,2	-	0,2	-	-	0,2	0,1	-	0,0
Produkcja maszyn i urządzeń.....	0,2	0,2	-	0,2	-	-	0,1	0,0	-	0,1
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej	0,0	0,0	-	0,0	-	0,0	0,0	0,0	-	-
Produkcja pojazdów mechanicznych, przyrządów i nacze...	0,0	0,0	-	0,0	-	0,0	0,0	0,0	0,0	-
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna	0,1	0,1	-	0,1	-	-	0,1	0,1	-	-
WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, WODĘ..	80,9	80,9	79,2	1,7	-	0,0	80,2	79,8	0,0	0,7
POZOSTAŁE SEKCJE.....	2,3	1,9	-	1,9	-	0,4	2,1	0,5	0,1	0,2

TABL. 9. **WODY Z ODWADNIANIA ZAKŁADÓW GÓRNICZYCH ORAZ OBIEKTÓW BUDOWLANYCH I WODY ZASOLONE ORAZ ICH WYKORZYSTANIE**

LATA	Wody z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych				Wody zasolone ^a		
	ogółem	w tym			ogółem	z tego	
		nadające się do wykorzystania	w tym wykorzystane ^b			odprowadzone do wód powierzchniowych	zagospodarowane
			razem	w % nadających się do wykorzystania			
w dekametrach sześciennych				w dekametrach sześciennych			
2005	279451	279167	1077	0,4	-	-	-
2006	281566	281318	1091	0,4	-	-	-
2007	282262	281998	1049	0,4	-	-	-

^a Łącznie z wodami zasolonymi z odwadniania zakładów górniczych. ^b Użyte do produkcji w zakładzie bądź sprzedane lub przekazane.

TABL. 10. **NAWADNIANE UŻYTKI ROLNE I GRUNTY LEŚNE ORAZ NAPEŁNIANE STAWY RYBNE**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007
Nawadniane grunty^a w ha	581	548	593
Pobór wody w dam ³	859	2763	2528
w tym ścieków w dam ³	455	392	350
na 1 ha gruntów ^b	1,5	5,0	4,3
Napełniane stawy rybne^b w ha	3195	3104	3084
Pobór wody w dam ³	91191	90740	89811
na 1 ha stawów	28,5	29,2	29,1

^a Grunty o powierzchni co najmniej 20 ha. ^b Obiekty o powierzchni powyżej 10 ha.

TABL. 11. **MELIORACJE PODSTAWOWE**
Stan w dniu 31 XII

LATA	Rzeki i kanały		Wały		Pojemność użytkowa zbiorników wodnych w dam ³	Stacje pomp odwadniających	
	długość	w tym rzeki uregulowane	długość	obszar chroniony w tys. ha		liczba	obszar oddziaływania w tys. ha
		w kilometrach					
2005	3823	2256	163	10,6	12397	-	-
2006	3822	2262	163	10,6	12397	-	-
2007	3822	2262	163	10,6	12397	-	-

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 12. **MELIORACJE PODSTAWOWE WYMAGAJĄCE ODBUDOWY LUB MODERNIZACJI**
Stan w dniu 31 XII

LATA	Melioracje podstawowe				Powierzchnia użytków rolnych z urządzeniami wymagającymi odbudowy lub modernizacji		
	rzeki	wały	zbiorniki w tys. m ³	stacje pomp w sztukach	ogółem	w tym	
						grunty orne	użytki zielone
	w kilometrach		w tysiącach hektarów				
2005	339	59	-	-	45,0	31,4	13,6
2006	342	59	-	-	46,9	32,1	14,7
2007	342	59	-	-	46,9	32,1	14,7

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 13. **NAWADNIANE UŻYTKI ROLNE I GRUNTY LEŚNE WEDŁUG SPOSOBU NAWADNIANIA**

LATA	Powierzchnia nawadniana w ha					Pobór wody ^a do nawodnień w dam ³				
	ogółem	według sposobu nawadniania				ogółem	według sposobu nawadniania			
		podsiąk	deszczownie	zalew	stokowe		podsiąk	deszczownie	zalew	stokowe
2005	581	111	445	25	-	859	220	615	24	-
2006	548	111	437	-	-	2763	220	2543	-	-
2007	593	111	482	-	-	2528	220	2308	-	-

^a Łącznie z poborem ścieków.

TABL. 14. **POWIERZCHNIA NAWADNIANA I POBÓR WODY DO NAWODNIENI WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Nawad- niane użytki rolne i grunty leśne	Napeł- niane stawy rybne	Pobór wody					
			ogółem	do nawodnień użytków rolnych i gruntów leśnych			na napełnianie stawów rybnych	
				razem	w tym ścieków	na 1 ha	razem	na 1 ha
w hektarach		w dekametrach sześciennych						
WOJEWÓDZTWO	593	3084	92339	2528	350	4,3	89811	29,1
POWIATY:								
Bełchatowski	-	133	1330	-	-	-	1330	10,0
Brzeziński	-	-	-	-	-	-	-	-
Kutnowski	69	-	133	133	-	19	-	-
Łaski	-	25	1528	-	-	-	1528	61,1
Łęczycki	-	166	6139	-	-	-	6139	37,0
Łowicki	-	961	38148	-	-	-	38148	39,7
Łódzki Wschodni	-	122	1444	-	-	-	1444	11,8
Opoczyński	111	137	2996	220	-	2,0	2776	20,3
Pabianicki	-	31	382	-	-	-	382	12,3
Pajęczański	-	120	1540	-	-	-	1540	12,8
Piotrkowski	60	150	4328	28	28	0,5	4300	28,7
Poddębicki	-	340	15610	-	-	-	15610	45,9
Radomszczański	-	419	10004	-	-	-	10004	23,9
Rawski	-	197	2550	-	-	-	2550	12,9
Sieradzki	-	23	1100	-	-	-	1100	47,8
Skierniewicki	201	14	1587	1442	-	7,2	145	10,4
Tomaszowski	-	94	1107	-	-	-	1107	11,8
Wieluński	-	21	180	-	-	-	180	8,6
Wieruszowski	-	12	150	-	-	-	150	12,5
Zduńskowolski	-	-	-	-	-	-	-	-
Zgierski	94	119	1700	322	322	3,4	1378	11,6
MIASTA NA PRAWACH POWIATU:								
Łódź	-	-	-	-	-	-	-	-
Piotrków Trybunalski ..	-	-	-	-	-	-	-	-
Skierniewice	58	-	383	383	-	6,6	-	-

TABL. 15. **WYBRANE DANE O WODOCIĄGACH^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007
Długość sieci czynnej rozdzielczej ulicznej ^b w km	20536,6	20820,5	21030,0
Liczba podłączeń ^b do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w tys. szt	347,8	352,0	349,9
Woda dostarczona odbiorcom w gospodarstwach domowych w hm ³	92,4	94,5	88,5
Czynne źródła uliczne ^b	1188	1186	1162

^a Obejmują wodociągi komunalne, gminne i zakładowe. ^b Stan w dniu 31 XII.

TABL. 16. URZĄDZENIA WODOCIĄGOWE I KANALIZACYJNE ORAZ ZUŻYCIE WODY WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sieć w km		Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych ^a		Zużycie wody	
	wodociągowa ^{bc}	kanalizacyjna ^{cd}	wodociągowe	kanalizacyjne	w dam ³	na 1 mieszkańca w m ³
	stan w dniu 31 XII					
WOJEWÓDZTWO	21030,0	4082,5	349894	96963	88548,2	34,6
POWIATY:						
Bełchatowski	1092,5	241,5	16626	5369	3635,2	32,5
Brzeziński	413,9	18,6	6766	1121	1080,8	35,3
Kutnowski.....	1256,4	152,5	14900	3755	3226,0	31,2
Łaski	676,8	88,4	11188	2554	1285,7	25,3
Łęczycki	1018,4	87,1	8890	1571	1608,6	30,3
Łowicki	1064,7	90,7	14923	2370	3400,1	41,4
Łódzki Wschodni	716,0	101,9	17592	2870	2243,7	34,5
Opoczyński	940,0	266,2	16263	5852	1794,1	22,8
Pabianicki	691,1	204,7	17564	4956	3727,5	31,3
Pajęczański	767,7	104,5	13617	3792	1567,3	29,4
Piotrkowski	1492,0	132,8	23589	3787	2667,8	29,6
Poddębicki.....	953,2	70,8	10615	1777	1195,4	28,4
Radomszczański	1252,4	244,3	23728	6823	3459,7	29,2
Rawski	604,3	75,4	7455	1498	1403,7	28,4
Sieradzki.....	1552,1	113,7	20691	3304	3469,5	28,8
Skierniewicki.....	645,8	25,4	9322	741	1062,6	28,2
Tomaszowski	1076,8	202,1	19323	5075	3725,7	30,9
Wieluński	977,4	153,4	15854	3764	2226,7	28,5
Wieruszowski	551,0	135,1	9342	2835	1359,3	32,2
Zduńskowolski.....	467,1	158,7	10268	4268	1850,9	27,3
Zgierski.....	1288,7	227,6	26955	6675	5736,1	35,6
MIASTA NA PRAWACH POWIATU:						
Łódź.....	1223,3	914,9	24285	15732	32453,4	42,9
Piotrków Trybunalski	153,9	151,5	6032	3008	2727,4	34,6
Skierniewice	154,5	120,7	4106	3466	1620,0	33,2

^a Łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania. ^b Rozdzielcza. ^c Bez połączeń prowadzących do budynków i innych obiektów. ^d Sieć rozdzielcza i kolektory.

TABL. 17. **LUDNOŚĆ MIAST KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ I KANALIZACYJNEJ WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność				
	ogółem	korzystająca z sieci wodociągowej		korzystająca z sieci kanalizacyjnej	
		w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach
WOJEWÓDZTWO ...	2555898	2277619	89,1	1483911	58,1
GMINY	908812	725175	79,8	113809	12,5
MIASTA	1647086	1552444	94,3	1370102	83,2
o liczbie ludności:					
2000 – 4999					
Biała Rawska.....	3174	2755	86,8	2567	80,9
Błaszki.....	2144	1999	93,2	1381	64,4
Drzewica.....	3998	3453	86,4	3167	79,2
Kamięnsk.....	2848	2798	98,2	2203	77,4
Krośniewice.....	4635	4477	96,6	3583	77,3
Przedbórz.....	3786	3631	95,9	2121	56,0
Stryków.....	3575	2969	83,1	2723	76,2
Szadek.....	1988	1739	87,5	930	46,8
Uniejów.....	2922	2898	99,2	2244	76,8
Warta.....	3398	2881	84,8	2392	70,4
Złoczew.....	3420	3185	93,1	1948	57,0
Rzgów.....	3367	2956	87,8	1353	40,2
5000 – 9999					
Działoszyn.....	6228	6176	99,2	5948	95,5
Pajęczno.....	6669	6474	97,1	5276	79,1
Poddębice.....	7891	7670	97,2	7258	92,0
Sulejów.....	6360	5871	92,3	3572	56,2
Tuszyn.....	7143	5298	74,2	2718	38,1
Wieruszów.....	8608	8486	98,6	7603	88,3
Zelów.....	8074	4856	60,1	4202	52,0
Żychlin.....	8768	8164	93,1	7035	80,2
10 000 – 14 999					
Brzeziny.....	12303	11701	95,1	11004	89,4
Koluszki.....	13375	12499	93,5	8415	62,9
Konstantynów Łódzki	17608	15663	89,0	12214	69,4

TABL. 17. **LUDNOŚĆ MIAST KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ I KANALIZACYJNEJ WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R. (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność				
	ogółem	korzystająca z sieci wodociągowej		korzystająca z sieci kanalizacyjnej	
		w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach
o liczbie ludności (dok.):					
15 000 – 19 999					
Głowno	14989	12987	86,6	9606	64,1
Łęczycza	15328	15081	98,4	14001	91,3
Rawa Mazowiecka.....	17656	16085	91,1	14777	83,7
20 000 – 49 999					
Aleksandrów Łódzki...	20635	19639	95,2	16654	80,7
Łask	18624	17102	91,8	14266	76,6
Łowicz	29929	28339	94,7	25687	85,8
Opoczno.....	22731	21892	96,3	20419	89,6
Ozorków	20445	19189	93,9	14333	70,1
Sieradz.....	43713	41720	95,4	36096	82,6
Skierniewice	48932	45187	92,4	41922	85,7
Wieluń	24122	23362	96,7	21802	90,4
Zduńska Wola.....	44141	42478	96,2	40096	90,8
50 000 – 99 999					
Bełchatów	61496	60464	98,3	57315	93,2
Kutno	47085	44521	94,6	42304	90,0
Pabianice.....	69842	64852	92,7	56210	80,5
Piotrków Trybunalski	78475	75583	96,3	69415	88,5
Radomsko	49073	47204	96,2	38228	77,9
Tomaszów Mazowiecki	66232	60043	90,7	50999	77,0
Zgierz.....	58164	55372	95,2	43553	74,9
100 000 i więcej					
Łódź.....	753192	712745	94,6	640562	85,1

TABL. 18. WYBRANE DANE O KANALIZACJI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007
Długość sieci kanalizacyjnej w km ^a	3666,5	3916,9	4082,5
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych ^a w tys. szt.	87,9	94,0	97,0
Miasta wyposażone w sieć kanalizacyjną	43	43	43
Ludność miast korzystająca z sieci kanalizacyjnej w tys.	1382,3	1377,2	1370,1
w % ludności miast ogółem	83,0	83,1	83,2
Ścieki odprowadzone w hm ³	105,1	103,0	99,4

a Stan w dniu 31 XII.

TABL. 19. ŚCIEKI ODPROWADZANE SIECIĄ KANALIZACYJNĄ ORAZ LUDNOŚĆ OBSŁUGIWANA PRZEZ OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW WEDŁUG MIAST I GMIN W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki ^a oczyszczane w dam ³				Ludność obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków			
	ogółem	mechanicznie	biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów	razem		biologiczne	z podwyższonym usuwaniem biogenów
					w liczbach bezwzględnych	w % ludności ogółem		
OGÓŁEM	90490	-	62715	27775	1653392	64,7	1030358	623034
MIASTA								
RAZEM	87176	-	60493	26683	1547552	94,0	946334	601218
o liczbie ludności:								
poniżej 2000								
Szadek	41	-	41	-	743	37,4	743	-
2000 - 4999								
Biała Rawska	124	-	124	-	3120	98,3	3120	-
Błaszki	66	-	66	-	2140	99,8	2140	-
Drzewica	127	-	127	-	3985	99,7	3985	-
Kamieńsk ...	70	-	70	-	2464	86,5	2464	-
Krośniewice	188	-	188	-	4400	94,9	4400	-
Przedbórz ...	70	-	-	70	2049	54,1	-	2049
Rzgów	146	-	146	-	2880	85,5	2880	-
Stryków	223	-	223	-	2739	76,6	2739	-
Uniejów	71	-	71	-	2050	70,2	2050	-
Warta	117	-	117	-	3360	98,9	3360	-
Złoczew	64	-	64	-	1500	43,9	1500	-

a Bez wód opadowych i ścieków dowożonych do oczyszczalni.

TABL. 19. ŚCIEKI ODPROWADZANE SIECIĄ KANALIZACYJNĄ ORAZ LUDNOŚĆ OBSŁUGIWANA PRZEZ OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW WEDŁUG MIAST I GMIN W 2007 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki ^a oczyszczane w dam ³				Ludność obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków			
	ogółem	mechanicznie	biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów	razem		biologiczne	z podwyższonym usuwaniem biogenów
					w liczbach bezwzględnych	w % ludności ogółem		
MIASTA (cd.)								
o liczbie ludności (cd.):								
5000 – 9999								
Działoszyn	409	-	409	-	6228	100,0	6228	-
Pajęczno	207	-	207	-	6180	92,7	6180	-
Poddębice...	248	-	-	248	7890	100,0	-	7890
Sulejów	106	-	106	-	3900	61,3	3900	-
Tuszyn.....	96	-	96	-	7143	100,0	7143	-
Wieruszów	340	-	-	340	8608	100,0	-	8608
Zelów	140	-	140	-	5268	65,2	5268	-
Żychlin	438	-	-	438	8350	95,2	-	8350
10 000 – 14 999								
Brzeziny	390	-	-	390	12303	100,0	-	12303
Głowno.....	427	-	-	427	7829	52,2	-	7829
Koluszki	251	-	251	-	12700	95,0	12700	-
15 000 - 19 999								
Konstantynów								
Łódzki	632	-	632	-	12144	69,0	12144	-
Rawa Mazowiecka	655	-	-	655	17630	99,9	-	17630
Łask.....	642	-	17	625	17050	91,5	590	16460
Łęczyca	618	-	-	618	14500	94,6	-	14500
20 000 - 49 999								
Aleksandrów								
Łódzki	720	-	-	720	20000	96,9	-	20000
Kutno	2581	-	-	2581	46146	98,0	-	46146
Opoczno	923	-	-	923	22662	99,7	-	22662
Ozorków.....	678	-	-	678	20000	97,8	-	20000
Radomsko	2094	-	-	2094	40308	82,1	-	40308

^a Bez wód opadowych i ścieków dowożonych do oczyszczalni.

TABL. 19. ŚCIEKI ODPROWADZANE SIECIĄ KANALIZACYJNĄ ORAZ LUDNOŚĆ OBSŁUGIWANA PRZEZ OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW WEDŁUG MIAST I GMIN W 2007 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki ^a oczyszczane w dam ³				Ludność obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków			
	ogółem	mechanicznie	biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów	razem		biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów
					w liczbach bezwzględnych	w % ludności ogółem		
MIASTA (dok.)								
o liczbie ludności (dok.):								
20 000 - 49 999 (dok.)								
Sieradz	17950	-	-	1795	40566	92,8	-	40566
Skierniewice	2430	-	-	2430	47498	97,1	-	47498
Wieluń.....	877	-	-	877	24122	100,0	-	24122
Zduńska Wola.....	1883	-	-	1883	38640	87,5	-	38640
Łowicz	1751	-	-	1751	19929	66,6	-	19929
50 000 - 99 999								
Bełchatów ..	2208	-	-	2208	61496	100,0	-	61496
Pabianice....	3311	-	3311	-	60400	86,5	60400	-
Piotrków Trybunalski.....	3456	-	3456	-	75000	95,6	75000	-
Tomaszów Mazowiecki.....	2919	-	-	2919	66232	100,0	-	66232
Zgierz.....	2013	-	-	2013	58000	99,7	-	58000
100 000 i więcej								
Łódź.....	50631	-	50631	-	727400	96,6	727400	-
GMINY								
RAZEM	3314	-	2222	1092	105840	11,6	84024	21816
Aleksandrów Łódzki....	12	-	12	-	326	5,2	326	-
Andrespol...	71	-	-	71	1000	8,3	-	1000
Bełchatów ..	10	-	10	-	363	3,8	363	-
Będków	9	-	9	-	310	8,8	310	-
Białaczów...	19	-	19	-	680	11,4	680	-
Bolesławiec	31	-	-	31	850	20,6	-	850
Brzeźnio.....	14	-	14	-	235	3,7	235	-
Buczek	18	-	18	-	849	17,3	849	-
Burzenin.....	34	-	34	-	1450	25,6	1450	-

^a Bez wód opadowych i ścieków dowożonych do oczyszczalni.

TABL. 19. ŚCIEKI ODPROWADZANE SIECIĄ KANALIZACYJNĄ ORAZ LUDNOŚĆ OBSŁUGIWANA PRZEZ OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW WEDŁUG MIAST I GMIN W 2007 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki ^a oczyszczane w dam ³				Ludność obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków			
	ogółem	mechanicznie	biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów	razem		biologiczne	z podwyższonym usuwaniem biogenów
					w liczbach bezwzględnych	w % ludności ogółem		
GMINY (cd.)								
Błaszki	23	-	23	-	1143	8,9	1143	-
Czarnocin ...	92	-	92	-	1350	33,3	1350	-
Czarnożyły	55	-	55	-	2020	44,3	2020	-
Czastary	15	-	15	-	825	20,6	825	-
Czerniewice	17	-	17	-	730	14,3	730	-
Daszyna.....	17	-	17	-	900	21,8	900	-
Dobroń	54	-	54	-	150	2,1	150	-
Dobryszyc	41	-	41	-	1676	39,8	1676	-
Drużbice	5	-	5	-	305	6,2	305	-
Drzewica	81	-	81	-	5250	74,2	5250	-
Działoszyn	41	-	41	-	2435	36,4	2435	-
Gidle.....	49	-	49	-	1800	27,4	1800	-
Gomunice...	66	-	66	-	1973	33,4	1973	-
Gorzkowice	79	-	79	-	1500	17,3	1500	-
Goszczanów	11	-	11	-	410	7,1	410	-
Inowłódz	26	-	26	-	700	18,2	700	-
Kamieńsk ...	5	-	5	-	329	10,1	329	-
Kleszczów	213	-	-	213	2018	45,6	-	2018
Kluki	2	-	2	-	70	1,7	70	-
Kobiele								
Wielkie...	6	-	6	-	275	6,2	275	-
Kodrąb	14	-	14	-	400	8,5	400	-
Konopnica ..	20	-	20	-	550	14,2	550	-
Kutno	11	-	11	-	668	7,9	668	-
Lgota								
Wielka....	85	-	85	-	2328	52,6	2328	-
Lubochnia ..	142	-	142	-	4212	55,2	4212	-
Lututów	65	-	65	-	1320	28,2	1320	-
Masłowice..	7	-	7	-	620	14,4	620	-
Mniszków...	18	-	18	-	2000	42,1	2000	-
Mokrsko	40	-	-	40	1085	20,0	-	1085
Moszczenica	100	-	100	-	7200	56,1	7200	-
Osjaków	52	-	-	52	1211	25,2	-	1211
Ostrówek	24	-	-	24	448	9,6	-	448

a Bez wód opadowych i ścieków dowożonych do oczyszczalni.

TABL. 19. ŚCIEKI ODPROWADZANE SIECIĄ KANALIZACYJNĄ ORAZ LUDNOŚĆ OBSŁUGIWANA PRZEZ OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW WEDŁUG MIAST I GMIN W 2007 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki ^a oczyszczane w dam ³				Ludność obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków			
	ogółem	mechanicznie	biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów	razem		biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów
					w liczbach bezwzględnych	w % ludności ogółem		
GMINY (cd.)								
Pajęczno	9	-	9	-	413	8,4	413	-
Paradyż.....	26	-	26	-	265	6,0	265	-
Parzęczew ..	78	-	-	78	2490	49,6	-	2490
Piątek	70	-	5	65	1746	26,9	66	1680
Podębice...	7	-	7	-	400	5,0	400	-
Poświętne ...	9	-	9	-	691	21,1	691	-
Pęczniew	6	-	6	-	450	12,5	450	-
Rokiciny.....	46	-	46	-	1700	28,6	1700	-
Rozprza	39	-	39	-	1510	12,5	1510	-
Rusiec.....	16	-	16	-	635	11,9	635	-
Rzgów	22	-	22	-	340	5,9	340	-
Rząśnia.....	13	-	13	-	400	8,3	400	-
Ręczno	26	-	26	-	865	23,9	865	-
Sieradz	8	-	-	8	340	3,5	-	340
Skomlin.....	27	-	27	-	950	27,9	950	-
Sokolniki....	8	-	8	-	380	7,7	380	-
Stryków	36	-	36	-	2014	23,3	2014	-
Strzelce Wielkie...	8	-	8	-	246	5,1	246	-
Strzelce.....	28	-	28	-	900	21,7	900	-
Sulmierzyce	39	-	39	-	2260	48,1	2260	-
Szadek	28	-	28	-	647	12,1	647	-
Szczerców ..	87	-	87	-	3249	42,2	3249	-
Sędziejowice.....	27	-	27	-	1707	26,5	1707	-
Tomaszów Mazowiecki.....	7	-	7	-	620	6,2	620	-
Tuszyn.....	6	-	6	-	221	4,9	221	-
Ujazd.....	81	-	81	-	2745	35,4	2745	-
Uniejów.....	5	-	5	-	320	7,4	320	-
Warta.....	3	-	3	-	253	2,6	253	-
Wartkowice	17	-	17	-	500	7,9	500	-
Widawa	46	-	-	46	1200	15,2	-	1200
Wielgomłynny	13	-	13	-	348	7,1	348	-
Wieluń.....	39	-	-	39	2734	31,8	-	2734

a Bez wód opadowych i ścieków dowożonych do oczyszczalni.

TABL. 19. ŚCIEKI ODPROWADZANE SIECIĄ KANALIZACYJNĄ ORAZ LUDNOŚĆ OBSŁUGIWANA PRZEZ OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW WEDŁUG MIAST I GMIN W 2007 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki ^a oczyszczane w dam ³				Ludność obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków			
	ogółem	mechani- cznie	biolo- gicznie	z podwyż- szonym usuwa- niem biogenów	razem		biolo- giczne	z podwyż- szonym usuwa- niem biogenów
					w liczbach bez- względ- nych	w % ludności ogółem		
GMINY (dok.)								
Wieruszów	46	-	-	46	540	9,9	-	540
Witonia.....	3	-	3	-	190	5,5	190	-
Wola Krzy- sztoporska	52	-	52	-	1809	15,5	1809	-
Wolbórz	83	-	-	83	2860	37,7	-	2860
Wróblew.....	29	-	29	-	82	1,3	82	-
Zadzim	19	-	19	-	640	12,2	640	-
Zapolice	32	-	32	-	805	16,8	805	-
Zduńska Wola.....	286	-	-	286	2990	26,2	-	2990
Zelów	7	-	7	-	410	5,7	410	-
Ładzice.....	35	-	35	-	1100	22,4	1100	-
Łask.....	15	-	5	10	620	6,3	250	370
Łubnice	79	-	79	-	3370	80,5	3370	-
Żarnów	25	-	25	-	1700	27,5	1700	-
Żelechlinek	16	-	16	-	365	10,6	365	-
Żytno.....	13	-	13	-	856	15,3	856	-

TABL. 20. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007
	w metrach sześciennych		
Ścieki odprowadzone ogółem	31,1	32,6	37,8
bezpośrednio do wód powierzchni- wych lub do ziemi	22,6	24,4	30,0
do kanalizacji miejskiej	8,5	8,2	7,8
Ścieki wymagające oczyszczenia:			
odprowadzone bezpośrednio do wód powierzchniowych	22,4	24,4	29,8
oczyszczane	21,9	23,7	29,2
mechanicznie	16,4	17,7	23,0
chemicznie.....	0,3	0,3	0,2
biologicznie	4,5	5,4	5,7
z podwyższonym usuwaniem biogenów	0,7	0,3	0,3
nieoczyszczane	0,5	0,5	0,6

TABL. 21. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE ODPROWADZONE Z ZAKŁADÓW WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki odprowadzone			
	ogółem	do sieci kanalizacyjnej	bezpośrednio do wód powierzchniowych lub do ziemi	
			razem	w tym chłodnicze (umownie czyste)
	w dekametrach sześciennych			
WOJEWÓDZ- TWO	37863	7819	30044	204
POWIATY:				
Belchatowski	26298	123	26175	-
Brzeziński	-	-	-	-
Kutnowski	900	632	268	36
Łaski.....	191	109	82	-
Łęczycki	99	-	99	-
Łowicki	1172	506	666	-
Łódzki Wschodni	225	9	216	2
Opoczyński	1292	851	441	141
Pabianicki	517	450	67	6
Pajęczański	31	22	9	8
Piotrkowski	84	-	84	6
Podębicki.....	110	69	41	-
Radomszczański ...	605	406	199	-
Rawski	37	-	37	-
Sieradzki	391	337	54	-
Skierniewicki	41	-	41	-
Tomaszowski	756	422	334	-
Wieluński	341	30	311	-
Wieruszowski	141	20	121	-
Zduńskowolski	297	139	158	-
Zgierski	712	208	504	-
MIASTA NA PRA- WACH PO- WIATU:				
Łódź	2149	2086	63	-
Piotrków Trybunalski	793	719	74	-
Skierniewice.....	681	681	-	-

TABL. 22. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZENIA ODPROWADZONE BEZPOŚREDNIO DO WÓD POWIERZCHNIOWYCH LUB DO ZIEMI WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Oczyszczane					Nieoczyszczane
		razem	mechanicznie	chemicznie	biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów	
w dekametrach sześciennych							
WOJEWÓDZTWO	29840	29235	22981	238	5713	303	605
POWIATY:							
Bełchatowski	26175	26175	22468	-	3707	-	-
Brzeziński	-	-	-	-	-	-	-
Kutnowski	232	218	153	-	65	-	14
Łaski.....	82	72	8	-	64	-	10
Łęczycki	99	99	8	-	91	-	-
Łowicki	666	634	-	-	634	-	32
Łódzki Wschodni	214	214	-	41	173	-	-
Opoczyński	300	54	53	-	1	-	246
Pabianicki	61	26	-	18	8	-	35
Pajęczański	1	1	-	-	1	-	-
Piotrkowski	78	78	6	-	72	-	-
Poddębicki.....	41	41	-	-	41	-	-
Radomszczański ...	199	199	-	140	59	-	-
Rawski	37	37	-	-	37	-	-
Sieradzki	54	45	41	-	4	-	9
Skierniewicki	41	41	-	-	41	-	-
Tomaszowski	334	206	55	-	151	-	128
Wieluński	311	311	-	-	8	303	-
Wieruszowski	121	91	40	-	51	-	30
Zduńskowolski	158	133	89	12	32	-	25
Zgierski	504	483	10	-	473	-	21
MIASTA NA PRAWACH POWIATU:							
Łódź	63	28	1	27	-	-	35
Piotrków Trybunalski	69	49	49	-	-	-	20
Skierniewice.....	-	-	-	-	-	-	-

TABL. 23. ŁADUNKI ZANIECZYSZCZEŃ ODPROWADZONE DO WÓD POWIERZCHNIOWYCH W ŚCIEKACH PRZEMYSŁOWYCH WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	BZT5	CHZT	Zawiesiny	Chlorki, siarczki	Metale ciężkie
	w kilogramach/rok				
WOJEWÓDZ- TWO	53602	258954	93010	990803	743
POWIATY:					
Bełchatowski	16022	73986	44515	486492	436
Brzeziński	-	-	-	-	-
Kutnowski	1573	5108	3431	3484	-
Łaski.....	1431	5990	2322	3328	-
Łęczycki	782	2800	673	-	-
Łowicki	11550	46963	9537	155487	111
Łódzki Wschodni	2598	9351	2403	-	-
Opoczyński	53	3379	728	2745	-
Pabianicki	3003	11016	1320	1175	-
Pajęczański	48	34	55	-	-
Piotrkowski	1160	4316	1200	-	-
Podębicki.....	378	4082	1266	-	-
Radomszczański ...	2053	10474	3637	168083	181
Rawski	244	942	422	-	-
Sieradzki	106	392	375	-	-
Skierniewicki	264	1508	-	-	-
Tomaszowski	4377	31292	2367	8448	-
Wieluński	2595	14053	10708	76427	-
Wieruszowski	549	5485	750	381	-
Zduńskowolski	904	2677	2684	41758	9
Zgierski	3555	23859	3870	41211	-
MIASTA NA PRA- WACH PO- WIATU:					
Łódź	357	1245	747	1784	6
Piotrków Trybu- nalski.....	-	-	-	-	-
Skierniewice.....	-	-	-	-	-

TABL. 24. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE OCZYSZCZANE I NIEOCZYSZCZANE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki odprowadzone ^a				W tym ścieki wymagające oczyszczenia odprowadzone bezpośrednio do wód powierzchniowych lub do ziemi						
	ogółem	bezpośrednio do wód powierzchniowych lub do ziemi		do sieci kanalizacyjnej	ogółem	oczyszczone					nie-oczyszczone
		razem	w tym wody chłodnicze (umownie czyste)			razem	mechanicznie	chemicznie	biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów	
w hektometrach sześciennych											
OGÓŁEM	37,9	30,0	0,2	7,8	29,8	29,2	23,0	0,2	5,7	0,3	0,6
GÓRNICTWO I KOPALNICTWO	3,5	3,5	-	-	3,5	3,5	-	-	3,5	-	-
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE.....	9,6	3,2	0,2	6,3	3,1	2,6	0,3	0,2	1,8	0,3	0,5
w tym:											
Produkcja artykułów spożywczych i napojów.....	4,9	2,1	0,0	2,7	2,1	2,0	0,0	0,0	1,6	0,3	0,1
Włókiennictwo	2,5	0,1	-	2,4	0,1	-	-	-	-	-	0,1
Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich.....	0,0	-	-	0,0	-	-	-	-	-	-	-
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny	0,1	0,1	-	0,0	0,1	0,0	0,0	-	-	-	0,0
Produkcja wyrobów chemicznych	0,5	0,1	-	0,4	0,1	0,1	0,1	-	0,0	-	0,0
Produkcja wyrobów z surowców niemetalicznych pozostałych	0,7	0,4	0,0	0,4	0,4	0,1	0,1	-	0,0	-	0,2

^a Łącznie z zanieczyszczonymi wodami kopalnianymi, dane obejmują również wody chłodnicze używane przez elektrownie ciepłe w zbiornikowych układach skraplaczy turbin.

TABL. 24. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE OCZYSZCZANE I NIEOCZYSZCZANE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki odprowadzone ^a				W tym ścieki wymagające oczyszczenia odprowadzone bezpośrednio do wód powierzchniowych lub do ziemi						
	ogółem	bezpośrednio do wód powierzchniowych lub do ziemi		do sieci kanalizacyjnej	ogółem	oczyszczone					nie-oczyszczone
		razem	w tym wody chłodnicze (umownie czyste)			razem	mechanicznie	chemicznie	biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów	
	w hektometrach sześciennych										
Produkcja metali	0,2	0,2	-	0,1	0,2	0,2	-	0,1	0,0	-	-
Produkcja wyrobów z metali	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-
Produkcja maszyn i urządzeń.....	0,3	0,1	-	0,2	0,1	0,1	0,0	-	0,1	-	-
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	0,1	0,0	-	0,0	0,0	-	-	-	-	-	0,0
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna.....	0,1	-	-	0,1	-	-	-	-	-	-	-
WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNA, GAZ, WODĘ.....	22,8	22,6	-	0,2	22,6	22,6	22,6	-	0,0	-	-
POZOSTAŁE SEKCJE.....	2,0	0,6	0,0	1,3	0,6	0,4	0,1	-	0,3	-	0,1

^a Łącznie z zanieczyszczonymi wodami kopalnianymi, dane obejmują również wody chłodnicze używane przez elektrownie ciepłe w zbiornikowych układach skraplaczy turbin.

TABL. 25. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD POWIERZCHNIOWYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007
	w hektometrach sześciennych		
OGÓLEM	127,7	127,4	129,4
Przemysłowe	22,6	24,4	30,0
w tym wody chłodnicze	0,2	0,2	0,2
Komunalne	105,1	103,0	99,4
Ścieki wymagające oczyszczenia	127,5	127,2	129,2
oczyszczane	115,2	117,9	119,7
mechanicznie	16,4	17,7	23,0
chemicznie ^a	0,3	0,3	0,2
biologicznie	69,1	71,0	68,4
z podwyższonym usuwaniem biogenów	29,4	29,0	28,1
nieoczyszczane	12,3	9,2	9,5
odprowadzone:			
bezpośrednio z zakładów przemysłowych	0,5	0,5	0,6
siecią kanalizacji miejskiej	11,8	8,7	8,9

^a Dotyczy ścieków przemysłowych.

TABL. 26. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA ODPROWADZONE DO WÓD POWIERZCHNIOWYCH LUB DO ZIEMI WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Oczyszczane					Nieoczyszczane			Ścieki wymagające oczyszczenia	Ścieki nieoczyszczane
		razem	mechanicznie	chemicznie	biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów	razem	odprowadzone			
								z zakładów przemysłowych	siecią kanalizacyjną		
w dekametrach sześciennych										w dam ³ /1 km ²	
WOJEWÓDZTWO	129220	119725	22981	238	68428	28078	9495	605	8890	7,1	0,5
POWIATY:											
Bełchatowski	28866	28863	22468	-	3974	2421	3	-	3	29,8	0,0
Brzeziński	405	390	-	-	-	390	15	-	15	1,1	0,0
Kutnowski	3692	3464	153	-	292	3019	228	14	214	4,2	0,3
Łaski	833	820	8	-	131	681	13	10	3	1,3	0,0

TABL. 26. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA ODPROWADZONE DO WÓD POWIERZCHNIOWYCH LUB DO ZIEMI WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Oczyszczane					Nieoczyszczane			Ścieki wymagające oczyszczenia	Ścieki nieoczyszczane
		razem	mechanicznie	chemicznie	biologicznie	z podwyższonym usuwaniem bio-genów	razem	odprowadzone			
								z zakładów przemysłowych	siecią kanalizacyjną		
w dekametrach sześciennych									w dam ³ /1 km ²		
POWIATY (dok.):											
Łęczycki	1281	807	8	-	116	683	474	-	474	1,7	0,6
Łowicki	3163	2385	-	-	634	1751	778	32	746	3,2	0,8
Łódzki											
Wschodni	813	806	-	41	694	71	7	-	7	1,6	0,0
Opoczyński ...	2251	1282	53	-	306	923	969	246	723	2,2	0,9
Pabianicki	10003	4023	-	18	4005	-	5980	35	5945	20,3	12,2
Pajęczański ...	728	727	-	-	727	-	1	-	1	0,9	0,0
Piotrkowski ...	656	655	6	-	566	83	1	-	1	0,5	0,0
Podębicki	456	414	-	-	166	248	42	-	42	0,5	0,0
Radomszczań-ski	2853	2767	-	140	463	2164	86	-	86	2,0	0,1
Rawski	887	816	-	-	161	655	71	-	71	1,4	0,1
Sieradzki	2235	2209	41	-	365	1803	26	9	17	1,5	0,0
Skierniewicki	126	41	-	-	41	-	85	-	85	0,2	0,1
Tomaszowski	3748	3469	55	-	495	2919	279	128	151	3,7	0,3
Wieluński	1447	1445	-	-	110	1335	2	-	2	1,6	0,0
Wieruszowski	709	675	40	-	218	417	34	30	4	1,2	0,1
Zduńskowolski	2462	2403	89	12	133	2169	59	25	34	6,7	0,2
Zgierski	4846	4670	10	-	744	3916	176	21	155	5,7	0,2

TABL. 26. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA ODPROWADZONE DO WÓD POWIERZCHNIOWYCH LUB DO ZIEMI WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Oczyszczane					Nieoczyszczane			Ścieki wymagające oczyszczenia	Ścieki nieoczyszczane
		razem	mechanicznie	chemicznie	biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów	odprowadzone				
							razem	z zakładów przemysłowych	siecią kanalizacyjną		
w dekametrach sześciennych									w dam ³ /1 km ²		
MIASTA NA PRAWACH POWIATU:											
Łódź	50694	50659	1	27	50631	-	35	35	-	173,0	0,1
Piotrków Trybunalski	3572	3505	49	-	3456	-	67	20	47	53,3	1,0
Skierniewice	2494	2430	-	-	-	2430	64	-	64	75,6	1,9

TABL. 27. OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007
Ogółem oczyszczalnie (stan w dniu 31 XII)	75	80	79
Mechaniczne	18	21	20
przepustowość w m ³ /d	29920	29915	29972
ścieki oczyszczane w m ³ /d	4105	4039	4179
Chemiczne	4	4	3
przepustowość w m ³ /d	3520	5140	2060
ścieki oczyszczane w m ³ /d	1254	974	496
Biologiczne	51	53	54
przepustowość w m ³ /d	42981	40801	40453
ścieki oczyszczane w m ³ /d.....	16043	16935	16947
Z podwyższonym usuwaniem biogenów	2	2	2
przepustowość w m ³ /d	3920	3920	3920
ścieki oczyszczane w m ³ /d	2207	2042	2570

TABL. 28. **PODCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH**
Stan w dniu 31 XII

LATA	Ogółem	Mechaniczne		Chemiczne		Biologiczne	
		liczba	ścieki pod- czyszczane w m ³ na dobę	liczba	ścieki pod- czyszczane w m ³ na dobę	liczba	ścieki pod- czyszczane w m ³ na dobę
2005	51	34	53254	11	1957	6	4009
2006	57	37	56484	14	2127	6	3798
2007	59	39	72563	14	3413	6	3809

TABL. 29. **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007
Ogółem (stan w dniu 31 XII)	125	136	139
w tym nieposiadające pozwoleń wodnoprawnych	1	2	2
Mechaniczne	-	-	-
przepustowość w m ³ na dobę	-	-	-
liczba równoważnych mieszkań- ców (LRM)	-	-	-
ścieki oczyszczane mechanicznie w dam ³	-	-	-
Biologiczne	86	98	101
przepustowość w m ³ na dobę	515622	518723	518603
liczba równoważnych mieszkań- ców (LRM)	2280141	2310326	2317194
ścieki oczyszczane biologicznie w dam ³	74520	73555	80337
Z podwyższonym usuwaniem biogenów	39	38	38
przepustowość w m ³ na dobę	228527	221127	221127
liczba równoważnych mieszkań- ców (LRM)	1180671	1147636	1149018
ścieki oczyszczane w dam ³	44088	44542	47070

TABL. 30. CHARAKTERYSTYKA KOMUNALNYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Typ oczyszczalni			Wielkość oczyszczalni według projektu			Ścieki oczyszczone ^b w dam ³ /rok
	mechaniczna	biologiczna	z podwyższonym usuwaniem biogenów	mechanicznych	biologicznych ^a	z podwyższonym usuwaniem biogenów	
WOJEWÓDZTWO	-	101	38	175000	343603	221127	128417
POWIATY:							
Bełchatowski	-	9	5	-	1560	14100	4165
Brzeziński	-	-	1	-	-	5000	993
Kutnowski	-	4	2	-	1751	23750	5369
Łaski	-	5	3	-	750	6560	1543
Łęczycki	-	4	2	-	259	6475	1122
Łowicki	-	-	1	-	-	21000	3273
Łódzki							
Wschodni	-	4	1	-	4915	976	1172
Opoczyński	-	6	1	-	2209	7504	1510
Pabianicki	-	2	-	-	380	-	82
Pajęczański	-	6	-	-	4860	-	1091
Piotrkowski	-	8	3	-	5940	830	999
Poddębicki	-	5	1	-	1298	2550	381
Radomszczań- ski	-	15	2	-	3048	30700	4654
Rawski	-	1	1	-	800	7000	1223
Sieradzki	-	10	1	-	3341	15000	3216
Skierniewicki	-	-	-	-	-	-	-
Tomaszowski	-	8	-	-	2709	-	420
Wieluński	-	3	4	-	505	8427	2231
Wieruszowski	-	3	2	-	1498	2250	682
Zduńskowolski	-	2	1	-	400	15000	3601
Zgierski	-	4	6	-	1980	40005	8710
MIASTA NA PRAWACH POWIATU:							
Łódź	-	1	-	175000	275000	-	72223
Piotrków Try- bunalski	-	1	-	-	30400	-	5697
Skierniewice	-	-	1	-	-	14000	4060

^a Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. ^b Łącznie z wodami opadowymi i dowożonymi do oczyszczalni, bez ścieków oczyszczanych w oczyszczalniach przemysłowych.

TABL. 30. CHARAKTERYSTYKA KOMUNALNYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu					Liczba równoważnych mieszkańców
	BZT5	ChZT	zawiesina	azot ogólny	fosfor ogólny	
	w kg/rok					
WOJEWÓDZTWO	1181648	6741087	2067548	1695512	1505661	2155217
POWIATY:						
Bełchatowski ..	29630	217276	33558	49086	6160	115257
Brzeziński	35764	10928	7948	7948	993	14228
Kutnowski	42319	245813	54590	95507	10388	180069
Łaski.....	11096	76313	15722	20816	1062	51032
Łęczycki	6686	46092	9410	10462	451	31076
Łowicki	29886	199677	130936	22226	1375	140000
Łódzki						
Wschodni ...	13804	91493	16770	34327	6475	29483
Opoczyński	10509	104807	16432	32191	1871	58920
Pabianicki	1200	5086	962	-	-	2533
Pajęczański	87952	202387	60362	4275	191	36363
Piotrkowski	14541	62251	14561	3534	558	35421
Poddębicki.....	3311	19734	6644	4524	235	18685
Radomszczań- ski	44906	244650	40930	42660	3454	121057
Rawski	10319	59603	21556	13597	318	40673
Sieradzki	15722	126170	30909	21344	2409	118164
Skierniewicki .	-	-	-	-	-	-
Tomaszowski	3234	24061	4783	638	75	18645
Wieluński	19862	111233	33098	28426	2109	46704
Wieruszowski	4613	42641	10829	8020	519	26820
Zduńsko- wolski	31500	214959	73350	57289	4955	65017
Zgierski	65147	572147	138238	117561	6438	160848
MIASTA NA PRAWACH POWIATU:						
Łódź	623156	3671467	1195530	1022875	89229	1950000
Piotrków Try- bunalski	51273	267759	131031	67168	8546	123550
Skierniewice ...	25218	124540	19399	31038	2755	81667

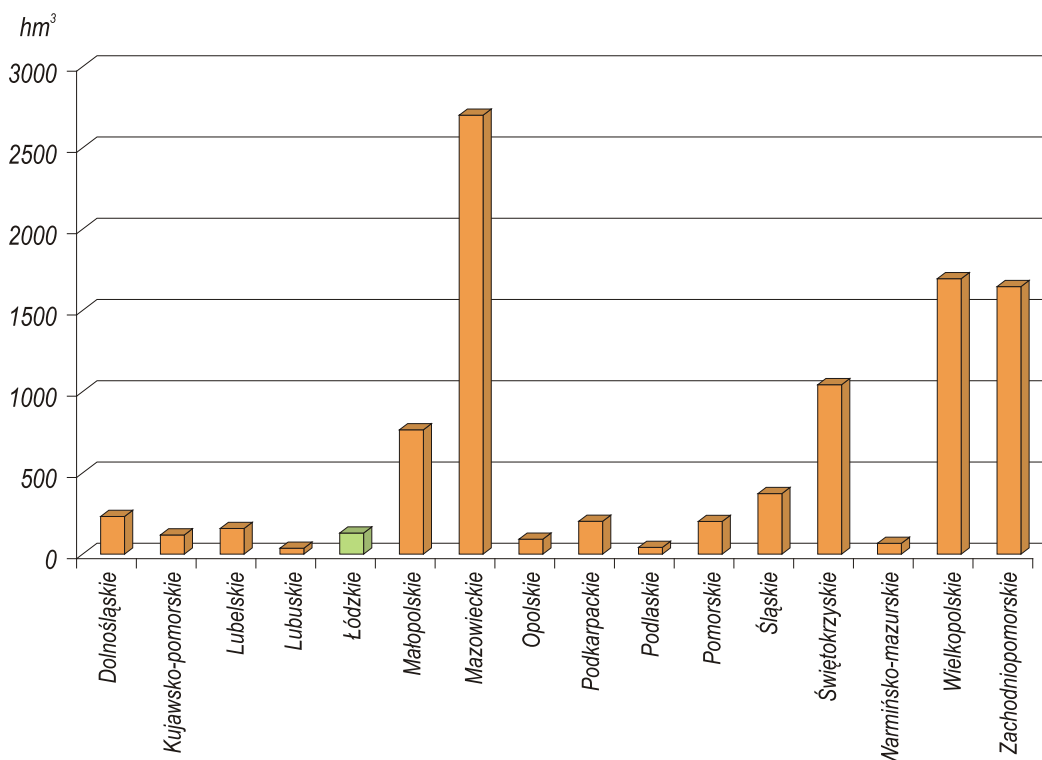
TABL. 30. CHARAKTERYSTYKA KOMUNALNYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R. (cd.)

WYSZCZE- GÓLNIENIE	Osady wytworzone w ciągu roku									
	ogółem	w tym							maga- zyno- wane czasowo	inne
		stoso- wane w rol- nictwie	do rekulty- wacji terenów, w tym gruntów na cele rolne	kompo- stowane	przek- ształ- cone termi- cznie	składowane				
						razem	w tym na tere- nie oczysz- czalni			
w tonach suchej masy										
WOJEWÓDZ- TWO	36960	7047	2532	600	0	21846	20519	1826	3109	
POWIATY:										
Belchatowski ..	1212	45	46	600	0	231	217	185	105	
Brzeziński	299	299	0	0	0	0	0	0	0	
Kutnowski	2148	1875	0	0	0	71	1	20	182	
Łaski.....	781	0	0	0	0	13	13	0	768	
Łęczycki	613	1	242	0	0	16	16	1	353	
Łowicki	1562	0	1459	0	0	70	70	0	33	
Łódzki										
Wschodni ...	582	290	0	0	0	108	0	54	130	
Opoczyński	204	129	0	0	0	75	32	0	0	
Pabianicki	276	0	96	0	0	0	0	0	180	
Pajęczański	613	178	0	0	0	435	10	0	0	
Piotrkowski	327	0	12	0	0	202	94	2	111	
Podębicki.....	257	220	0	0	0	37	33	0	0	
Radomszczań- ski	698	0	112	0	0	298	81	1	287	
Rawski	515	0	295	0	0	184	0	36	0	
Sieradzki	913	703	0	0	0	123	101	5	82	
Skierniewicki .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Tomaszowski	305	43	14	0	0	236	225	12	0	
Wieluński	479	144	0	0	0	59	14	251	25	
Wieruszowski	301	0	256	0	0	37	0	0	8	
Zduńsko- wolski	1511	1492	0	0	0	16	16	0	3	
Zgierski	3087	1283	0	0	0	1576	1537	3	225	
MIASTA NA PRAWACH POWIATU:										
Łódź	18059	0	0	0	0	18059	18059	0	0	
Piotrków Try- bunalski	917	0	0	0	0	0	0	300	617	
Skierniewice ...	1301	345	0	0	0	0	0	956	0	

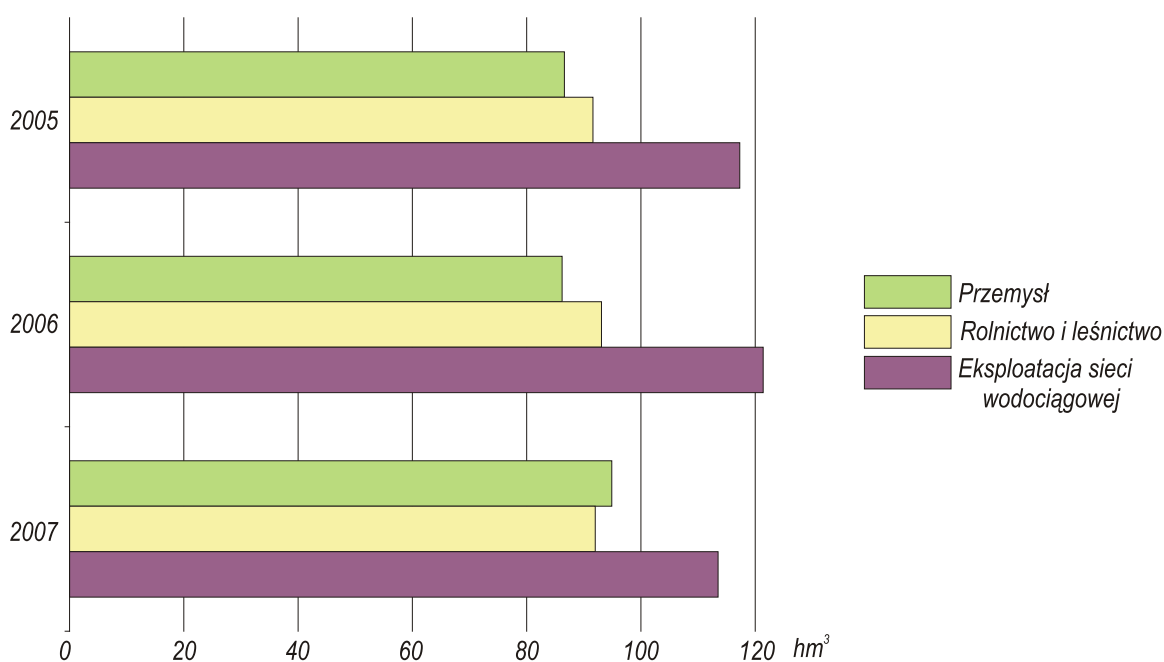
TABL. 30. CHARAKTERYSTYKA KOMUNALNYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Osady nagromadzone (stan w końcu roku)	Osady wykorzystane z nagromadzonych do 1.01.2004	Oczyszczalnia posiada		Szacunek liczby ludności korzystającej z komunalnych oczyszczalni (w osobach)	Ścieki dowożone do oczyszczalni w dam ³ /rok
	w tonach		pozwolenie wodnoprawne	urządzenia do pomiaru natężenia przepływu ścieków		
WOJEWÓDZTWO	151954	3873	137	125	1586280	1244
POWIATY:						
Bełchatowski ..	228	212	14	12	73814	63
Brzeziński	0	0	1	1	12303	55
Kutnowski	15	30	6	6	60464	71
Łaski.....	31	1	8	7	21426	59
Łęczycki	16	15	6	3	17336	11
Łowicki	77	68	1	1	19929	17
Łódzki						
Wschodni ...	0	0	5	5	24284	145
Opoczyński	36	577	7	7	37233	17
Pabianicki	0	0	2	2	344	9
Pajęczański	28	1	6	6	18162	18
Piotrkowski	100	79	11	10	20994	94
Poddębicki.....	36	40	6	5	11750	25
Radomszczań- ski	156	93	17	14	56526	41
Rawski	647	178	2	2	20750	26
Sieradzki	101	97	10	11	51479	77
Skierniewicki .	-	-	-	-	-	-
Tomaszowski	156	211	8	8	11382	47
Wieluński	27	0	7	6	33120	36
Wieruszowski	170	1022	5	5	15513	40
Zduńsko- wolski	6	50	3	3	43825	14
Zgierski	5746	521	9	8	113398	324
MIASTA NA PRAWACH POWIATU:						
Łódź	144378	436	1	1	799750	0
Piotrków Try- bunalski	0	242	1	1	75000	12
Skierniewice ...	0	0	1	1	47498	43

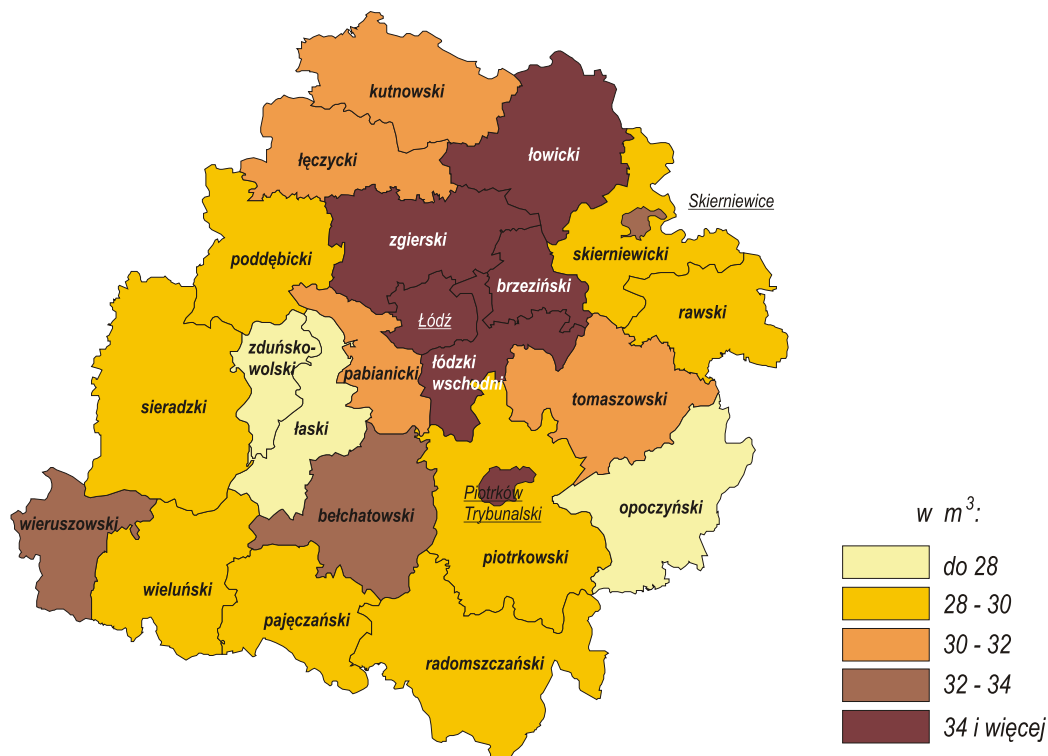
**ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE
DO WÓD POWIERZCHNIOWYCH LUB DO ZIEMI WEDŁUG WOJEWÓDZTW
W 2007 R.**

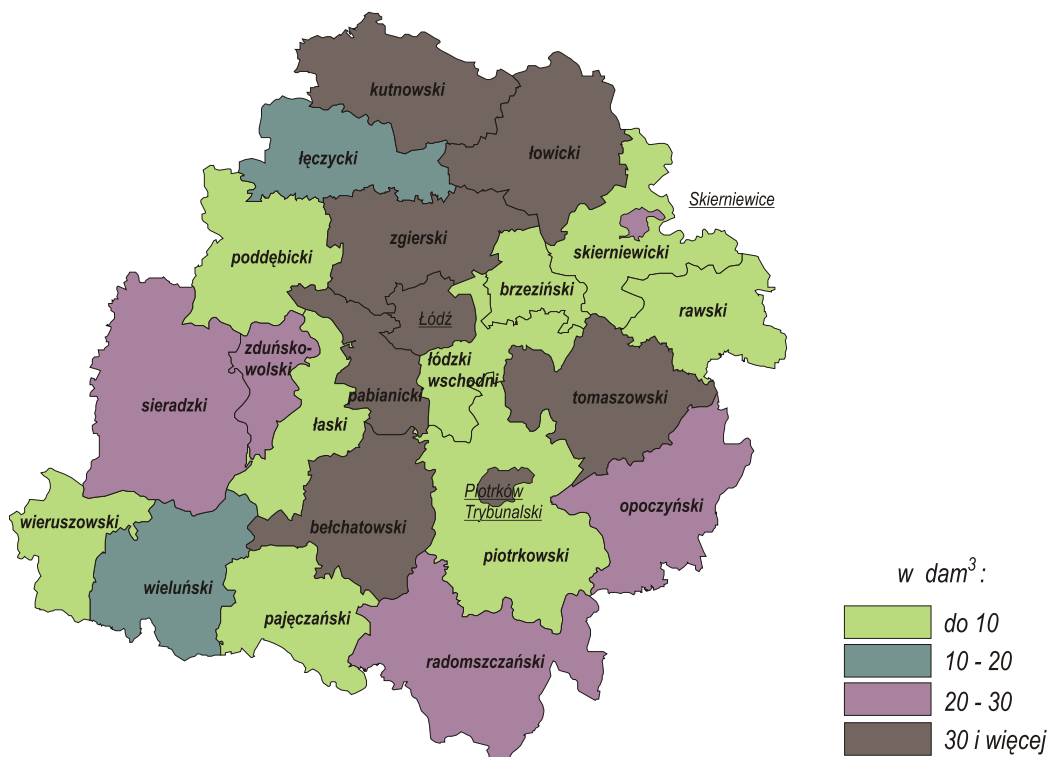
**ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI
NARODOWEJ I LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM**

**ZUŻYCIE WODY W GOSPODARSTWACH
DOMOWYCH NA 1 MIESZKAŃCA WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R.**

**ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE
WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R.**

TABL. 31. OSADY Z PRZEMYSŁOWYCH OCZYSZCZALNI I PODCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW

LATA	Osady wytworzone w ciągu roku				
	ogółem	w tym			przekształcone termicznie
		stosowane			
		w rolnictwie	do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolne	do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu	
w tonach masy suchej					
2006	34976	2034	9148	2	0
2007	48302	10206	4040	2	0
(dok.)					
LATA	Osady wytworzone w ciągu roku (dok.)			Osady dotychczas składowane (nagromadzone) na terenie własnym zakładu na: składowiskach, poletkach, lagunach i stawach osadowych (stan w końcu roku)	
	w tym (dok.)				
	składowane		magazynowane czasowo		
	razem	w tym na terenie zakładu			
w tonach masy suchej (dok.)					
2006	17471	16856	4589	9545	
2007	24507	23914	4842	9725	

TABL. 32. OSADY Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH

LATA	Osady wytworzone w ciągu roku					
	ogółem	stosowane			przekształcone termicznie	
		w rolnictwie	do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolne	do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu		
w tonach masy suchej						
2006	34664	7585	2899	178	0	
2007	36960	7047	2532	600	0	
(dok.)						
LATA	Osady wytworzone w ciągu roku (dok.)				Osady dotychczas składowane (nagromadzone) na terenie oczyszczalni (stan w końcu roku)	Osady wykorzystane z dotychczas składowanych (nagromadzonych) do 1.01.2007 r.
	składowane		magazynowane czasowo	inne		
	razem	w tym na terenie oczyszczalni				
	w tonach masy suchej (dok.)					
2006	20925	19233	435	2642	135308	2075
2007	21846	20519	1826	3109	151954	3873

Dział IV. ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA

Uwagi metodyczne

Zawarte w tym dziale informacje charakteryzują źródła, rozmiary, strukturę zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego oraz przedsięwzięcia mające na celu ochronę powietrza przed nadmiernym zanieczyszczeniem. Dotyczy to w szczególności charakterystyki stanu wyposażenia i efektów eksploatacji zainstalowanych urządzeń do ochrony powietrza.

Przez **zanieczyszczenie powietrza** rozumie się wprowadzanie przez człowieka, bezpośrednio lub pośrednio do powietrza substancji stałych, ciekłych lub gazowych w ilościach, które mogą ujemnie wpływać na zdrowie człowieka, klimat, przyrodę żywą, glebę, wodę lub spowodować inne szkody w środowisku.

Przez **źródło emisji zanieczyszczeń powietrza** należy rozumieć miejsce, w którym następuje wydalenie (wyemitowanie) do powietrza substancji zanieczyszczających. Ogólnie źródłami zanieczyszczeń są: zakłady energetyczne (elektrownie i elektrociepłownie), zakłady przemysłowe, kotłownie komunalne, paleniska indywidualne (domowe), środki transportu, źródła wtórne powstałe w wyniku wydalania oraz utylizacji ścieków i odpadów (np. hałdy, wysypiska), rolnictwo (np. rozsiewanie nawozów sztucznych, stosowanie środków ochrony roślin), a także przemiany i reakcje chemiczne zachodzące w zanieczyszczonej atmosferze oraz źródła naturalne (np. pożary lasów, burze pyłowe, pyły kosmiczne).

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń (określonych prawnie) może być ustalona albo na drodze pomiarów, albo na drodze obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych. Statystyka wykorzystuje oba źródła danych z tego zakresu, co znajduje odzwierciedlenie w niniejszej publikacji.

Zbiorowość źródeł zanieczyszczeń w oparciu o coroczną sprawozdawczość GUS stanowią tzw. **punktowe źródła emisji zanieczyszczeń**, do których zaliczono wszystkie jednostki organizacyjne ustalone przez b. Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40 z późniejszymi zmianami). Ustalona w ten sposób zbiorowość jednostek sprawozdawczych (zakładów) utrzymywana jest corocznie, co m.in. zapewnia zachowanie ciągłości i porównywalności wyników odnośnego badania. Zbiorowość ta może być powiększona jedynie w szczególnych wypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Należy podkreślić, że wyniki tego badania nie charakteryzują globalnej emisji zanieczyszczeń powietrza, lecz dotyczą sektora energetyczno-przemysłowego decydującego

o skali i strukturze emisji (60-70%), przy czym szacuje się, że zbiorowość zakładów objętych badaniem GUS charakteryzuje prawie 90% emisji ze wszystkich źródeł przemysłowych i energetyki zawodowej. W niniejszej publikacji dla zbiorowości tej przyjęto określenie „**zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza**”.

Dane o emisji z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza dotyczą zanieczyszczeń wprowadzonych w sposób zorganizowany (tzn. z wszelkiego rodzaju urządzeń technologicznych i ogrzewczych za pośrednictwem emitorów-kominów, wyrzutni wentylacyjnych) oraz w sposób nie zorganizowany (z hałd, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych dotyczy ilości zanieczyszczeń pyłowych odprowadzonych do atmosfery w ciągu roku i obejmuje poszczególne rodzaje tych zanieczyszczeń, tj. pyły ze spalania paliw, cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych, krzemowe, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowe, sadze i inne emitowane w danym zakładzie zanieczyszczenia pyłowe.

Wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych dotyczy ilości zanieczyszczeń gazowych odprowadzonych przez jednostkę sprawozdawczą do atmosfery w ciągu roku i obejmuje następujące rodzaje zanieczyszczeń: dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla, dwutlenek węgla, węglowodory i inne emitowane przez dany zakład zanieczyszczenia gazowe określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 260, poz. 2176, z późn. zm.).

Należy podkreślić, że mimo nałożonych odpowiednimi przepisami prawnymi, obowiązków dotyczących wykonywania pomiarów emisji zanieczyszczeń powietrza, szereg zakładów pomiarów takich w charakteryzowanym zakresie nie realizowało wcale, bądź wykonywało je w ograniczonym stopniu i w odniesieniu do niektórych tylko spośród emitowanych zanieczyszczeń.

Jednakże wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych, a także dwutlenku siarki określana była dość powszechnie metodami pomiarowymi, a nawet w przypadku braku urządzeń pomiarowych nie było trudności w wyszacowaniu emisji tych rodzajów zanieczyszczeń. Stąd dane statystyczne dotyczące tych zanieczyszczeń odzwierciedlają przebieg zjawisk w stopniu zbliżonym do rzeczywistego obrazu oddziaływania zakładów na czystość powietrza.

Wielkości emisji pozostałych zanieczyszczeń gazowych opierają się przeważnie na ustaleniach szacunkowych, przy czym znaczna jeszcze grupa zakładów nie była w stanie dokonać oszacowania wszystkich emitowanych i objętych badaniem statystycznym rodzajów zanieczyszczeń. Dane te mają więc charakter orientacyjny i niepełny, a w połączeniu z wyżej omówionymi rodzajami zanieczyszczeń (pyły i dwutlenek siarki) dają obraz w pewnym stopniu zaniżony w stosunku do rzeczywistych rozmiarów sumarycznej emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Dotyczy to m.in. danych o wielkości emisji **dwutlenku węgla (CO₂)**, który objęty został badaniami statystycznymi od 1993 r. Ze względu na to, że wielkość emisji CO₂ charakteryzuje się dużymi bezwzględными wartościami, prezentowany

w publikacji **wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych** został wyliczony i przedstawiony w warunkach porównywalnych do lat poprzednich, tzn. **bez uwzględnienia emisji CO₂**.

Mimo powyższych zastrzeżeń, jednolita metodologia określania emisji poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń i w miarę stabilna w kolejnych latach zbiorowość zakładów pozwala na ogólną ocenę skali zjawisk oraz tendencji i dynamiki zmian zagrożenia atmosfery ze strony głównych przemysłowych i energetycznych źródeł zanieczyszczeń powietrza.

Źródła zanieczyszczeń są zobowiązane prawnie do stosowania metod, technologii i środków technicznych chroniących powietrze przed zanieczyszczeniem. Także użytkownicy silników spalinowych są zobowiązani do utrzymania tych silników w stanie technicznym zabezpieczającym powietrze przed nadmiernym zanieczyszczeniem.

Ochrona powietrza przed zanieczyszczeniem polega na zapobieganiu przekraczania dopuszczalnych stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu i ograniczaniu lub eliminowaniu wprowadzanych do powietrza ilości tych substancji.

Dane **o ilości zatrzymanych zneutralizowanych zanieczyszczeń** pyłowych oraz gazowych (według rodzajów) obrazują rozmiary zanieczyszczeń zredukowanych w urządzeniach do ochrony powietrza, zainstalowanych w zakładach uznanych za szczególnie uciążliwe dla atmosfery.

Skuteczność działania urządzeń oczyszczających, określana jako **stopień redukcji zanieczyszczeń**, jest wielkością charakterystyczną dla urządzeń i wskazuje jaki procent całkowitej ilości danego zanieczyszczenia wprowadzonego do urządzenia został przez to urządzenie zatrzymany. Wskaźnik ten wyraża się procentowym stosunkiem ilości zanieczyszczenia zatrzymanego do ilości zanieczyszczenia wytworzonego, tj.: zatrzymanego i wyemitowanego. Wartość tego wskaźnika może wahać się od 0 do 100%. Im bliższa jest 100%, tym większy jest potencjał ochronny danego źródła zanieczyszczeń.

Dane o **emisji (stężeniach) zanieczyszczeń powietrza** w Łodzi oparto na wewnętrznym systemie informacyjnym Ministerstwa Zdrowia. Doboru rodzajów badanych zanieczyszczeń, obszarów do badań oraz usytuowania stanowisk pomiarowych dokonały wojewódzkie stacje sanitarno-epidemiologiczne na podstawie rozpoznania stopnia zanieczyszczenia powietrza na danym terenie oraz stosownie do swoich możliwości organizacyjno-technicznych (kadrowych, wyposażenia w aparaturę pomiarową itp.). Normy dopuszczalne zanieczyszczeń powietrza zostały ustalone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 47, poz. 281) i w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 5 grudnia 2002 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 1, poz. 12 z 2003 r.).

TABL. 1. **EMISJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007
Liczba zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (stan w dniu 31 XII)	88	88	88
Zanieczyszczenia (w tys. ton/rok):			
pyłowe	7,9	7,2	7,8
w tym ze spalania paliw	7,1	6,2	6,5
gazowe ^a	37526,0	35296,3	34018,3
w tym:			
dwutlenek siarki	150,4	134,2	113,7
tlenek węgla	16,6	14,7	16,0
tlenek azotu	53,2	51,5	50,4
dwutlenek węgla	37305,2	35095,2	33837,5

^a Łącznie z dwutlenkiem węgla.

TABL. 2. **ZAKŁADY SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWE DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R.**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym					
		posiadające		nieposiadające			
		urządzenia do redukcji zanieczyszczeń		wyników pomiarów			określonej emisji dopuszczalnej
		pyłowych	gazowych	emisji		emisji	
				pyłów	gazów		
WOJEWÓDZTWO	88	73	10	17	17	83	7
POWIATY:							
Bełchatowski	3	2	2	1	1	2	-
Brzeziński	1	1	-	1	1	1	-
Kutnowski	11	9	2	4	4	11	2
Łaski	-	-	-	-	-	-	-
Łęczycki	1	1	-	1	1	1	-
Łowicki	4	1	-	1	1	4	2
Łódzki Wschodni ...	4	2	-	1	1	4	1
Opoczyński	6	6	-	-	-	5	-
Pabianicki	3	3	-	-	-	3	-
Pajęczański	3	2	1	-	-	3	-
Piotrkowski	2	2	-	-	-	2	-
Poddębicki	-	-	-	-	-	-	-
Radomszczański	7	6	2	2	2	7	-
Rawski	1	1	-	1	1	1	1
Sieradzki	1	1	-	-	-	1	-
Skierniewicki	-	-	-	-	-	-	-
Tomaszowski	9	8	-	1	1	9	-
Wieluński	2	2	-	-	-	2	-
Wieruszowski	1	1	-	-	-	1	-
Zduńskowolski	3	3	-	-	-	3	1
Zgierski	9	6	1	2	2	8	-

TABL. 2. **ZAKŁADY SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWE DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZE- GÓLNIENIE	Ogółem	W tym						określonej emisji dopuszczalnej
		posiadające		nieposiadające				
		urządzenia do redukcji zanieczyszczeń		wyników pomiarów			emisji	
		pyłowych	gazowych	pyłów	gazów			
MIASTA NA PRACACH POWIATU:								
Łódź	6	5	-	-	-	6	-	
Piotrków Trybunalski	7	7	1	2	2	5	-	
Skierniewice	4	4	1	-	-	4	-	

TABL. 3. **EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ PYŁOWYCH WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R.**

WYSZCZE- GÓLNIENIE	Ogółem	W tym				W tonach/rok na 1 km ²
		ze spalania paliw	cementowo-wapiennicze i mater. ogniotrw.	krzemowe	węglowo-grafitowe, sadza	
		w tonach/rok				
WOJEWÓDZTWO	7789	6454	636	22	28	0,4
POWIATY:						
Bełchatowski	4036	4032	-	-	-	4,2
Brzeziński	10	10	-	-	-	0,0
Kutnowski	169	162	-	-	3	0,2
Łaski	-	-	-	-	-	-
Łęczycki	2	2	-	-	-	0,0
Łowicki	53	53	-	-	-	0,1
Łódzki Wschodni ...	35	29	-	5	1	0,1
Opoczyński	254	90	-	-	-	0,2
Pabianicki	177	175	-	-	-	0,4
Pajęczański	684	30	635	-	19	0,9
Piotrkowski	102	58	1	-	-	0,1
Poddębicki	-	-	-	-	-	-
Radomszczański	157	137	-	-	3	0,1
Rawski	6	6	-	-	-	0,0
Sieradzki	52	52	-	-	-	0,0
Skierniewicki	-	-	-	-	-	-
Tomaszowski	235	146	-	-	-	0,2
Wieluński	71	58	-	-	1	0,1
Wieruszowski	489	221	-	-	-	0,8
Zduńskowolski	90	83	-	7	-	0,2
Zgierski	227	226	-	-	1	0,3

TABL. 3. EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ PYŁOWYCH WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym				W tonach/rok na 1 km ²
		ze spalania paliw	cementowo-wapiennicze i mater. ogniowtr.	krzemowe	węglowo-grafitowe, sadza	
w tonach/rok						
MIASTA NA PRAWACH POWIATU:						
Łódź	628	626	-	-	-	2,1
Piotrków Trybunalski	232	179	-	10	-	3,5
Skierniewice	80	79	-	-	-	2,4

TABL. 4. EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ GAZOWYCH WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym				W tonach na rok na 1 km ²	Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji w % zanieczyszczeń wytworzonych	
		dwutlenek siarki	tlenki azotu	tlenek węgla	dwutlenek węgla		pyłowych	gazowych
w tonach/rok								
WOJEWÓDZTWO	34018320	113742	50436	16033	33837516	1867,2	99,8	54,5
POWIATY:								
Bełchatowski	28464799	93148	39420	7817	28324346	29405,8	99,8	60,6
Brzeziński	9984	12	11	32	9929	27,8	93,7	-
Kutnowski	155541	484	200	384	154458	175,4	90,7	10,1
Łąski	-	-	-	-	-	-	-	-
Łęczycki	609	4	1	6	598	0,8	83,3	-
Łowicki	72518	168	49	157	72141	73,4	17,2	-
Łódzki Wschodni ...	22378	92	29	170	22039	44,8	87,4	-
Opoczyński	173450	144	202	280	172793	166,8	92,8	-
Pabianicki	96047	642	178	215	94985	195,2	94,3	-
Pajęczański	1304873	327	3519	4285	1296728	1623,0	23,7	0,0
Piotrkowski	24500	63	43	59	24335	17,1	100,0	-
Poddębicki	-	-	-	-	-	-	-	-
Radomszczański	110798	458	159	159	109908	76,8	96,1	12,7
Rawski	7833	15	10	26	7782	12,1	89,7	-
Sieradzki	57870	191	58	12	57609	38,8	95,0	-
Skierniewicki	-	-	-	-	-	-	-	-
Tomaszowski	176689	406	208	442	175603	172,4	97,9	-
Wieluński	44480	210	64	10	44167	48,0	94,0	-
Wieruszowski	152698	50	344	822	151457	264,6	99,1	-
Zduńskowolski	88980	338	104	38	88496	241,1	94,0	-
Zgierski	186128	601	214	250	185064	217,7	95,6	0,1

TABL. 4. EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ GAZOWYCH WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym				W tonach na rok na 1 km ²	Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji w % zanieczyszczeń wytworzonych	
		dwutlenek siarki	tlenki azotu	tlenek węgla	dwutlenek węgla		pyłowych	gazowych
	w tonach/rok							
MIASTA NA PRAWACH POWIATU:								
Łódź	2628798	15390	5330	384	2607669	8972,0	99,7	-
Piotrków Trybunalski	149061	461	160	257	148030	2224,8	87,9	11,3
Skierniewice	90286	538	133	228	89379	2735,9	95,5	1,0

TABL. 5. ZANIECZYSZCZENIA GAZOWE ZATRZYMANE I ZNEUTRALIZOWANE W URZĄDZENIACH OCZYSZCZAJĄCYCH WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dwutlenek siarki		Tlenki azotu		Tlenek węgla		Węglowodory		Inne	
	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych
WOJEWÓDZTWO	216496	65,6	30	0,1	45	0,3	2	0,7	107	25,3
POWIATY:										
Bełchatowski	216285	69,9	-	-	-	-	-	-	-	-
Brzeziński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kutnowski	47	8,9	30	13,0	45	10,5	-	-	-	-
Łaski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Łęczycki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Łowicki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Łódzki Wschodni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Opoczyński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pabianicki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pajęczański	-	-	-	-	-	-	-	-	1	6,7
Piotrkowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poddębicki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Radomszczański	31	6,3	-	-	-	-	-	-	99	50,3
Rawski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sieradzki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skierniewicki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tomaszowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wieluński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wieruszowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zduńskowolski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zgierski	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50,0

TABL. 5. ZANIECZYSZCZENIA GAZOWE ZATRZYMANE I ZNEUTRALIZOWANE W URZĄDZENIACH OCZYSZCZAJĄCYCH WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dwutlenek siarki		Tlenki azotu		Tlenek węgla		Węglowodory		Inne	
	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych
MIASTA NA PRAWACH POWIATU:										
Łódź	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Piotrków Trybunalski	132	22,3	-	-	-	-	-	-	-	-
Skierniewice	1	0,2	-	-	-	-	2	100,0	6	42,9

TABL. 6. EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA WEDŁUG RODZAJÓW SUBSTANCJI W 2007 R.

RODZAJE ZANIECZYSZCZEŃ	Emisja rzeczywista w kg/rok
Akrylonitryl.....	-
Arsen ^a	-
Azbest	-
Benzen	259
Benza(a)piren.....	149
Chlorek winylu.....	-
Chrom ^a	3
Nikiel ^a	1
Bizmut ^a	-
Cer ^a	-
Chlorowcopochodne węglowodorów.....	-
Cyna ^a	20
Cynk ^a	612
Czterochlorek węgla	-
Polichlorodibenzo-p-dioksyny i polichlorodibenzofurany	-
Halony:1211, 1301, 2402.....	-
Kadm ^a	-
Kobalt ^a	-
Mangan ^a	62
Molibden ^a	-
Ołów ^a	21
Polichlorowane bifenyly	-
Rtęć ^a	5
1,1,1-trójchloroetan.....	-

^a Związki w przeliczeniu na masę pierwiastka.

TABL. 6. **EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA WEDŁUG RODZAJÓW SUBSTANCJI W 2007 R. (dok.)**

RODZAJE ZANIECZYSZCZEŃ	Emisja rzeczywista w kg/rok
Amoniak.....	10146
Dwusiarczek węgla	-
Dwutlenek siarki	113742000
ze spalania paliw	113446000
z procesów technologicznych.....	296000
Dwutlenek węgla	33837516000
Metan	2000
Pyły ze spalania paliw.....	6454000
Pyły z przem. cement.-wapien. i mater. ogniotrwałych	636000
Pyły krzemowe (powyżej 30% wolnej krzemionki)	22000
Pyły nawozów sztucznych	-
Pyły środków powierzchniowo czynnych.....	-
Pyły węglowo-grafitowe, sadza	28000
Pyły polimerów	3000
Pyły węgla brunatnego.....	-
Pyły pozostałe	649000
Tlenki azotu (w przeliczeniu na NO ₂).....	50436000
ze spalania paliw	46911000
z procesów technologicznych.....	3525000
Tlenek węgla.....	16033000
Węglowodory alifatyczne i ich pochodne ^a	99790
Węglowodory pierścieniowe, aromatyczne i ich pochodne	171595
Aldehydy alifatyczne i ich pochodne	10287
Aldehydy pierścieniowe, aromatyczne i ich pochodne	4
Alkohole alifatyczne i ich pochodne.....	168039
Alkohole pierścieniowe, aromatyczne i ich pochodne	636
Aminy i ich pochodne	4615
Chlorowcopochodne węglowodorów: związki typu hcfc	19
Etery i ich pochodne	137
Halony ^a	-
Ketony i ich pochodne	29000
Kwasy nieorganiczne, ich sole i bezwodniki	11237
Kwasy organiczne, ich związki i pochodne ^a	20284
Oleje (mgła olejowa).....	-
Organiczne pochodne związków siarki	-
Pierwiastki metaliczne i ich związki	2736
Pierwiastki niemetaliczne	51114
Sole niemetalii ^a	-
Tlenki niemetalii ^a	-
w tym podtlenek azotu	-
Związki azowe, azoksy, nitrowe i nitrozowe	5756
Związki heterocykliczne	70
Związki izocykliczne	-

^a Z wyjątkiem wymienionych w innych grupach.

TABL. 7. **EMITORY NA TERENIE ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA WEDŁUG WIELKOŚCI EMISJI**
Stan w dniu 31 XII

LATA	Liczba emitorów (stan w dniu 31 XII)				Emisja zanieczyszczeń w tysiącach ton/rok					
	ogółem	o wysokości			pyłowych z emitorów o wysokości			gazowych z emitorów o wysokości		
		do 50 m	51-99	od 100 m	do 50 m	51-99	od 100 m	do 50 m	51-99	od 100 m
2005	1552	1501	32	19	1,5	0,9	5,4	579,3	585,2	36216,9
2006	1627	1578	29	20	1,5	0,8	4,6	613,4	554,9	34007,5
2007	1623	1575	28	20	1,4	1,0	5,1	668,0	961,5	32267,5

TABL. 8. **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO W ZAKŁADACH ^a WEDŁUG STOPNIA SKUTECZNOŚCI W 2007 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Urządzenia o skuteczności						Średnia dyspozycyjność w %
			niskiej		średniej		wysokiej		
	liczba urządzeń	przepływ gazów odlotowych w dam ³ /h	liczba urządzeń	przepływ gazów odlotowych w dam ³ /h	liczba urządzeń	przepływ gazów odlotowych w dam ³ /h	liczba urządzeń	przepływ gazów odlotowych w dam ³ /h	
Cyklony	242	6208	28	606	46	764	168	4838	100
Multicyklony	60	1364	8	151	18	360	34	853	100
Filtry tkaninowe	315	5357	48	1087	117	1062	150	3208	98
Elektrofiltry	53	28824	-	-	-	-	53	28824	99
Urządzenia mokre	83	21045	15	454	21	366	47	20225	94
Inne	126	1249	x	x	x	x	x	x	-

^a Szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza.

TABL. 9. EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Emisja zanieczyszczeń w tys. ton					
	pyłowych		gazowych			
	ogółem	w tym ze spalania paliw	ogółem	w tym		
				dwutlenek siarki	tlenek węgla	dwutlenek węgla
OGÓŁEM	7,8	6,5	34018,3	113,7	16,0	33837,5
GÓRNICTWO						
I KOPALNICTWO.....	0,1	0,0	7,2	0,0	0,0	7,2
PRZETWÓRSTWO						
PRZEMYSŁOWE	2,1	0,8	2156,9	1,8	6,5	2143,5
w tym:						
Produkcja artykułów spożywczych i napojów	0,3	0,3	211,8	0,6	0,6	210,3
Włókiennictwo	0,1	0,1	58,8	0,3	0,2	58,3
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich	0,0	0,0	8,4	0,0	0,0	8,3
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny	0,5	0,2	157,1	0,1	0,8	155,9
Produkcja wyrobów chemicznych	0,1	0,1	116,8	0,2	0,1	116,3
Produkcja wyrobów z surowców niemetalicznych pozostałych ..	1,0	0,1	1564,6	0,4	4,6	1555,7
Produkcja metali	0,1	0,0	14,0	0,0	0,1	13,8
Produkcja maszyn i urządzeń	0,0	0,0	15,6	0,1	0,0	15,4
Produkcja mebli	0,0	0,0	2,5	0,0	0,0	2,3
WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNA, GAZ, WODĘ	5,4	5,4	31736,4	111,2	9,1	31570,5
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	5,3	5,3	31721,9	111,2	9,0	31556,1
Pobór, uzdatnianie i rozprzewadzenie wody	0,0	0,0	14,5	0,1	0,1	14,3
POZOSTAŁE SEKCJE	0,3	0,3	117,8	0,7	0,4	116,4

TABL. 10. **REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R.**

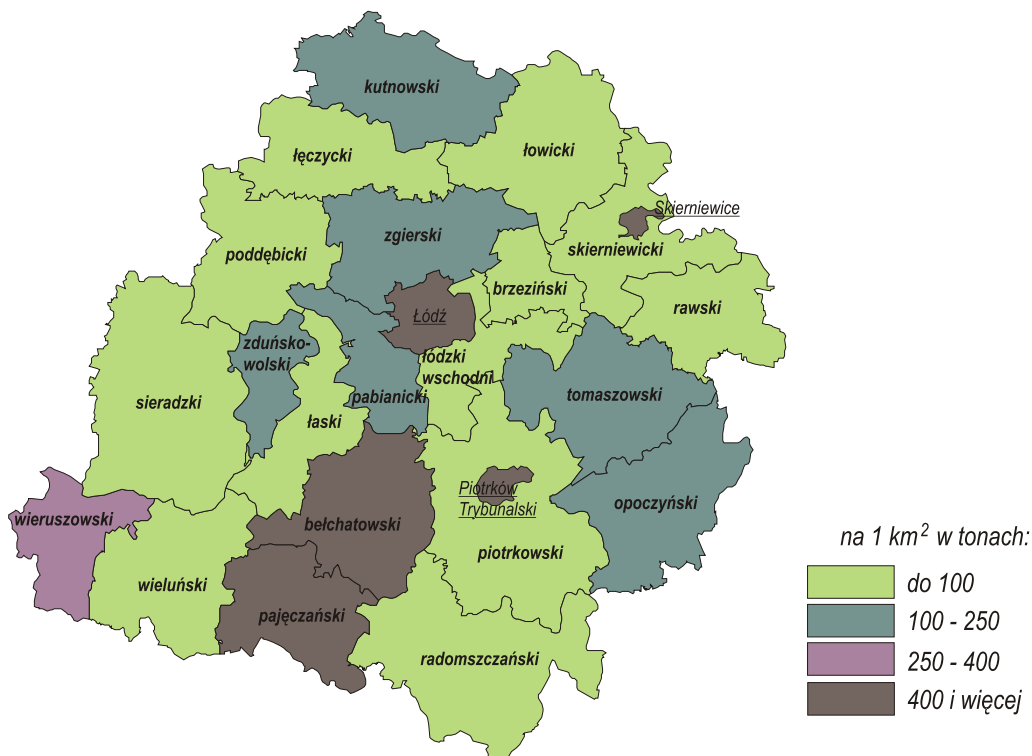
WYSZCZEGÓLNIENIE	Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń			
	pyłowe		gazowe	
	w tys. ton	w % zanieczyszczeń wytworzonych	w tys. ton	w % zanieczyszczeń wytworzonych
OGÓLEM	3188,8	99,8	216,7	54,5
GÓRNICTWO I KOPALNICTWO	0,2	77,3	0,0	2,2
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	291,2	99,3	0,2	1,6
w tym:				
Produkcja artykułów spożywczych i napojów	2,0	88,7	0,1	4,6
Włókiennictwo	0,4	77,5	-	-
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich	0,2	90,0	-	-
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny	55,9	99,1	-	-
Produkcja wyrobów chemicznych	3,4	97,9	0,0	0,2
Produkcja wyrobów z surowców niemetalicznych pozostałych	225,1	99,6	0,0	0,1
Produkcja metali	1,0	92,2	0,0	14,2
Produkcja maszyn i urządzeń	0,2	81,7	-	-
Produkcja mebli	2,9	99,2	-	-
WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, WODĘ	2894,0	99,8	216,5	56,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	2893,7	99,8	216,5	56,6
Pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody	0,3	92,8	-	-
POZOSTAŁE SEKCJE	3,4	92,5	-	-

TABL. 11. REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ GAZOWYCH WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R.

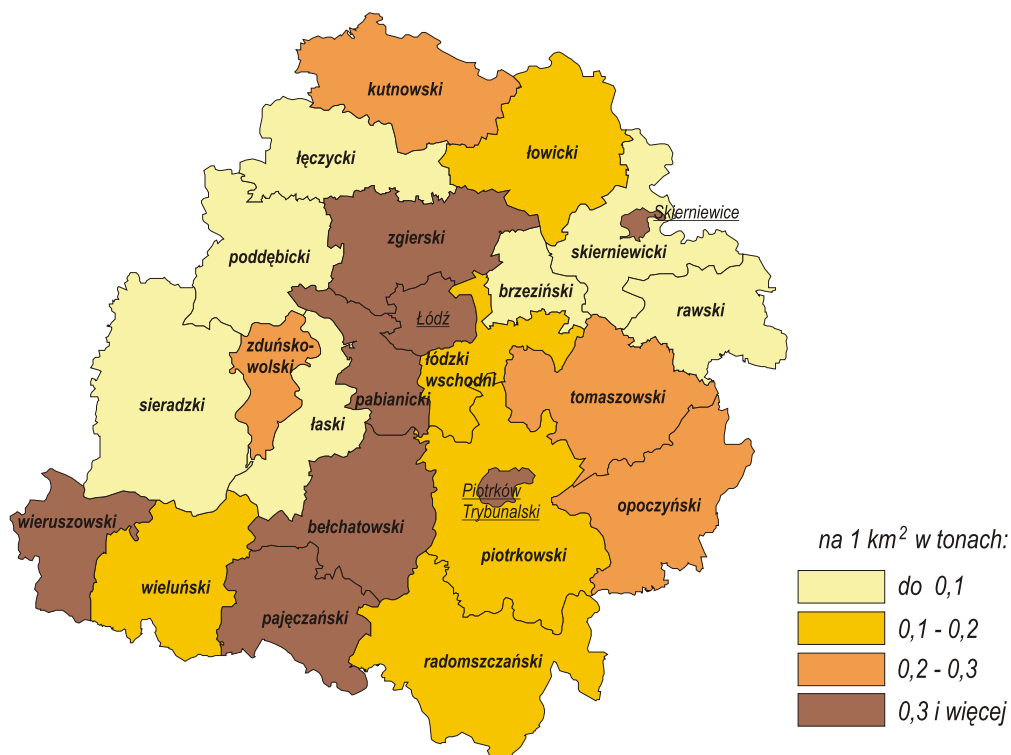
WYSZCZEGÓLNIENIE	Zanieczyszczenia zatrzymane i zneutralizowane w urządzeniach oczyszczających									
	dwutlenek siarki		tlenek azotu ^a		tlenek węgla		węglowodory		inne	
	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych
OGÓLEM	216496	65,6	30	0,1	45	0,3	2	0,7	107	25,3
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	39	2,2	21	0,4	45	0,7	2	1,1	107	26,6
Produkcja artykułów spożywczych i napojów	7	1,1	21	7,6	45	6,9	-	-	1	9,1
Produkcja wyrobów chemicznych	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3,4
Produkcja wyrobów z surowców niemetalicznych pozostałych	1	0,3	-	-	-	-	2	40,0	6	8,2
Produkcja metali	31	48,4	-	-	-	-	-	-	-	-
WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNA, GAZ, WODĘ	216455	66,1	9	0,0	-	-	-	-	-	-
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	216455	66,1	9	0,0	-	-	-	-	-	-
POZOSTAŁE SEKCJE.....	2	33,3	-	-	-	-	-	-	-	-

^a W przeliczeniu na NO₂.

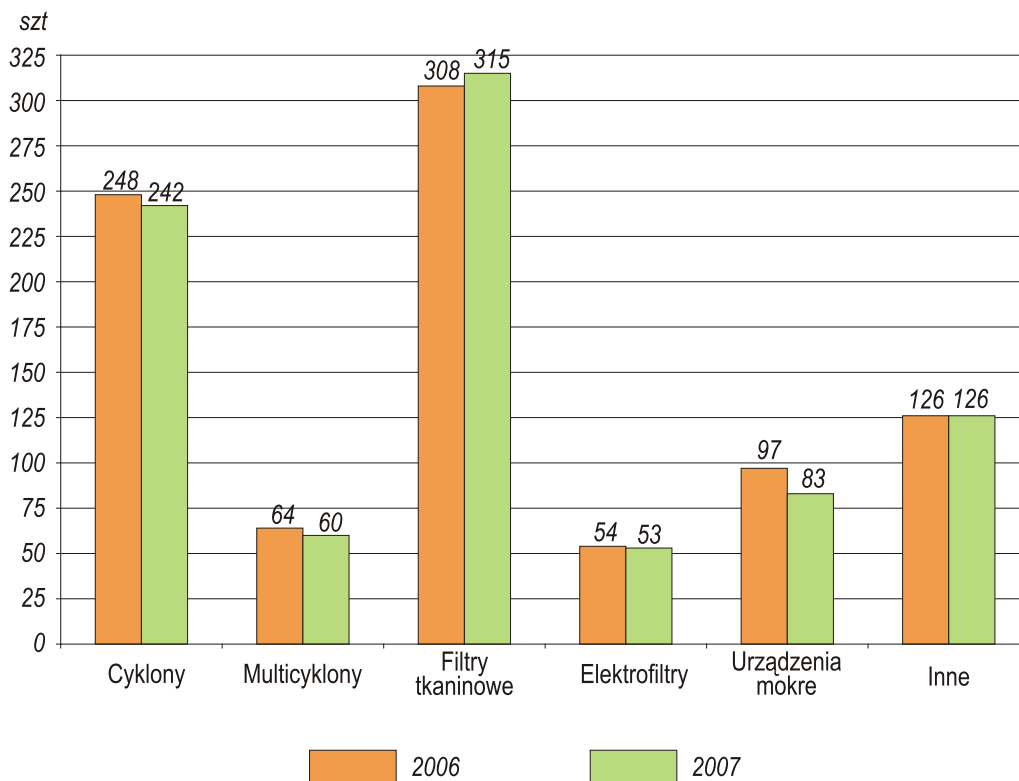
EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ GAZOWYCH WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R.

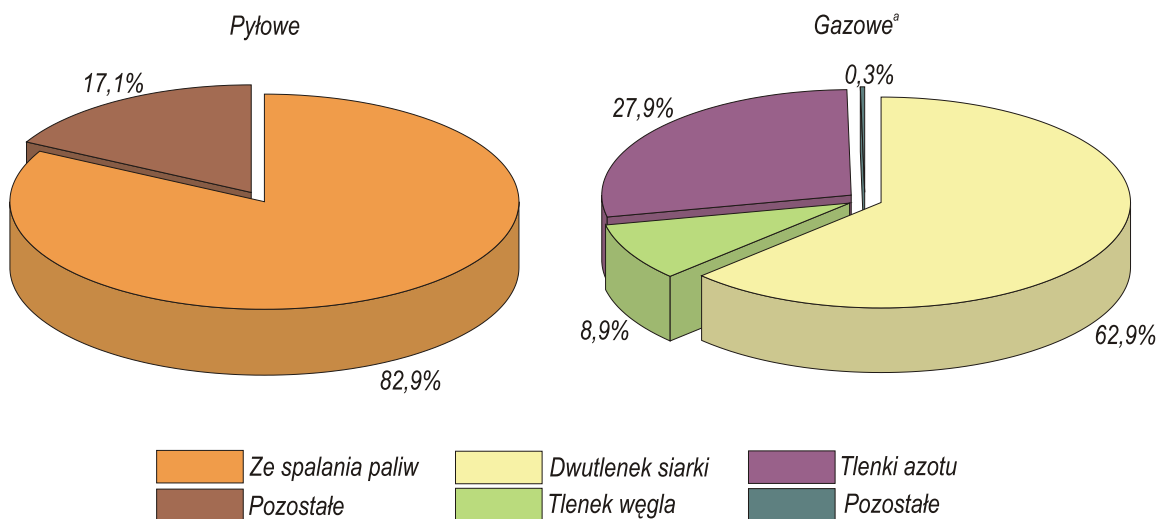
EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ PYŁOWYCH WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R.

WYPOSAŻENIE ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH W URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM

STRUKTURA EMISJI PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2007 R.

TABL. 12. **MIASTA W WOJEWÓDZTWIE O DUŻEJ SKALI ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA
EMISJĄ ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE
UCIAŹLIWYCH W 2007 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Emisja zanieczyszczeń							Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych	
	pyłów		gazów				t/rok na km ²		
	t/rok	t/rok na km ²	w tys. t/rok	w tym					
				dwutlenek siarki	tlenek azotu	dwutlenek węgla			
w tys. t/rok									
Łódź	628	2,1	2628,8	15,4	5,3	2607,7	8972,0	99,7	-
Pabianice	177	5,4	96,0	0,6	0,2	95,0	2910,5	94,3	-
Piotrków Trybunalski	232	3,5	149,1	0,5	0,2	148,0	2224,8	87,9	11,3
Tomaszów Mazowiecki	224	5,5	164,4	0,4	0,2	163,4	4010,8	98,0	-
Wieruszów ..	489	81,5	152,7	0,1	0,3	151,5	25449,7	99,1	-
Opoczno	231	9,2	155,9	0,1	0,2	155,3	6235,5	88,1	-
Działoszyn ...	602	120,4	1291,7	0,3	3,5	1283,7	258346,8	-	-
Wieluń	71	4,2	44,5	0,2	0,1	44,2	2616,5	94,0	-
Radomsko ...	157	3,1	110,8	0,5	0,2	109,9	2172,5	96,1	12,7
Zduńska Wola	90	3,8	89,0	0,3	0,1	88,5	3707,5	94,0	-
Kutno	94	2,8	87,4	0,3	0,1	86,8	2570,8	93,1	17,0
Zgierz	73	1,7	103,4	0,2	0,1	103,0	2461,4	97,9	-
Sieradz	52	1,0	57,9	0,2	0,1	57,6	1134,7	95,0	-
Skierniewice	80	2,4	90,3	0,5	0,1	89,4	2735,9	95,5	1,0
Łowicz	53	2,3	72,5	0,2	0,0	72,1	3152,9	17,2	-

Dział V. LASY. OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU

Uwagi metodyczne

W dziale zawarto statystyczną charakterystykę zagadnień dotyczącą: obszarów, obiektów, gatunków roślin i zwierząt objętych ochroną prawną, stanu zasobów leśnych oraz zagrożeń i ochrony środowiska leśnego, a także zadrzewień, zieleni miejskiej, parków i ogrodów historycznych.

Park krajobrazowy jest obszarem chronionym ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe, a celem jego utworzenia jest zachowanie, popularyzacja i upowszechnianie tych wartości w warunkach racjonalnego gospodarowania. Grunty rolne, leśne i inne nieruchomości znajdujące się w granicach parku krajobrazowego pozostawia się w gospodarczym wykorzystaniu.

Utworzenie parku krajobrazowego następuje w drodze rozporządzenia wojewody.

Rezerwat przyrody jest obszarem obejmującym zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym ekosystemy, określone gatunki roślin i zwierząt, elementy przyrody nieożywionej mające istotną wartość ze względów naukowych, przyrodniczych, kulturowych bądź krajobrazowych.

Uznanie obszaru za rezerwat następuje w drodze rozporządzenia wojewody.

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje wyróżniające się krajobrazowo tereny o różnych typach ekosystemów. Zagospodarowanie tych systemów powinno zapewnić stan względnej równowagi ekologicznej systemów przyrodniczych. Obszar chronionego krajobrazu uwzględnia się w planach zagospodarowania przestrzennego.

Wprowadzenie tej formy ochrony przyrody następuje w drodze rozporządzenia wojewody lub na mocy uchwały rady gminy.

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historyczno-pamiętkowej i krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, w szczególności sędziwe i okazałe rozmiarów drzewa i krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe, jaskinie.

O uznaniu obiektu za pomnik decyduje wojewoda w drodze rozporządzenia lub rada gminy w drodze uchwały.

Użytki ekologiczne - zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów środowisk jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne „oczka wodne”, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce itp.

Stanowiska dokumentacyjne nie wyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do udostępnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych oraz fragmenty eksploatowanych i nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy wyznacza się w celu ochrony wyjątkowo cennych fragmentów krajobrazu naturalnego i kulturowego dla zachowania jego wartości estetycznych.

Użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe ustanawia się w drodze rozporządzenia wojewody lub uchwały rady gminy.

Do **powierzchni gruntów leśnych w rozumieniu ustawy o lasach** zalicza się grunty:

- 1) o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha:
 - pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
 - przejściowo jej pozbawione (powierzchnia niezalesiona – zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).
- Kategoria ta w statystyce jest określana jako „powierzchnia lasów”.
- 2) związane z gospodarką leśną, zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zadrzewienia to produkcyjne i ochronne nasadzenia drzew i krzewów na terenach publicznych i prywatnych poza lasami i terenami zieleni w miastach. Celem ich jest produkcja drewna i użytków nieдрzewnych, oddziaływanie na środowisko przyrodnicze oraz kształtowanie krajobrazu. Do zadrzewień nie zalicza się: lasów i gruntów leśnych oraz gruntów nieleśnych przeznaczonych prawomocnymi decyzjami do zalesienia, sadów, plantacji oraz szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach (parki miejskie, lasy komunalne, zieleńce użyteczności publicznej), obszaru morskiego pasa nadbrzeżnego, ogrodów działkowych, nieruchomości otaczających obiekty zabytkowe.

Parki spacerowo-wypoczynkowe są to tereny zieleni z roślinnością wysoką i niską o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, aleje spacerowe, ławki, place zabaw itp. Do powierzchni parków wliczane są również wody znajdujące się na terenie tych obiektów (np. stawy) oraz tereny sportów wodnych, otwartych kąpielisk, boisk, placów gier itp., o ile są dostępne do użytku powszechnego.

Do kategorii **zieleńce** zaliczono obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek (np. występują alejki z ławkami, place zabaw itp.). Do tej kategorii obiektów należy zaliczyć również zieleń przy budynkach użyteczności publicznej (o ile udostępniona jest do użytku powszechnego), pomnikach itp., bulwary i promenady oraz tereny sportów wodnych, otwartych kąpielisk, boisk, placów gier itp., o ile są dostępne do użytku powszechnego. Zieleńce mogą tworzyć kompozycje zieleni niskiej (trawniki, kwietniki) towarzyszące obiektom architektonicznym oraz tworzyć kompozycje z zieleni miejskiej o charakterze parkowym z elementami nasadzeń drzew i krzewów.

Przez **zieleń uliczną** rozumie się tereny zieleni towarzyszącej komunikacji miejskiej (ulicom, arteriom itp.).

Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną i estetyczną.

TABL. 1. **OBIEKTY I OBSZARY O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONE**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007				
	w hektarach			w odsetkach	w % powierzchni województwa	na 1 mieszkańca w m ²	liczba obiektów
OGÓLEM	298808,9	299055,0	342633,8	100,0	18,8	1341	x
Parki narodowe ^a	72,4	72,4	72,4	0,0	0,0	0	- ^b
Rezerваты przyrody ^a	7323,8	7405,5	7427,5	0,2	0,4	29	89
Parki krajobrazowe ^{ac}	95089,8	95089,8	95086,1	27,6	5,2	372	7
Obszary chronionego krajobrazu ^c	184329,9	184484,4	228039,1	66,6	12,7	892	13
w tym utworzone uchwałą rady gminy	3,6	158,1	155,5	0,0	0,0	0	1
Użytki ekologiczne	1459,3	1464,0	1464,0	0,4	0,1	6	377
w tym utworzone uchwałą rady gminy	237,9	242,6	242,6	0,1	0,0	1	5
Stanowiska dokumentacyjne	10,8	10,8	10,8	0,0	0,0	0	3
w tym utworzone uchwałą rady gminy	0,3	0,3	0,3	0,0	0,0	0	1
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	10522,9	10528,1	10533,9	3,1	0,6	41	25
w tym utworzone uchwałą rady gminy	1,9	7,1	12,9	0,0	0,0	0	5

a Bez otuliny. *b* Obiekt w województwie mazowieckim. *c* Bez rezerwatów i pozostałych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

TABL. 2. **PARKI KRAJOBRAZOWE W 2007 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia						
	parku krajobrazowego						otuliny (strefy ochronnej)
	razem		w tym			z ogółem rezerваты i pozostałe formy ochrony przyrody	
	w hektarach	w % powierzchni geograficznej	lasy	użytki rolne	wody		
w hektarach							
OGÓLEM	97945,2	5,38	48613,2	40110,2	3718,6	2859,1	87472,1
ZESPÓŁ NADPILICZNYCH PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH	35292,0	1,94	23179,0	8365,0	2798,0	1526,1	66784,0
Przedborski	5710,0	0,31	4537,0	1035,0	138,0	594,8	4023,0
Sulejowski	16707,0	0,92	11200,0	2700,0	2360,0	428,7	39569,0
Spalski	12875,0	0,71	7442,0	4630,0	300,0	502,6	23192,0

TABL. 2. **PARKI KRAJOBRAZOWE W 2007 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia						
	parku krajobrazowego						otuliny (strefy ochron- nej)
	razem		w tym			z ogółem rezerwaty i pozostałe formy ochrony przyrody	
	w hek- tarach	w % po- wierz- chni geogra- ficznej	lasy	użytki rolne	wody		
w hektarach							
ZESPÓŁ SIERADZKICH PARKÓW KRAJ- OBRAZOWYCH	38653,0	2,12	13561,0	21893,0	843,0	758,1	8431,0
Załęczański	13323,0	0,73	7336,0	5193,0	310,0	144,2	8431,0
Międzyrzecze Warty i Widawki	25330,0	1,39	6225,0	16700,0	533,0	613,9	-
Bolimowski	13253,0	0,73	8208,8	3210,0	31,7	425,6	9237,1
Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich	10747,2	0,59	3664,4	6642,2	45,9	149,3	3020,0

TABL. 3. **REZERWATY PRZYRODY W 2007 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓL- NIENIE	Obiekty	Powierzchnia w ha				Otulina rezerwatu	
		ogółem	w tym pod ochroną ścisłą	z ogółem		liczba re- zerwatów posiada- jących otulinę	powierz- chnia w ha
				lasy	użytki rolne		
OGÓŁEM	89	7427,5	36,6	4317,1	20,7	1	6,0
Faunistyczne	1	2350,6	-	-	-	-	-
Krajobrazowe	2	187,8	-	187,8	-	-	-
Leśne	68	3636,3	-	3617,5	-	-	-
Torfowiskowe	6	503,0	36,6	357,2	-	1	6,0
Florystyczne	9	221,4	-	154,6	-	-	-
Wodne	1	487,0	-	-	-	-	-
Przyrody nieoży- wionej	1	20,7	-	-	-	-	-
Stepowe	-	-	-	-	-	-	-
Słonoroślowe	1	20,7	-	-	20,7	-	-

TABL. 4. **OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU W 2007 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem w ha	W % po- wierzchni geogra- ficznej	W tym			Z ogółem rezerwy i pozostałe formy ochrony przyrody
			lasy	użytki rolne	wody	
			w hektarach			
OGÓŁEM	231054,0	12,68	68121,8	100014,4	8570,4	3170,4
Nadwarciański	27432,0	1,51	3225,0	19428,0	4121,0	2360,6
Środkowej Grabi	6558,0	0,36	3812,0	2600,0	32,0	-
Brąszewicki	14204,0	0,78	8410,0	4932,0	45,0	70,1
Puczniewski	6276,0	0,34	2425,0	3218,0	35,0	11,7
Dolina Pilicy i Drzewiczki	6958,0	0,38	3080,0	2540,0	94,0	-
Obszar Chronionego Kraj- obrazu okolic Łodzi	24244,0	1,33	13220,0	9567,0	360,0	278,8
Uniejowski	6050,0	0,33	3030,0	2238,0	182,0	18,4
Dolina Przysowy	2168,0	0,12	268,0	1714,0	17,0	-
Pradolina Warszawsko-Ber- lińska	14639,0	0,80	646,0	12518,0	309,0	20,7
Bolimowsko-Radziejowicki	18144,0	1,00	12633,8	3501,4	703,6	136,0
Górnej Rawki	8300,0	0,46	2656,0	4739,0	257,0	106,6
Mrogi i Mrożycy	11871,0	0,65	4522,0	5807,0	381,0	-
Dolina Bzury	13500,0	0,74	1620,0	9207,0	1701,0	-
Dolina rzeki Proсны	22854,0	1,25	7150,0	15444,0	260,0	57,2
Chrzastawsko-Widawski	4194,0	0,23	1424,0	2561,0	72,8	-
Doliny Widawki	41390,0	2,27	-	-	-	110,3
Doliny Wolbrowki	2272,0	0,12	-	-	-	-

TABL. 5. **POMNIKI PRZYRODY WPROWADZONE ROZPORZĄDZENIEM WOJEWODY
I UCHWAŁĄ RADY GMINY**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓL- NIENIE	Ogółem	W tym wprowa- dzone uchwałą rady gminy	Pojedyncze drzewa	Grupy drzew	Aleje	Głazy narzutowe	Skałki, groty, jaskinie i inne
2005	3541	160	3343	125	50	12	11
2006	3529	173	3328	125	53	11	12
2007	3516	186	3313	126	54	11	12

TABL. 6. **POWIERZCHNIA POWIATÓW OBJĘTA RÓŻNYMI FORMAMI OCHRONY PRZYRODY I KRAJOBRAZU W 2007 R.**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem obszary prawnie chronione w ha	Powierzchnia obszarów prawnie chronionych w % powierzchni ogółem	Parki narodowe	Rezerwaty przyrody	Parki krajobrazowe	
					razem	w tym rezerwaty przyrody i pozostałe formy ochrony przyrody
w hektarach						
WOJEWÓDZTWO	342633,8	18,8	72,4^a	7427,5	97945,2	2859,1
POWIATY:						
Bełchatowski	22965,8	23,7	-	40,9	108,0	-
Brzeziński	19620,3	54,7	-	100,5	4328,7	41,7
Kutnowski	4621,7	5,2	-	95,6	-	-
Łaski.....	25372,6	41,0	-	68,3	11070,0	484,5
Łęczycki	10718,0	13,9	-	20,7	-	-
Łowicki	21737,8	22,0	-	82,7	1731,9	68,3
Łódzki Wschodni	5512,7	11,0	-	251,2	2810,0	-
Opoczyński	14996,5	14,4	-	326,8	7806,0	128,6
Pabianicki	8934,3	18,2	-	17,6	-	-
Pajęczański	4351,4	5,4	-	179,5	3640,0	123,0
Piotrkowski	14005,3	9,8	-	491,7	10538,0	322,5
Podębicki	21275,1	24,1	-	1029,3	-	-
Radomszczański	19594,2	13,6	-	761,0	5710,0	594,8
Rawski	13242,2	20,5	-	309,4	-	-
Sieradzki	36703,1	24,6	-	1624,5	5980,0	5,9
Skierniewicki	17922,6	23,7	-	439,0	11516,3	356,9
Tomaszowski	11664,7	11,4	72,4 ^a	809,9	10277,0	445,4
Wieluński	18313,6	19,8	-	93,2	15462,0	92,5
Wieruszowski	22853,9	39,6	-	57,1	-	-
Zduńskowolski	2687,4	7,3	-	205,6	2393,0	52,1
Zgierski	22852,6	26,7	-	308,1	1933,2	37,7
MIASTA NA PRAWACH POWIATU:						
Łódź	1685,5	5,7	-	79,6	1675,8	69,9
Piotrków Trybunalski ...	996,8	14,8	-	35,3	961,0	35,3
Skierniewice	5,7	0,2	-	-	4,3	-

^a Zagroda żubrów pod zarządem Kampinoskiego Parku Narodowego.

TABL. 6. **POWIERZCHNIA POWIATÓW OBJĘTA RÓŻNYMI FORMAMI OCHRONY PRZYRODY I KRAJOBRAZU W 2007 R. (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obszary chronionego krajobrazu ^b		Użytki ekologiczne ^b	Stanowiska dokumentacyjne ^b	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe ^b	Liczba pomników przyrody ^b
	razem	w tym rezerwaty przyrody i pozostałe formy ochrony przyrody				
w hektarach						
WOJEWÓDZTWO	231209,5	3170,4	1464,0	10,8	10533,9	3516
POWIATY:						
Belchatowski	22652,0	-	164,9	-	-	85
Brzeziński	14671,3	58,8	-	-	620,3	64
Kutnowski	4525,0	-	-	-	1,1	39
Łaski	11030,0	-	5,5	-	3683,3	73
Łęczycki	10718,0	20,7	-	-	-	27
Łowicki	19942,1	-	3,0	-	46,4	42
Łódzki Wschodni	2449,6	8,3	10,2	-	-	148
Opoczyński	6958,0	-	34,3	-	-	247
Pabianicki	7515,0	17,6	42,4	-	1376,9	78
Pajęczański	-	-	1,9	-	653,0	38
Piotrkowski	2704,3	-	593,8	-	-	317
Poddębicki	21148,0	1019,1	18,9	10,0	88,0	80
Radomszczański	13677,7	104,7	145,0	-	-	141
Rawski	13060,0	136,0	8,8	-	-	132
Sieradzki	29722,0	1430,0	87,0	-	725,5	297
Skierniewicki	5705,6	47,5	93,8	-	572,3	202
Tomaszowski	912,0	-	38,0	-	0,8	590
Wieluński	-	-	84,1	0,5	2766,3	148
Wieruszowski	22854,0	57,2	-	-	-	49
Zduńskowolski	94,0	-	46,9	-	-	111
Zgierski	20870,9	270,5	48,3	0,3	-	243
MIASTA NA PRAWACH POWIATU:						
Łódź	-	-	-	-	-	263
Piotrków Trybunalski ...	-	-	35,8	-	-	13
Skierniewice	-	-	1,4	-	-	89

^b Łącznie z obiektami wprowadzonymi uchwałą gminy.

TABL. 7. **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH I LESISTOŚĆ WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R.**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia gruntów leśnych									Lesistość w %	
	razem	lasów							grunty związane z gospodar- ką leśną		
		razem	lasy publiczne					lasy prywatne			
			razem	własność Skarbu Państwa		własność gmin					
				razem	w tym		Własności Rolnej SP				
				w zarządzie Lasów Państwo- wych							
w hektarach											
WOJEWÓDZTWO	2005	384797,52	377641,97	254617,27	251532,97	245652,87	965,00	3084,30	123024,70	7155,55	20,7
	2006	385964,17	378540,29	254723,09	251536,99	245814,39	883,00	3186,10	123817,20	7423,88	20,8
	2007	388820,11	381542,76	254662,26	251364,26	245849,16	789,00	3298,00	126880,50	7277,35	20,9
POWIATY:											
Bełchatowski		29197,26	28763,04	14168,04	13962,74	13711,74	114,00	205,30	14595,00	434,22	29,7
Brzeziński		5019,50	4888,16	3679,16	3674,96	2305,96	48,00	4,20	1209,00	131,34	13,6
Kutnowski		4351,36	4232,64	3726,24	3707,44	3687,44	20,00	18,80	506,40	118,72	4,8
Łaski.....		13288,46	13111,34	7111,34	7098,54	6984,54	31,00	12,80	6000,00	177,12	21,2
Łęczycki		4291,11	4223,70	2969,80	2969,80	2956,20	12,00	-	1253,90	67,41	5,5
Łowicki		10068,77	9899,61	4943,41	4819,31	4390,31	29,00	124,10	4956,20	169,16	10,0
Łódzki Wschodni		12450,05	12122,80	10135,80	10069,00	10055,80	13,00	66,80	1987,00	327,25	24,3
Opczyński		31884,44	31438,12	19433,12	19350,32	19003,32	45,00	82,80	12005,00	446,32	30,2
Pabianicki		13195,19	12903,54	10390,74	10354,14	10303,14	51,00	36,60	2512,80	291,65	26,2
Pajęczański		19708,12	19459,84	10170,84	10098,94	9955,94	18,00	71,90	9289,00	248,28	24,2
Piotrkowski		34599,50	33987,40	23676,40	23391,90	23050,90	79,00	284,50	10311,00	612,10	23,8

TABL. 7. **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH I LESISTOŚĆ WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R. (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia gruntów leśnych									Lesistość w %
	razem	lasów							grunty związane z gospodar- ką leśną	
		razem	lasy publiczne					lasy prywatne		
			razem	własność Skarbu Państwa			własność gmin			
				razem	w tym					
					w zarządzie Lasów Państwo- wych	w zasobie Własności Rolnej SP				
w hektarach										
POWIATY (dok.):										
Podębicki.....	14243,37	13977,22	8410,92	8362,82	8335,72	14,00	48,10	5566,30	266,15	15,9
Radomszczański	44363,20	43445,86	32136,86	31853,26	31707,26	146,00	283,60	11309,00	917,34	30,1
Rawski	8090,50	7984,55	4088,85	4085,65	4033,65	4,00	3,20	3895,70	105,95	12,4
Sieradzki	29004,82	28459,10	17583,70	17518,40	17440,70	24,00	65,30	10875,40	545,72	19,1
Skierniewicki	16314,01	15951,64	11582,54	11520,04	9936,04	38,00	62,50	4369,10	362,37	21,1
Tomaszowski	32362,75	31550,09	36785,09	26683,09	26432,89	4,00	102,00	4765,00	812,66	30,8
Wieluński	22564,09	22225,46	12868,46	12808,86	12781,06	12,00	59,60	9357,00	338,63	24,0
Wieruszowski	15188,35	14908,62	10444,62	10415,72	10285,62	48,00	28,90	4464,00	279,73	25,8
Zduńskowolski	8077,24	7900,28	5570,38	5527,98	5473,48	12,00	42,40	2329,90	176,96	21,4
Zgierski	16175,16	15812,67	11716,77	11497,67	11465,87	22,00	219,10	4095,90	362,49	18,5
MIASTA NA PRAWACH POWIATU:										
Łódź	2867,23	2821,30	1706,40	240,90	198,80	5,00	1465,50	1114,90	45,93	9,6
Piotrków Trybunalski	1421,04	1381,29	1338,29	1335,29	1335,29	-	3,00	43,00	39,75	20,5
Skierniewice.....	94,59	94,49	24,49	17,49	17,49	-	7,00	70,00	0,10	2,9

TABL. 8. **POWIERZCHNIA LASÓW OCHRONNYCH W ZARZĄDZIE LASÓW PAŃSTWOWYCH**
Stan w dniu 1 I

LATA	Powierzchnia lasów ochronnych										
	ogółem	glebochronne	wodochronne	uzdrowiskowe	w strefie oddziaływania przemysłu	w miastach i wokół miast	obronne	ostoje zwierząt	na stałych powierzchniach badawczych	cenne pod względem przyrodniczym	nasienne
	w hektarach										
2005	129264	4472	30266	12647	29983	43350	2046	1265	2896	2123	216
2006	127204	4473	30097	170	41573	42194	2047	1266	2899	2269	216
2007	127173	4560	30356	116	41303	42194	2046	1258	2897	2236	207

Źródło: dane Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

TABL. 9. **POWIERZCHNIA GRUNTÓW NIELEŚNYCH PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ WYKONANYCH ZALESIEŃ W 2007 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zalesienia gruntów nieleśnych				Powierzchnia gruntów nieleśnych przeznaczonych do zalesienia (stan w dniu 31 XII)	
	ogółem	publiczne		prywatne	ogółem	w tym Lasy Państwowe
		Lasy Państwowe	gminne			
w hektarach						
WOJEWÓDZTWO ...	382,4	46,9	4,4	331,1	117,37	45,57
POWIATY:						
Bełchatowski	8,5	8,5	0,0	0,0	16,78	16,78
Brzeziński	0,8	0,8	0,0	0,0	0,00	0,00
Kutnowski	29,0	0,0	0,0	29,0	0,00	0,00
Łaski.....	33,3	0,0	0,0	33,3	71,80	0,00
Łęczycki	16,7	0,0	0,0	16,7	0,00	0,00
Łowicki	13,6	0,6	0,0	13,0	0,00	0,00
Łódzki Wschodni	3,0	3,0	0,0	0,0	0,00	0,00
Opoczyński	0,1	0,1	0,0	0,0	0,00	0,00
Pabianicki	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00
Pajęczański	1,7	1,7	0,0	0,0	0,00	0,00
Piotrkowski	78,9	0,0	0,0	78,9	0,00	0,00
Poddębicki.....	21,5	7,6	0,0	13,9	5,03	5,03
Radomszczański	38,6	11,8	0,0	26,8	0,00	0,00
Rawski	2,4	0,6	0,0	1,8	0,00	0,00
Sieradzki	18,8	0,8	0,0	18,0	0,93	0,93
Skierniewicki	3,3	0,0	0,0	3,3	0,00	0,00
Tomaszowski	59,6	5,7	0,0	53,9	22,11	22,11
Wieluński	0,5	0,5	0,0	0,0	0,00	0,00

TABL. 9. **POWIERZCHNIA GRUNTÓW NIELEŚNYCH PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ WYKONANYCH ZALESIEŃ W 2007 R. (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zalesienia gruntów nieleśnych				Powierzchnia gruntów nieleśnych przeznaczonych do zalesienia (stan w dniu 31 XII)	
	ogółem	publiczne		prywatne	ogółem	w tym Lasy Państwowe
		Lasy Państwowe	gminne			
w hektarach						
POWIATY (dok.):						
Wieruszowski	16,7	0,0	0,0	16,7	0,72	0,72
Zduńskowolski	7,3	2,3	0,0	5,0	0,00	0,00
Zgierski	23,4	2,9	0,0	20,5	0,00	0,00
MIASTA NA PRAWACH POWIATU:						
Łódź	4,4	0,0	4,4	0,0	0,00	0,00
Piotrków Trybunalski ...	0,3	0,0	0,0	0,3	0,00	0,00
Skierniewice.....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00

TABL. 10. **WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a**
Stan w dniu 31 III

LATA	Łosie	Daniele	Jelenie	Sarny	Dziki	Lisy	Zające	Bażanty	Kuropatwy
	w sztukach		w tys. sztuk						
2006	82	510	2,6	34,0	4,6	9,7	62,2	41,8	48,1
2007	114	526	3,0	34,5	5,5	10,7	70,8	44,0	55,5
2008	116	550	3,2	37,3	6,3	10,1	74,1	50,0	61,5

^a Dane szacunkowe.

Ź r ó d ł o: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego i Agencji Nieruchomości Rolnych.

TABL. 11. **ODSTRZAŁ WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH W ŁOWIECKIM ROKU HODOWLANYM^a**

LATA	Łosie	Daniele	Jelenie	Sarny	Dziki	Lisy	Zające	Bażanty	Kuropatwy
	w sztukach								
2005/2006 ...	-	73	438	4489	2654	9934	3680	6868	929
2006/2007 ...	-	72	442	3332	3042	10703	2000	6310	339
2007/2008 ...	-	103	475	4129	3623	10352	2890	7520	521

^a Liczonym od 1 IV danego roku do 31 III roku następnego.

Ź r ó d ł o: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego i Agencji Nieruchomości Rolnych.

TABL. 12. STAN LICZEBNY^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT CHRONIONYCH
Stan w dniu 31 XII

LATA	Żubry				Kozice	Nie- dźwie- dzie	Bobry	Wilki	Głusz- ce	Cie- trze- wie	Rysie
	ogółem	stada wolne	z tego								
			w ośrodkach zamkniętych								
			ogro- dach zoolo- gicz- nych	ośrod- kach hodo- wli							
w sztukach											
2005	19	-	4	15	-	-	370	-	-	20	-
2006	19	-	5	14	-	-	450	-	-	20	-
2007	22	-	5	17	-	-	520	-	-	1	-

^a Dane szacunkowe.

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

TABL. 13. PARKI I OGRODY HISTORYCZNE
Stan w dniu 31 XII

LATA	Ogółem				Obiekty według rodzajów					
	obiekty			powie- rzchnia wpisana do reje- stru za- bytków w ha	dwor- skie	pała- cowe i zam- kowe	miej- skie, uzdro- wis- kowe i szpi- talne	klasz- torne i kość- cielne	ogrody przydo- mowe	inne ^b
	liczba zewi- dencjo- nowa- nych ^a	wpisane do re- jestru zabyt- ków	wpisane do re- jestru ale bez określo- nej po- wierz- chni							
2005	516	385	234	853	250	49	17	6	16	47
2006	516	386	256	541	250	49	18	6	16	47
2007	516	387	252	545	250	49	18	6	17	47

^a Bez obiektów zachowanych szczątkowo w trakcie rozpoznania. ^b Łącznie ogrody szkolne, przyfabryczne, botaniczne arboreta, parki leśne, zielen towarzysząca itp.

Ź r ó ł o: dane Krajobrazowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków.

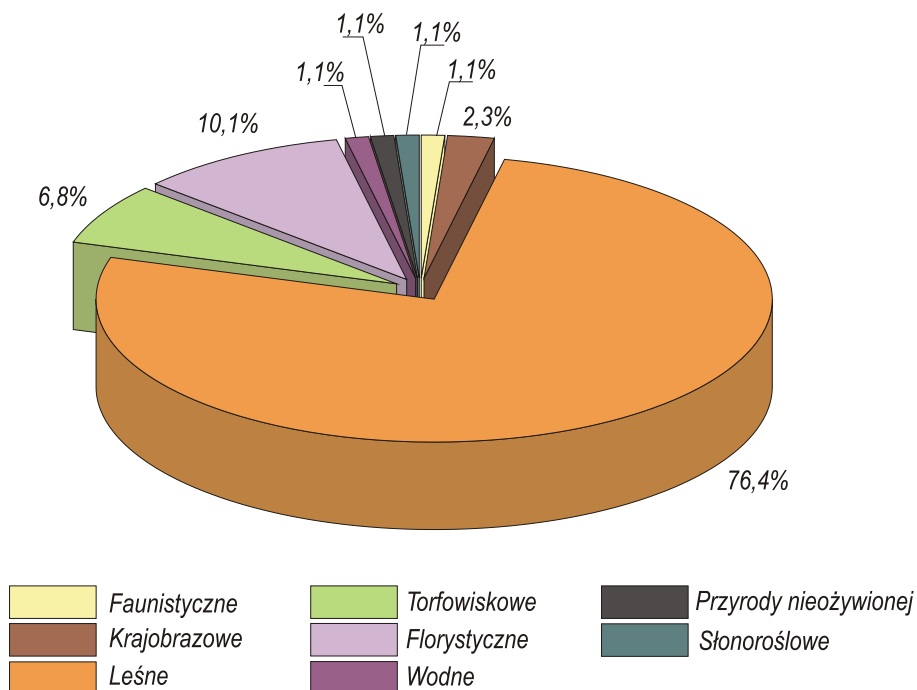
TABL. 14. **TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ W MIASTACH I NA WSIACH**
Stan w dniu 31 XII

LATA	Parki spacerowo-wypoczynkowe			Zieleńce			Zieleń uliczna	Tereny zieleni osiedlowej
	obiekty	powierzchnia ogółem	przeciętna powierzchnia	obiekty	powierzchnia ogółem	przeciętna powierzchnia		
		w hektarach			w hektarach			
2005	152	1452,7	9,6	554	561,1	1,0	360,4	1748,3
2006	154	1468,0	9,5	564	564,4	1,0	360,5	1749,0
2007	158	1556,1	9,8	574	568,7	1,0	379,2	1806,6

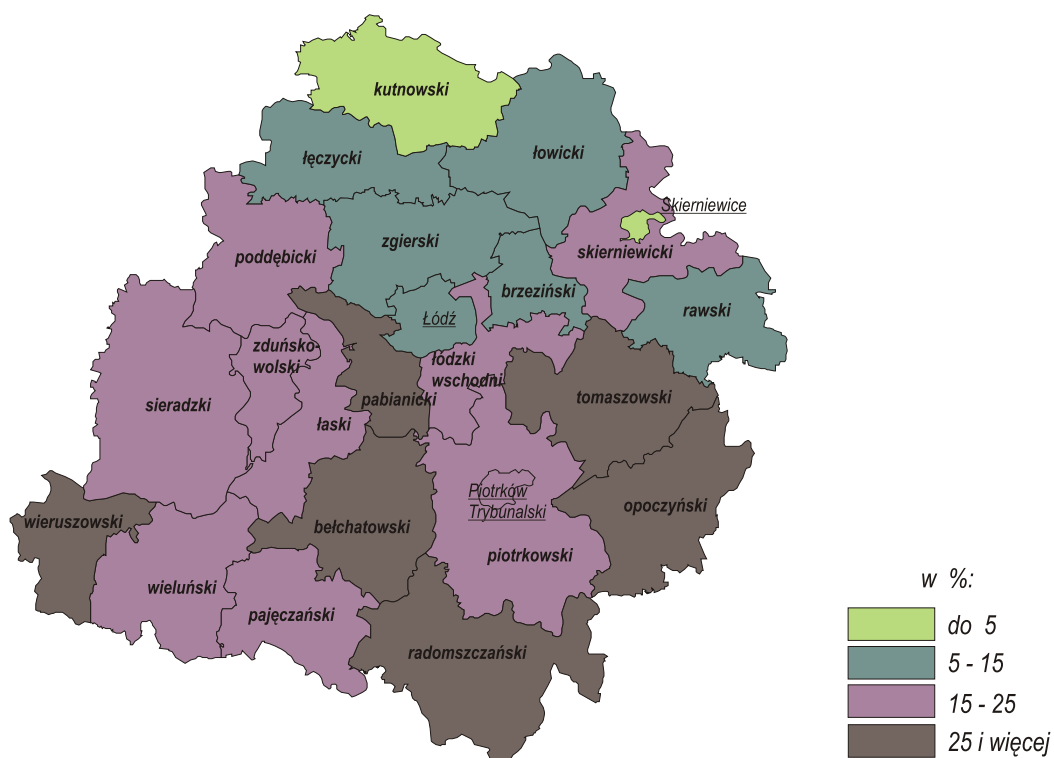
(dok.)

LATA	Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej			Żywo-płoty w tysiącach metrów bieżących	Nasadzenia		Ubytki		Lasy gminne (mienie komunalne) w ha
	w hektarach	w % powierzchni ogólnej	na 1 mieszkańca w m ²		drzew	krzewów	drzew	krzewów	
					w tysiącach sztuk				
2005	3762,1	0,2	14,6	258,2	22,9	39,8	6,1	6,1	3084,3
2006	3781,4	0,2	14,7	259,1	7,3	42,7	5,0	12,7	3186,1
2007	3931,4	0,2	15,4	285,9	11,2	36,7	6,1	5,6	3298,0

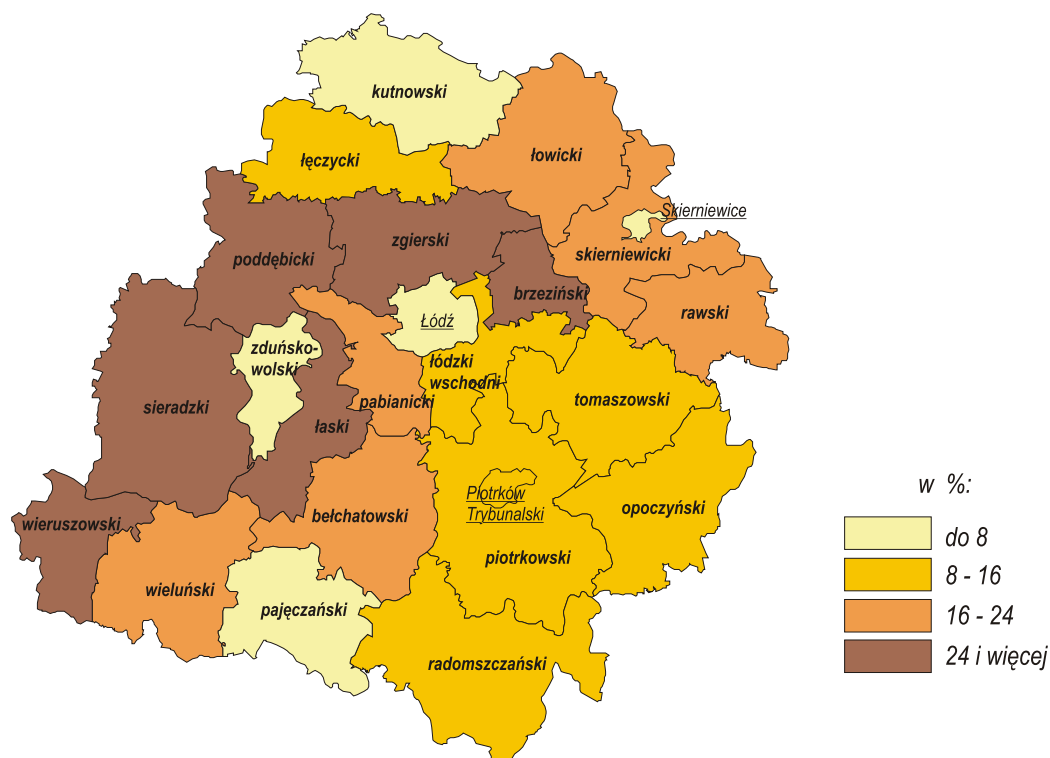
STRUKTURA REZERWATÓW PRZYRODY WEDŁUG RODZAJÓW W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2007 R.

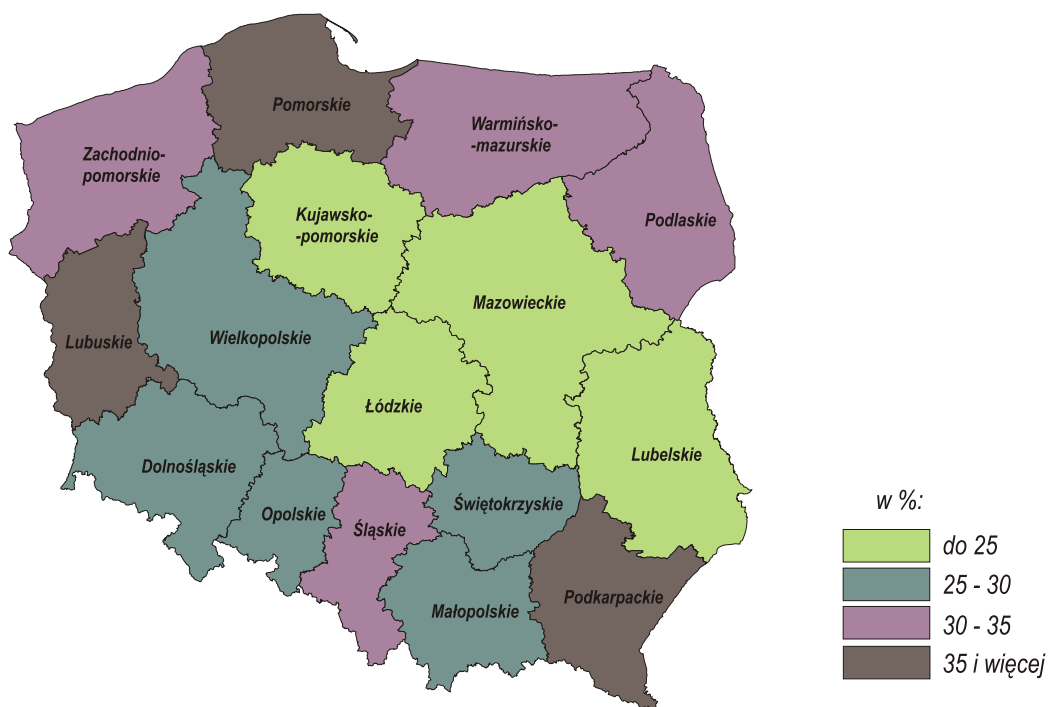
LESISTOŚĆ WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R.

**POWIERZCHNIA POWIATÓW WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO
OBJĘTA RÓŻNYMI FORMAMI OCHRONY PRZYRODY I KRAJOBRAZU
W 2007 R.**

LESISTOŚĆ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

Dział VI. ODPADY

Uwagi metodyczne

Przedstawione w dziale dane charakteryzują skalę zagrożenia i uciążliwość dla środowiska odpadów przemysłowych, komunalnych i innych, w tym odpadów niebezpiecznych oraz przedsięwzięcia podejmowane w zakresie przeciwdziałania tej uciążliwości. Uciążliwość odpadów dla środowiska przejawia się przede wszystkim zanieczyszczeniem wody i gleb, skażeniem powietrza, niszczeniem walorów estetycznych i krajobrazowych, wyłączeniem z użytkowania terenów rolnych i leśnych zajmowanych pod ich składowanie.

Informacje o odpadach za lata 1998-2001 opracowane zostały w oparciu o Ustawę z dnia 27 czerwca 1997 r. o odpadach (Dz. U. Nr 96, poz. 592 z późn. zmianami) oraz zgodnie z **klasyfikacją odpadów** wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 24 grudnia 1997 r. (Dz. U. Nr 162, poz. 1135).

Dane o odpadach od 2002 r. opracowano w oparciu o Ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. 2007 Nr 39, poz. 251), która weszła w życie 1 października 2001 r. oraz **Katalog odpadów**, wprowadzony w życie dnia 1 stycznia 2002 r. rozporządzeniem Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 112, poz. 1206 z 2001 r.).

Katalog odpadów dzieli odpady na grupy, podgrupy i rodzaje, uwzględniając źródła ich powstawania. Prezentowane w dziale **dane o odpadach** dotyczą pierwszych 19 grup odpadów, **nie obejmują danych o odpadach komunalnych**. Odpady komunalne (grupa 20 katalogu, ostatnia) badane są i prezentowane w niniejszej publikacji odrębnie.

Dane o odpadach od 2002 r. dotyczą jednostek wytwarzających w ciągu roku sumarycznie powyżej 1 tys. ton odpadów, z wyłączeniem odpadów komunalnych, lub posiadających 1 mln ton i więcej odpadów nagromadzonych. Zawarte w dziale informacje o odpadach (z wyłączeniem odpadów komunalnych) dotyczą ilości i rodzajów:

- odpadów wytworzonych w ciągu roku, z określeniem ilości odpadów poddanych odzyskowi, unieszkodliwionych, w tym składowanych na składowiskach (wysypiskach, hałdach, w stawach osadowych) własnych i innych, unieszkodliwionych termicznie, kompostowanych oraz magazynowanych czasowo,
- odpadów dotychczas składowanych (nagromadzonych) na terenach zakładów, tj. zalegających na składowiskach (wysypiskach, hałdach, w stawach osadowych).

Ponadto podano informacje o powierzchni składowisk (wysypisk, hałd, stawów osadowych) niezrekultywowanej i zrekultywowanej w ciągu roku.

Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 do Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. 2007 Nr 39, poz. 251), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Przez **wytwórcę odpadów** rozumie się każdego, którego działalność lub bytowanie powoduje powstawanie odpadów oraz każdego, kto przeprowadza wstępne przetwarzanie, mieszanie lub inne działania powodujące zmianę charakteru lub składu tych odpadów.

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Recykling to taki odzysk, który polega na powtórnym przetwarzaniu substancji lub materiałów zawartych w odpadach w procesie produkcyjnym w celu uzyskania substancji lub materiału o przeznaczeniu pierwotnym lub o innym przeznaczeniu.

Unieszkodliwianie odpadów polega na poddaniu odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska. Do **procesów unieszkodliwiania** odpadów zalicza się m.in. składowanie na składowiskach, obróbkę w glebie i ziemi, retencję powierzchniową (np. umieszczanie odpadów na poletkach osadowych lub lagunach), termiczne przekształcanie odpadów.

Przez **termiczne przekształcanie** odpadów rozumie się procesy utleniania odpadów, w tym spalania, zgazowywania, lub rozkładu odpadów, w tym rozkładu pirolitycznego, prowadzone w przeznaczonych do tego instalacjach lub urządzeniach na zasadach określonych w przepisach szczegółowych.

Składowisko odpadów jest to obiekt budowlany przeznaczony do składowania odpadów. Wyróżnia się następujące typy składowisk odpadów: składowisko odpadów niebezpiecznych, składowisko odpadów obojętnych, składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Magazynowanie odpadów jest to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub unieszkodliwianiem. Może odbywać się na terenie, do którego posiadacz odpadów ma tytuł prawny. Miejsce magazynowania odpadów nie wymaga wyznaczenia w trybie przepisów o zagospodarowaniu przestrzennym. Odpady przeznaczone do odzysku lub unieszkodliwiania, z wyjątkiem składowania mogą być magazynowane, jeżeli konieczność magazynowania wynika z procesów technologicznych lub organizacyjnych i nie przekracza terminów uzasadnionych zastosowaniem tych procesów, nie dłużej jednak niż przez okres 3 lat. Odpady przeznaczone do składowania mogą być magazynowane jedynie w celu zebrania odpowiedniej ilości tych odpadów do transportu na składowisko odpadów, nie dłużej jednak niż przez okres 1 roku.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zrekultywowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowych poprzez, m.in. właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych oraz uregulowanie stosunków wodnych.

Dane dotyczące **odpadów niebezpiecznych** pochodzą z prowadzonego przez Inspekcję Ochrony Środowiska monitoringu gospodarki odpadami, stanowiącego jeden z elementów systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Kategorie lub rodzaje odpadów niebezpiecznych oraz składniki odpadów, które kwalifikują je jako odpady niebezpieczne, jak również właściwości odpadów, które powodują, że odpady są niebezpieczne zawierają

załączniki nr 2, 3 oraz 4 do Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. 2007 Nr 39, poz. 251).

Począwszy od 1998 r. dane o odpadach niebezpiecznych opracowywano w oparciu o Listę odpadów niebezpiecznych zawartą w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 24 grudnia 1997 r. (Dz. U. Nr 162, poz. 1135).

Dane o odpadach niebezpiecznych za lata 2002-2006 opracowano w oparciu o Katalog odpadów, wprowadzony w życie dnia 1 stycznia 2002 r. rozporządzeniem Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 112, poz. 1206 z 2001 r.).

Odpady komunalne są to odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych, pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Dane o odpadach komunalnych dotyczą ilości zebranych stałych odpadów komunalnych, które przedstawiono w wagowych jednostkach miary (tony) oraz ilości wywiezionych nieczystości ciekłych, przedstawionych w objętościowych jednostkach miary (dekametry sześciennie – dam^3). Przy ustalaniu ilości odpadów uwzględniono pojemność taboru służącego do wywozu odpadów oraz ilość kursów. Pojemność taboru do wywozu odpadów stałych i nieczystości ciekłych jest określona przez producenta lub ustalona przez przedsiębiorstwo (zakład) oczyszczania.

Przedstawiono także dane dotyczące:

- rodzajów wyselekcjonowanych stałych odpadów komunalnych, zebranych z gospodarstw domowych,
- ilości unieszkodliwionych odpadów w kompostowniach i spalarniach odpadów oraz zdeponowanych na składowiskach,
- liczby i powierzchni zorganizowanych składowisk (wysypisk) czynnych (tj. takich, na które w roku sprawozdawczym były wywożone odpady) oraz zamkniętych, a także informacje o odgazowywaniu składowisk.

TABL. 1. **ODPADY^a NAGROMADZONE I WYTWORZONE**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007
Odpady nagromadzone ^b w tys. ton	42428,1	43335,1	46212,5
w tys. ton na 1 km ²	2,3	2,4	2,5
Odpady wytworzone w ciągu roku			
w tys. ton	4449,5	4120,7	3895,2
poddane odzyskowi	3289,1	2813,2	1029,3
unieszkodliwione	1074,8	1227,3	2827,9
w tym: termiczne	2,8	3,1	3,5
kompostowane	11,9	12,7	11,5
składowane ^c	1030,4	1188,6	2770,8
inny sposób	29,7	22,9	42,1
magazynowane czasowo	85,6	80,2	38,0
Odpady poddane odzyskowi z nagromadzonych w latach poprzednich			
w tys. ton	40,5	38,3	36,0
Powierzchnia składowania odpadów przemysłowych niezrekultywowana: składowisk, hałd i wysypisk, stawów osadowych w ha (stan w końcu roku)	462,8	462,0	458,1
Powierzchnia składowisk, hałd i wysypisk zreultywowana w ciągu roku w ha	4,3	3,5	29,2
Liczba zakładów posiadających nagromadzone odpady	13	13	14
Liczba zakładów wytwarzających odpady	76	77	74

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. *b* Na zakładowych składowiskach, hałdach i stawach osadowych; stan w końcu roku. *c* Na wysypiskach, składowiskach, hałdach i stawach osadowych własnych i obcych.

TABL. 2. **ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone w ciągu roku									Odpady dotychczas składowane (nagromadzone) na składowiskach własnych	Powierzchnia nie zrehabilitowana składowania odpadów	Liczba zakładów wytwarzających odpady	
	ogółem		poddane odzyskowi	unieszkodliwione					magazy- nowane czasowo				
	w tys. ton	na 1 km ² w tonach		razem	termicz- nie	kompo- stowane	składo- wane na składo- wiskach własnych	w inny sposób					na 1 km ² w tys. ton
WOJEWÓDZ- TWO	3895,2	213,8	1029,3	2827,9	3,5	11,5	2770,8	42,1	38,0	46212,5	2,5	458,1	74
POWIATY:													
Bełchatowski	2716,0	2805,8	144,9	2570,6	0,6	-	2569,5	0,5	0,5	43436,5	44,9	332,1	5
Brzeziński	4,5	12,5	4,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Kutnowski	80,1	90,3	56,2	23,8	-	-	23,6	0,2	0,1	19,6	0,0	3,0	5
Łaski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Łęczycki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Łowicki	25,5	25,8	15,0	10,1	-	9,0	1,1	-	0,4	-	-	19,3	3
Łódzki Wschodni ..	15,6	31,2	3,3	12,3	-	-	12,3	-	-	-	-	1,9	2
Opoczyński	53,9	51,8	50,0	-	-	-	-	-	3,9	115,0	0,1	-	2
Pabianicki	15,6	31,7	15,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Pajęczański	11,5	14,3	9,8	-	-	-	-	-	1,7	165,4	0,2	3,9	1
Piotrkowski	22,4	15,7	22,1	0,3	0,3	-	-	-	-	-	-	-	4
Poddębicki.....	1,2	1,4	1,1	-	-	-	-	-	0,1	-	-	-	1
Radomszczański ...	21,9	15,2	15,7	6,2	-	-	6,1	0,1	-	45,5	0,0	2,6	4
Rawski	1,5	2,3	0,9	0,6	-	-	0,6	-	-	1,0	0,0	4,0	1

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

TABL. 2. ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone w ciągu roku									Odpady dotychczas składowane (nagromadzone) na składowiskach własnych		Powierzchnia nie zrehabilitowana składowania odpadów	Liczba zakładów wytwarzających odpady
	ogółem		poddane odzyskowi	unieszkodliwione					magazynowane czasowo				
	w tys. ton	na 1 km ² w tonach		razem	termicznie	kompostowane	składowane na składowiskach własnych	w inny sposób		na 1 km ² w tys. ton			
			w tysiącach ton										
POWIATY (dok.):													
Sieradzki	10,7	7,2	10,0	0,4	-	-	0,4	-	0,3	-	-	-	2
Skierniewicki	9,1	12,1	2,8	0,4	-	-	0,3	0,1	5,9	-	-	-	1
Tomaszowski	128,0	124,9	50,0	64,7	2,6	-	36,3	25,8	13,3	1110,6	1,1	40,5	10
Wieluński	15,2	16,4	15,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Wieruszowski	62,1	107,6	58,9	1,5	-	-	1,0	0,5	1,7	15,3	0,0	0,6	2
Zduńskowolski	17,8	48,2	16,0	1,8	-	-	1,8	-	-	-	-	-	3
Zgierski	183,9	215,1	154,1	29,3	-	-	21,5	7,8	0,5	435,3	0,5	24,2	5
MIASTA NA PRAWACH POWIATU:													
Łódź	406,6	1387,7	311,5	86,2	-	-	79,2	7,0	8,9	571,2	1,9	16,2	7
Piotrków Trybunalski	61,5	917,9	43,6	17,2	-	-	17,1	0,1	0,7	297,1	4,4	9,8	8
Skierniewice	30,6	927,3	28,1	2,5	-	2,5	-	-	-	-	-	-	3

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

TABL. 3. **ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE WEDŁUG GRUP ODPADÓW W 2007 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone w ciągu roku								Odpady dotychczas składowane (nagromadzone) na składowiskach własnych	Liczba zakładów	
	ogółem	poddane odzyskowi	unieszkodliwione					magazynowane czasowo		wytwarzających danej rodzaju odpadu	posiadających nagromadzony danej rodzaju odpadu
			razem	termicznie	kompostowane	składowane na składowiskach własnych i innych	w inny sposób				
w tysiącach ton											
OGÓLEM	3895,2	1029,3	2827,9	3,5	11,5	2770,8	42,1	38,0	46212,5	74	14
Odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin	74,1	40,8	25,8	-	-	-	25,8	7,5	90,2	2	1
Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności	275,8	226,1	43,4	-	2,3	36,2	4,9	6,3	32,8	13	2
Odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury.....	93,0	89,2	2,1	0,9	-	1,2	-	1,7	15,5	11	2
Odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego.....	1,3	0,4	0,9	0,9	-	-	-	-	-	2	-
Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej	0,1	-	0,1	-	-	-	0,1	-	-	1	-
Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej	5,3	4,3	1,0	-	-	0,5	0,5	-	6,5	7	1

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

TABL. 3. ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE WEDŁUG GRUP ODPADÓW W 2007 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone w ciągu roku								Odpady dotychczas składowane (nagromadzone) na składowiskach własnych	Liczba zakładów	
	ogółem	poddane odzyskowi	unieszkodliwione					magazynowane czasowo		wytwarzających dany rodzaj odpadu	posiadających nagromadzony dany rodzaj odpadu
			razem	termicznie	kompostowane	składowane na składowiskach własnych i innych	w inny sposób				
Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich	2,5	1,3	1,2	0,7	-	-	0,5	-	-	2	-
Odpady z procesów termicznych	3160,0	554,3	2592,6	-	-	2589,5	3,1	13,1	44354,4	37	6
Odpady chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych.....	-	-	-	-	-	-	-	-	31,6	-	1
Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych	13,9	13,1	0,8	0,3	-	0,4	0,1	-	3,3	7	3
Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19)	0,6	0,3	0,3	0,3	-	-	-	-	-	3	-

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

TABL. 3. **ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE WEDŁUG GRUP ODPADÓW W 2007 R. (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone w ciągu roku								Odpady dotychczas składowane (nagromadzone) na składowiskach własnych	Liczba zakładów	
	ogółem	poddane odzyskowi	unieszkodliwione					magazynowane czasowo		wytwarzających dany rodzaj odpadu	posiadających nagromadzony dany rodzaj odpadu
			razem	termicznie	kompostowane	składowane na składowiskach własnych i innych	w inny sposób				
	w tysiącach ton										
Odpady opakowań, sorbentów, tkanin, materiałów filtracyjnych i ubrań ochronnych nie ujętych w innych grupach	3,9	3,8	0,1	0,1	-	-	-	-	-	11	-
Odpady nie ujęte w innych grupach	3,1	1,0	2,1	-	-	2,0	0,1	-	7,3	7	1
Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)	86,5	63,3	21,2	0,3	-	13,9	7,0	2,0	189,0	21	4
Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych	175,1	31,4	136,3	-	9,2	127,1	-	7,4	1481,9	20	7

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

TABL. 4. ODPADY^a WYTWORZONE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone w ciągu roku							Odpady		Tereny składowania odpadów		
	ogółem	poddane odzyskowi	unieszkodliwione				magazy- nowane czasowo	dotych- czas składowa- ne (nagro- madzone) na skła- dowi- skach własnych	poddane odzysko- wi z na- groma- dzonych do 1.01.2007	nie zrekul- tywowane	zrekulty- wowane w ciągu roku	
			razem	termicz- nie	kompo- stowane	składo- wane na składo- wiskach własnych i innych						w inny sposób
	w tysiącach ton										w hektarach	
OGÓŁEM	3895,2	1029,3	2827,9	3,5	11,5	2770,8	42,1	38,0	46212,5	36,0	458,1	29,2
Górnictwo węgla ka- miennego i brunat- nego; wydobywanie torfu	29,1	27,8	1,3	0,6	-	0,7	-	-	11,3	-	0,9	0,1
Pozostałe górnictwo i kopalnictwo	56,1	22,8	25,8	-	-	-	25,8	7,5	-	-	10,7	-
Produkcja artykułów spożywczych i napojów.....	296,0	242,6	47,1	-	2,9	36,2	8,0	6,3	32,8	20,6	4,6	-
Włókiennictwo	2,1	2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Produkcja skór wypra- wionych i wyrobów z nich	1,4	1,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Produkcja drewna i wy- robów z drewna oraz ze słomy i wikliny	86,9	82,8	2,4	0,9	-	1,0	0,5	1,7	15,3	3,0	0,6	-

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

TABL. 4. ODPADY^a WYTWORZONE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone w ciągu roku							Odpady		Tereny składowania odpadów		
	ogółem	poddane odzyskowi	unieszkodliwione				magazy- nowane czasowo	dotych- czas składowa- ne (nagro- madzone) na skła- dowi- skach własnych	poddane odzysko- wi z na- groma- dzonych do 1.01.2007	nie zrekul- tywowane	zrekul- wowane w ciągu roku	
			razem	termicz- nie	kompo- stowane	składo- wane na składo- wiskach własnych i innych						w inny sposób
	w tysiącach ton									w hektarach		
Produkcja masy włóknistej oraz papieru	5,6	5,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	3,7	3,2	0,5	-	-	-	0,5	-	-	-	-	-
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	4,8	3,0	1,8	1,7	-	-	0,1	-	-	-	-	-
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych.	86,7	73,0	8,1	0,3	-	7,8	-	5,6	280,4	11,1	3,9	18,5
Produkcja metali	37,0	3,1	33,9	-	-	33,8	0,1	-	342,6	-	12,9	0,5
Produkcja metalowych wyrobów gotowych z wyłączeniem maszyn i urządzeń	2,3	1,2	1,1	-	-	1,1	-	-	-	-	-	-

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

TABL. 4. ODPADY^a WYTWORZONE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone w ciągu roku							Odpady		Tereny składowania odpadów		
	ogółem	poddane odzyskowi	unieszkodliwione				magazy- nowane czasowo	dotych- czas składowa- ne (nagro- madzone) na skła- dowi- skach własnych	poddane odzysko- wi z na- groma- dzonych do 1.01.2007	nie zrekul- tywowane	zrekul- wowane w ciągu roku	
			razem	termicz- nie	kompo- stowane	składo- wane na składo- wiskach własnych i innych						w inny sposób
w tysiącach ton										w hektarach		
Produkcja maszyn i urzą- dzeń	5,2	5,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Produkcja maszyn i apa- ratury elektrycznej	8,7	8,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wytwarzanie i zaopa- trywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.	3052,4	475,9	2566,8	-	-	2566,8	-	9,7	43766,4	-	350,6	9,0
Pobór, uzdatnianie i roz- prowadzanie wody	68,5	43,4	17,9	-	8,6	9,2	0,1	7,2	81,9	0,8	27,9	1,1
Budownictwo	9,2	2,2	7,0	-	-	-	7,0	-	-	-	-	-
Odprowadzanie ścieków, wywóz odpadów, usługi sanitarne i po- krewne.....	114,7	0,5	114,2	-	-	114,2	-	-	1681,8	0,5	46,0	-
Pozostałe działy	9,3	9,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

TABL. 5. ODPADY NIEBEZPIECZNE WYTWORZONE

LATA	Ogółem	Poddane odzyskowi	Unieszkodliwione		Magazynowane czasowo ^a
			razem	w tym składowane	
			w tonach		
2004	9211	1476	7651	717	84
2005	14643	4071	10294	5060	278
2006	8653	1781	6754	808	118

^a Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych i innych.

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska.

TABL. 6. ZMIESZANE ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady ogółem (bez wyselekcjonowanych)	Zebrane z:			Liczba budynków objętych zbieraniem odpadów z gospodarstw domowych w sztukach
		handlu, małego biznesu, biur i instytucji	usług komunalnych	gospodarstw domowych	
		w tonach			
WOJEWÓDZTWO	658953,72	156047,98	81865,01	421040,73	272552
w tym z przedsiębiorstw:					
komunalnych	315268,74	88067,22	74472,16	152729,36	144201
prywatnych	343683,18	67980,76	7391,05	268311,37	128351
Miasta	564290,44	135054,17	79892,62	349349,65	124005
Wieś	94663,28	20993,81	1972,39	71697,08	148547
POWIATY:					
Bełchatowski	26284,77	6883,21	142,86	19258,70	13041
Brzeziński	3196,66	398,19	163,13	2635,34	2556
Kutnowski	21615,18	5983,19	728,19	14903,80	9680
Łaski	7793,21	2179,65	881,92	4731,64	9335
Łęczycki	5699,35	2439,67	534,20	2725,48	5129
Łowicki	10997,76	2947,06	584,39	7466,31	10439
Łódzki Wschodni	9125,33	2508,43	656,97	5959,93	9554
Opoczyński	14786,70	4296,04	424,85	10065,81	13304
Pabianicki	35891,49	9235,07	329,09	26327,33	13791
Pajęczański	6378,32	1653,94	26,90	4697,48	8866
Piotrkowski	8906,28	3414,37	398,05	5093,86	14516
Podębicki	3028,77	696,12	121,83	2210,82	5116
Radomszczański	24693,52	5928,55	221,32	18543,65	17401
Rawski	9565,34	2383,02	272,58	6909,74	6377
Sieradzki	16981,17	3074,45	677,40	13229,32	14723
Skierniewicki	2398,29	952,83	0,00	1445,46	6453

TABL. 6. ZMIESZANE ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE W 2007 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady ogółem (bez wyselekcjonowanych)	Zebrane z:			Liczba budynków objętych zbieraniem odpadów z gospodarstw domowych w sztukach
		handlu, małego biznesu, biur i instytucji	usług komunalnych	gospodarstw domowych	
	w tonach				
POWIATY (dok.):					
Tomaszowski	35132,75	8300,01	183,52	26649,22	14924
Wieluński	6878,06	1887,64	924,02	4066,40	11898
Wieruszowski	3850,69	1165,81	164,05	2520,83	7296
Zduńskowolski	11024,63	1839,30	1448,12	7737,21	8205
Zgierski	44484,09	9150,47	3606,06	31727,56	21683
MIASTA NA PRAWACH POWIATU:					
Łódź	316340,05	65389,77	64003,80	186946,48	38238
Piotrków Trybunalski	15257,72	5868,16	2255,33	7134,23	5475
Skierniewice	18643,59	7473,03	3116,43	8054,13	4552

TABL. 7. ODPADY KOMUNALNE UNIESZKODLIWIONE W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zdeponowane na składowisku	Unieszkodliwione	
		termicznie (w spalarniach)	w kompostowniach
	w tonach		
WOJEWÓDZTWO	641395,71	-	9999,53
w tym z przedsiębiorstw:			
komunalnych	303133,65	-	9588,43
prywatnych	338260,26	-	411,10
Miasta	546796,98	-	9999,53
Wieś	94598,73	-	-
POWIATY:			
Bełchatowski	26284,77	-	-
Brzeziński	3195,46	-	-
Kutnowski	21615,18	-	-
Łaski	7793,21	-	-
Łęczycki	5966,35	-	-
Łowicki	10997,76	-	-
Łódzki Wschodni	9092,88	-	-
Opoczyński	14786,70	-	-
Pabianicki	35869,34	-	-
Pajęczański	6378,32	-	-

TABL. 7. **ODPADY KOMUNALNE UNIESZKODLIWIONE W 2007 R. (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zdeponowane na składowisku	Unieszkodliwione	
		termicznie (w spalarniach)	w kompostowniach
	w tonach		
POWIATY (dok.):			
Piotrkowski	8818,27	-	-
Poddębicki.....	3028,77	-	-
Radomszczański	24693,52	-	-
Rawski	9565,34	-	-
Sieradzki	16981,17	-	-
Skierniewicki	2398,29	-	-
Tomaszowski	35132,75	-	-
Wieluński	6854,16	-	-
Wieruszowski	3843,49	-	-
Zduńskowolski	10816,63	-	208,00
Zgierski	44164,63	-	-
MIASTA NA PRAWACH POWIATU:			
Łódź	299484,41	-	9791,53
Piotrków Trybunalski	15257,72	-	-
Skierniewice	18643,59	-	-

TABL. 8. **NIECZYSTOŚCI CIEKŁE W 2007 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Nieczystości ciekłe odebrane z:		
		gospodarstw domowych	budynków użyteczności publicznej	zakładów prowadzących działalność gospodarczą
	w dam ³			
WOJEWÓDZTWO	1540,77	630,83	175,03	734,91
w tym z przedsiębiorstw:				
komunalnych	480,73	196,67	82,96	201,10
prywatnych	1060,04	434,16	92,07	533,81
Miasta.....	656,46	334,51	80,99	240,96
Wieś	884,31	296,32	94,04	493,95
POWIATY:				
Belchatowski	27,62	11,13	4,26	12,23
Brzeziński	22,94	15,08	1,24	6,62
Kutnowski	240,88	63,88	53,84	123,16
Łaski.....	44,82	9,44	4,06	31,32
Łęczycki	13,49	8,33	2,65	2,51

TABL. 8. NIECZYSTOŚCI CIEKŁE W 2007 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Nieczystości ciekłe odebrane z:		
		gospodarstw domowych	budynków użyteczności publicznej	zakładów prowadzących działalność gospodarczą
POWIATY (dok.):				
Łowicki	18,55	10,89	3,33	4,33
Łódzki Wschodni	111,37	44,53	17,83	49,01
Opoczyński	12,94	5,25	3,59	4,10
Pabianicki	160,81	73,67	2,22	84,92
Pajęczański	24,70	7,98	3,58	13,14
Piotrkowski	83,36	24,06	10,66	48,64
Poddębicki.....	26,95	11,99	2,52	12,44
Radomszczański	48,64	26,94	2,65	19,05
Rawski	11,95	5,72	3,59	2,64
Sieradzki	25,14	12,31	3,18	9,65
Skierniewicki	10,60	7,77	2,08	0,75
Tomaszowski	217,42	57,15	6,22	154,05
Wieluński	41,68	34,56	1,21	5,91
Wieruszowski	32,07	8,66	2,72	20,69
Zduńskowolski	2,47	1,71	0,08	0,68
Zgierski	187,40	80,14	21,73	85,53
MIASTA NA PRAWACH POWIATU:				
Łódź	154,54	98,64	20,88	35,02
Piotrków Trybunalski	11,32	3,90	0,05	7,37
Skierniewice	9,11	7,10	0,86	1,15

TABL. 9. ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE, WYSELEKCJONOWANE I UNIESZKODLIWIONE

LATA	Odpady komunalne zebrane						
	ogółem	wyselekcjonowane		unieszkodliwione w ciągu roku			
				w spalarniach i kompostowniach		zdeponowane na składowiskach	
	w tys. t	w % ogółem	w tys. t	w % ogółem	w tys. t	w % ogółem	
2005	623	16	2,5	-	-	612	98,1
2006	745	25	3,3	3	0,4	723	97,1
2007	659	37	5,6	10	1,5	641	97,3

TABL. 10. ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE SELEKTYWNIEM W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Odpady wyselekcjonowane						
		papier i tektura	szkło	tworzywa sztuczne	metale	tekstylnia	niebezpieczne	odpady wielogabarytowe
		w tonach						
OGÓŁEM	36664,1	8139,3	8263,5	3413,2	374,0	2110,8	21,4	3696,8
w tym z przedsiębiorstw:								
komunalnych	19623,0	846,9	4173,6	1842,7	67,1	32,4	4,4	3225,5
prywatnych	17041,1	7292,4	4089,9	1570,5	306,9	2078,4	17,0	471,3
Handel, mały biznes, biura i instytucje	7966,2	5593,1	1100,8	502,4	252,3	131,9	3,4	2,0
Usługi komunalne	6361,1	69,4	230,7	76,7	15,2	0,00	0,00	1523,4
Gospodarstwa domowe	22336,8	2476,8	6932,0	2834,1	106,5	1978,9	18,0	2171,4

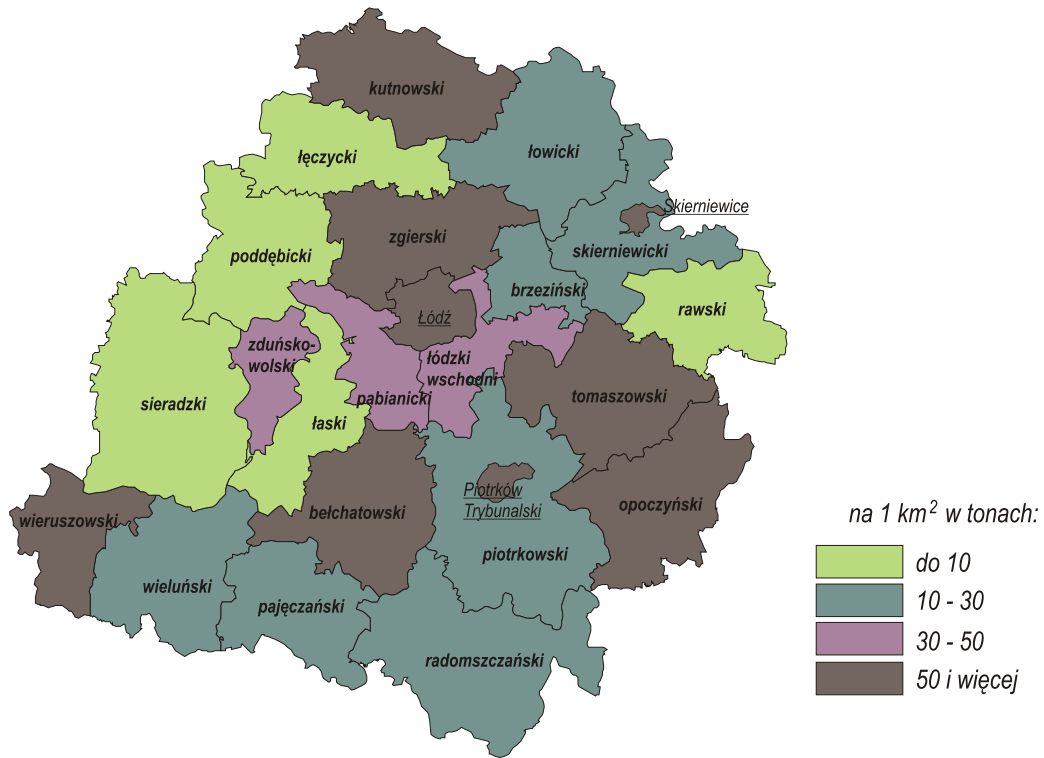
TABL. 11. SKŁADOWISKA (WYSYPISKA) ODPADÓW KOMUNALNYCH

LATA	Składowiska						
	czynne			o zakończonej eksploatacji			
	ogółem	powierzchnia w ha		ogółem	powierzchnia w ha		
		razem	w tym składowisk zamkniętych w ciągu roku		razem	w tym zrehabilitowanych w ciągu roku	
	stan w dniu 31 XII		razem	w tym zrehabilitowanych	stan w dniu 31 XII		
2005	43	183,7	2,5	-	2	1,9	1,0
2006	49	198,8	11,9	3,3	1	2,2	-
2007	47	203,7	7,2	0,0	4	5,4	0,0

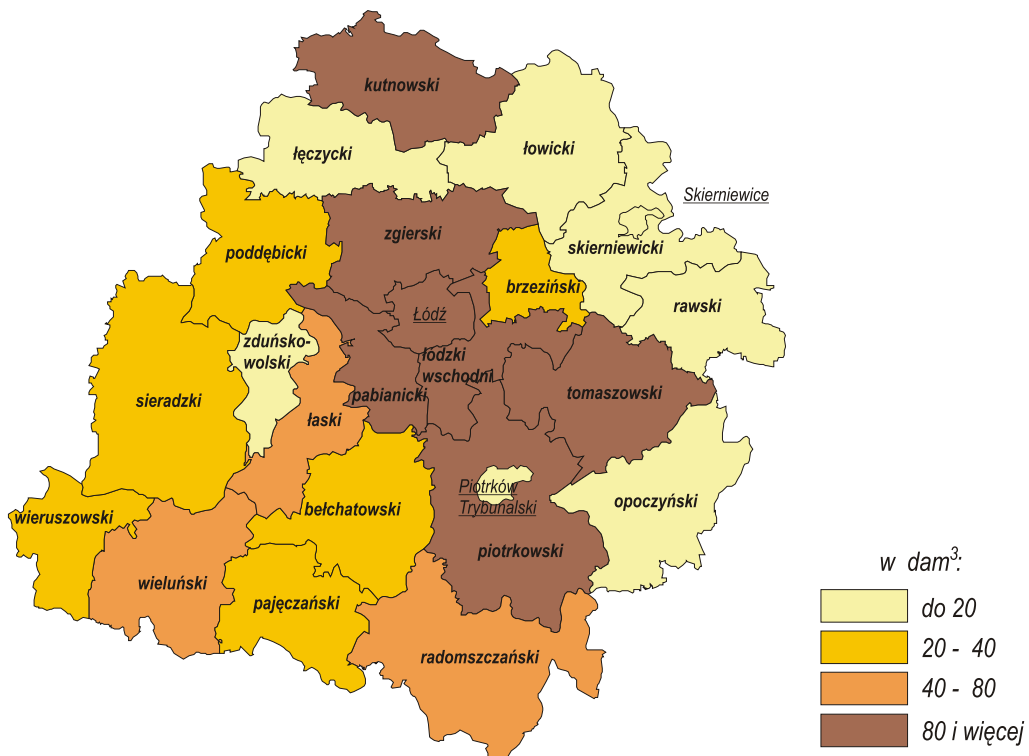
TABL. 12. SKŁADOWISKA (WYSYPISKA) ODPADÓW KOMUNALNYCH WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Składowiska						
	czynne				o zakończonej eksploatacji		
	ogółem	powierzchnia w ha			ogółem	powierzchnia w ha	
		razem	w tym składowisk zamkniętych w ciągu roku			razem	w tym zrehabilitowanych w ciągu roku
	stan w dniu 31 XII		razem	w tym zrehabilitowanych	stan w dniu 31 XII		
WOJEWÓDZTWO	47	203,7	7,2	-	4	5,4	-
w tym z przedsiębiorstw:							
komunalnych.....	38	129,3	2,6	-	4	5,4	-
prywatnych.....	8	72,8	3,9	-	-	-	-
Miasta.....	5	10,1	0,1	-	-	-	-
Wieś.....	42	193,6	7,1	-	4	5,4	-
POWIATY:							
Belchatowski.....	4	15,0	0,7	-	-	-	-
Brzeziński.....	1	3,0	-	-	-	-	-
Kutnowski.....	3	19,9	2,5	-	-	-	-
Łaski.....	-	-	-	-	-	-	-
Łęczycki.....	2	3,2	-	-	-	-	-
Łowicki.....	2	8,6	-	-	-	-	-
Łódzki Wschodni.....	1	2,6	-	-	-	-	-
Opoczyński.....	3	7,7	-	-	-	-	-
Pabianicki.....	-	-	-	-	-	-	-
Pajęczański.....	2	9,7	-	-	1	3,0	-
Piotrkowski.....	8	24,7	0,1	-	-	-	-
Poddębicki.....	2	2,6	-	-	-	-	-
Radomszczański.....	2	44,0	3,9	-	-	-	-
Rawski.....	2	6,1	-	-	-	-	-
Sieradzki.....	2	9,2	-	-	-	-	-
Skierniewicki.....	1	9,3	-	-	-	-	-
Tomaszowski.....	4	8,9	-	-	1	0,5	-
Wieluński.....	3	6,1	-	-	-	-	-
Wieruszowski.....	2	3,0	-	-	-	-	-
Zduńskowolski.....	1	10,5	-	-	1	0,6	-
Zgierski.....	1	5,6	-	-	1	1,3	-
MIASTA NA PRACACH POWIATU:							
Łódź.....	1	4,0	-	-	-	-	-
Piotrków Trybunalski.....	-	-	-	-	-	-	-
Skierniewice.....	-	-	-	-	-	-	-

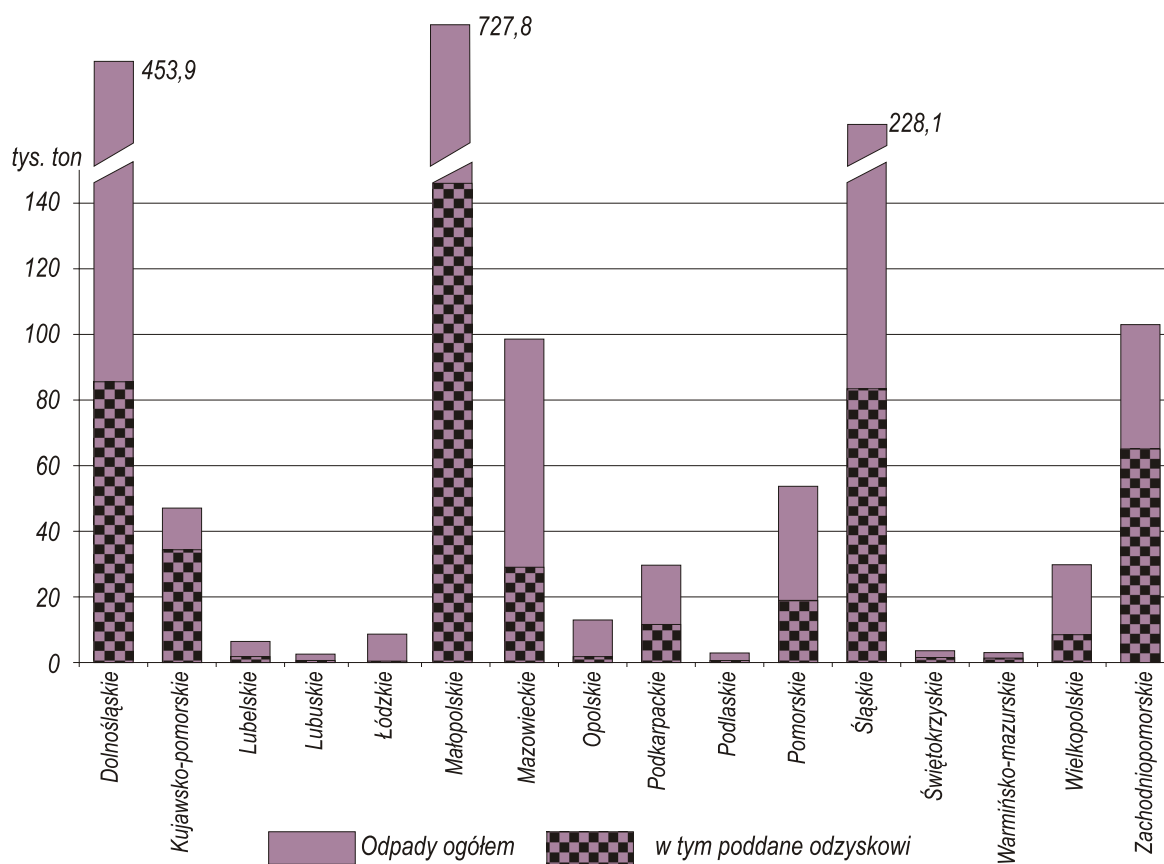
ODPADY WYTWORZONE W TONACH NA 1 km² WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R.

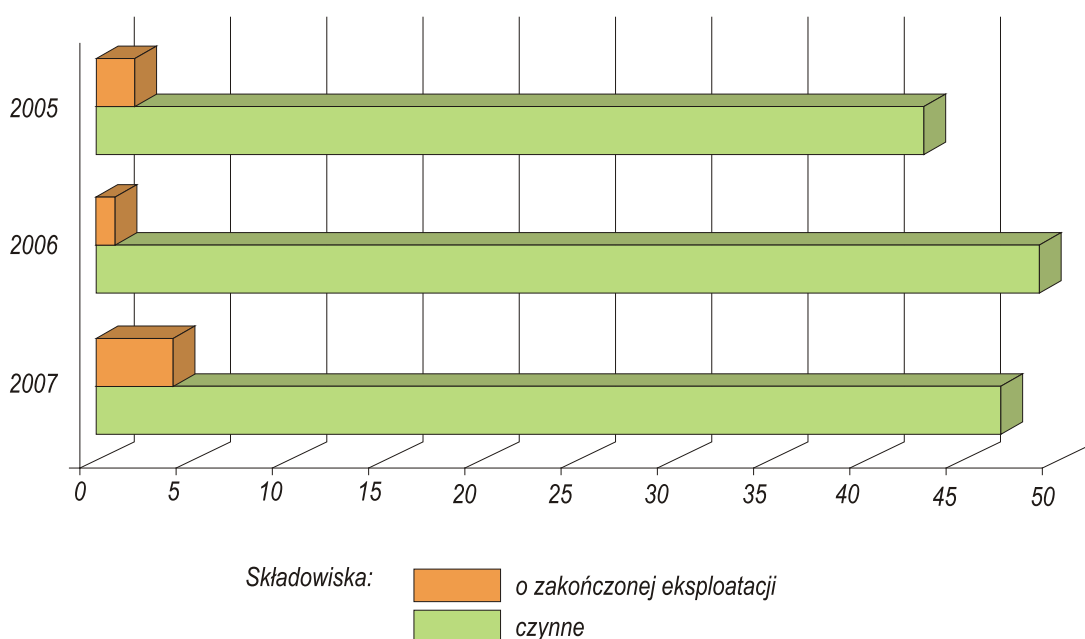
NIECZYSTOŚCI CIEKŁE ODEBRANE WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R.

ODPADY NIEBEZPIECZNE WYTWORZONE I PoddANE ODZYSKOWI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2006 R.

SKŁADOWISKA ODPADÓW KOMUNALNYCH W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM

Dział VII. DZIAŁALNOŚĆ INSPEKCYJNO-KONTROLNA I OCENA SKUTKÓW DEGRADACJI ŚRODOWISKA

Uwagi metodyczne

Prezentowane w tym dziale dane dotyczą:

- wyników kontroli terenowo-laboratoryjnej wody dostarczanej ludności do spożycia, stanu sanitarnego urządzeń i artykułów spożywczych oraz stanu sanitarno-porządkowego obiektów kontrolowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną i przez Inspekcję Weterynaryjną,
- wyników kontroli wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska w zakresie czystości powietrza, wód, gleby oraz ochrony środowiska przed odpadami.

Informacje o **ocenie sanitarnej wodociągów i studni oraz jakości wody** pobieranej z tych urządzeń opracowane są w ujęciu zgodnym z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2007 r. Nr 61, poz. 417). Ponadto warunki zaopatrzenia w wodę i jakość wody określa ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858).

Informacje dotyczące **oceny sanitarnej ujęć wód powierzchniowych i kąpielisk** opracowano w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 X 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda w kąpieliskach (Dz. U. Nr 183, poz. 1530) i rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 XI 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz. U. Nr 204, poz. 1728). Dane opracowano na podstawie wyników badań terenowo-laboratoryjnych wykonywanych przez stacje sanitarno-epidemiologiczne.

Kontrola wodociągów przeprowadzana jest w reprezentatywnych punktach charakterystycznych dla danego wodociągu, uzgodnionych między odpowiednią powiatową stacją sanitarno-epidemiologiczną a zarządcą wodociągu. Wodociągi pogrupowano według ich wydajności dobowej. Na podstawie wyników analiz fizyczno-chemicznych i badań bakteriologicznych wyróżnia się dwie kategorie urządzeń: dostarczających wodę odpowiadającą wymaganiom sanitarnym i dostarczających wodę niespełniającą wymagań sanitarnych.

W zakresie jakości wody ze studni kontrolą objęte zostały studnie publiczne. Oceniano próbki wody.

Wodociągi – zespoły urządzeń rozprowadzających wodę w sposób ciągły, których głównym przeznaczeniem jest zaopatrywanie w wodę gospodarstw domowych na zasadzie powszechnej dostępności.

Studnie – urządzenia służące do ujmowania i pionowego czerpania wody.

Dane dotyczące oceny **stanu sanitarnego obiektów i jakości środków spożywczych** opracowano na podstawie wyników badań laboratoryjnych w oparciu o analizy, m. in. mikrobiologiczne, chemiczne i organoleptyczne tych artykułów, prowadzone przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w punktach sprzedaży i Weterynaryjnego Inspektoratu

Sanitarnego w punktach uboju (w zakresie mięsa) na mocy ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. 2006 r. Nr 17, poz. 127) oraz ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. Nr 171, poz. 1225).

Nadzór ten prowadzony przez Państwową Inspekcję Sanitarną nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczy m. in.:

- higieny środowiska, a zwłaszcza czystości powietrza atmosferycznego, gleby, wody i innych elementów środowiska w zakresie ustalonym w odrębnych przepisach,
- utrzymania należytego stanu higienicznego nieruchomości, zakładów pracy, instytucji, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, dróg, ulic oraz środków komunikacji publicznej,
- warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego,
- warunków zdrowotnych produkcji i obrotu przedmiotami użytku oraz innymi wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi,
- warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy.

Hałas definiowany jest jako dźwięk niepożądany lub szkodliwy dla zdrowia ludzkiego. Szkodliwość lub uciążliwość hałasu zależy od jego natężenia, częstotliwości, charakteru zmian w czasie, długości działania oraz zawartości składowych niesłyszalnych, a także od takich cech odbiorcy jak: stan zdrowia, nastrój, wiek. W zależności od miejsca występowania i źródła rozróżnia się hałas: komunikacyjny (drogowy, kolejowy, lotniczy), przemysłowy, osiedlowy oraz domowy.

Poziom dźwięku określany jest przez **decybel (dB)**. Ciśnieniu akustycznemu wyznaczającemu próg słyszenia przypisano wartość poziomu dźwięku – 0 dB; granicy bólu – 130 dB.

Wskaźnik społecznego zapotrzebowania na środki ochronne /M/ wyraża się stopniem przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu (Dz. U. z 2004 r. Nr 178, poz. 1841) na danym terenie, skojarzeniu z ilością osób zamieszkałych na tym terenie. Miara wskaźnika /M/ jest proporcjonalna do wielkości zapotrzebowania na środki ochronne na danym terenie.

TABL. 1. DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU OCHRONY ŚRODOWISKA W ZAKRESIE OCHRONY GLEBY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007
Monitoring gleb:			
stanowiska pomiarowe	181	50	37
pobrane próbki pierwotne	64	50	45
wykonane oznaczenia	819	575	906
w tym wskaźników fizyko-chemicznych	819	572	906
Kontrola gleb:			
próbki pierwotne	43	47	26
wykonane oznaczenia	116	174	278
w tym wskaźników fizyko-chemicznych	116	174	278
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska:			
próbki pierwotne	-	-	-
wykonane oznaczenia	-	-	-
w tym wskaźników fizyko-chemicznych	-	-	-

Ź r ó d ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

TABL. 2. DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU OCHRONY ŚRODOWISKA W ZAKRESIE OCHRONY POWIETRZA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007
Monitoring powietrza:			
stanowiska pomiarowe	308	302	231
pobrane próbki	31626	48558	47189
wykonane oznaczenia	54961	57561	54118
w tym wskaźników fizykochemicznych	51855	54453	54118
Kontrola powietrza:			
próbki pierwotne	462	417	255
wykonane oznaczenia	1375	1602	1522
w tym wskaźników fizykochemicznych	1375	1602	1522

Ź r ó d ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

TABL. 3. **DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU OCHRONY ŚRODOWISKA W ZAKRESIE OCHRONY WÓD**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007
Monitoring rzek:			
długość odcinków badanych rzek w km.....	1589	196	126
stanowiska pomiarowe	191	.	.
Monitoring jezior:			
jeziora zbadane	-	-	-
stanowiska pomiarowe	-	-	-
Monitoring zbiorników zaporowych	6	7	5
Stanowiska pomiarowe	18	17	12
Monitoring wód podziemnych:			
stanowiska pomiarowe	248	171	.
Pobrane próbki pierwotne ogółem	6045	5689	4493
w ramach monitoringu	2514	2587	2004
w ramach kontroli	204	216	219
w ramach nadzwyczajnych zagrożeń	-	4	-
Wykonane oznaczenia ogółem	158645	196305	173019
w ramach monitoringu	93106	102676	51851
w tym wskaźniki:			
fizykochemiczne	87121	96322	50208
hydrobiologiczne	1855	2014	419
bakteriologiczne	4130	4540	1224
w ramach kontroli			
w tym wskaźniki:			
fizykochemiczne	2264	2881	2846
bakteriologiczne	4	42	12
w ramach nadzwyczajnych zagrożeń			
środowiska	-	14	-
w tym wskaźniki fizykochemiczne	-	14	-

Ź r ó d ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

TABL. 4. **DZIAŁALNOŚĆ LABORATORYJNA SŁUŻB INSPEKCJI SANITARNEJ W ZAKRESIE HIGIENY ŻYWNOŚCI I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU**

LATA	Liczba zbadanych próbek							W tym % próbek zdyskwalifikowanych				
	ogółem	środków spożywczych		przedmiotów użytku		sani- tar- nych	z za- truć pokar- mo- wych	środków spożywczych		przedmiotów użytku		sani- tar- nych
		krajo- wych	z im- portu	krajo- wych	z im- portu			krajo- wych	z im- portu	krajo- wych	z im- portu	
2005	5832	4625	707	247	48	92	113	5,6	0,3	2,0	2,1	27,2
2006	5791	4462	760	194	75	148	152	3,3	4,7	2,1	5,3	8,8
2007	5672	4845	595	77	71	21	63	4,1	2,9	14,3	15,5	28,6

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

TABL. 5. **STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWO-ŻYWIENIOWYCH, OBIEKTÓW PRODUKCJI I OBROTU PRZEDMIOTAMI UŻYTKU W OCENIE SŁUŻB INSPEKCJI SANITARNEJ**

LATA	Obiekty według ewidencji		Przepr- rowadzone kontrolle	Wskaź- nik czę- stotliwo- ści kontroli i re- kontroli	Liczba wydanych decyzji admini- stracyjnych	
	ogółem	w tym skontro- lowane			razem	w tym przerwa- nia pro- dukcji
2005	23149	14615	22527	1,5	2365	96
2006	22816	13935	22980	1,7	1558	95
2007	22566	13001	20111	1,6	1416	63

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

TABL. 6. **OCENA SANITARNA NIEKTÓRYCH KRAJOWYCH ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH PRZEZ PAŃSTWOWĄ INSPEKCJĘ SANITARNA**

LATA	Próby zdyskwalifikowane w % ogółem zbadanych								
	mleko i prze- twory mleczne	mięso, podroby i przetwory mięsne według badań Inspekcji		tłuszcze roślinne	ziarno zbóż i prze- twory zbożo- wo-mącz- ne	wa- rzywa (w tym strącz- kowe suche)	owoce	grzyby	wody mineralne i napoje bezal- koholo- we
		Sanitar- nej	Wetery- naryj- nej						
2007	4,7	0,9	7,5	-	4,1	0,7	5,7	8,6	4,0

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi – w zakresie oceny sanitarnej mięsa przez Inspekcję Weterynaryjną.

TABL. 7. **JAKOŚĆ WODY Z WODOCIĄGÓW DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA**

LATA	% ludności zaopatrywanej w wodę z wodociągów o wydajności w m ³ /d									
	poniżej 100	100- -1000	1001- -10000	10001- -100000	powyżej 100000	poniżej 100	100- -1000	1001- -10000	10001- -100000	powyżej 100000
	odpowiadającą wymaganiom					nieodpowiadającą wymaganiom				
MIASTA										
2006	96,5	89,7	89,6	100,0	100,0	3,5	10,3	10,4	-	-
2007	97,8	86,9	89,3	100,0	-	2,2	13,1	10,7	-	-
WIEŚ										
2006	92,0	88,0	95,3	-	-	8,0	12,0	4,7	-	-
2007	84,4	86,7	97,0	-	-	15,6	13,3	3,0	-	-

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

TABL. 8. **JAKOŚĆ WODY ZE STUDNI PUBLICZNYCH DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA**

LATA	Miasto				Wieś			
	urządzenia		próbki wody		urządzenia		próbki wody	
	według evidencji	w tym skontrolowane	zbadane ogółem	nie odpowiadające wymaganiom w %	według evidencji	w tym skontrolowane	zbadane ogółem	nie odpowiadające wymaganiom w %
2007	286	231	293	80,2	4	4	4	100,0

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

TABL. 9. **OCENA SANITARNA UJĘĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH I KĄPIELISK**

LATA	Ujęcia wód powierzchniowych					Kąpieliska				
	obiekty w ewi- dencji ^a	w tym skontrolowane	nieodpowiadające klasie czystości wód w % obiektów skontrolowanych			obiekty w ewi- dencji ^a	w tym skontrolowane	nieodpowiadające klasie czystości wód w % obiektów skontrolowanych		
			razem	pod względem				razem	pod względem	
				fizyko- che- micz- nym	bak- teriolo- gicz- nym				fizyko- che- micz- nym	bak- teriolo- gicz- nym
2006	1	1	-	-	-	46	46	54,3	30,4	32,6
2007	1	1	-	-	-	47	47	59,6	36,2	36,2

^a Stan w dniu 31 XII.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

TABL. 10. HAŁAS DROGOWY W DZIEŃ W MIASTACH W 2007 R^a.

MIASTA	Długość ulic w mieście										Średnie ważone natężenie ruchu, pojazdów na godz.	
	ogółem	w tym skontrolowanych		przy których emisja hałasu przekracza maksymalny poziom dopuszczalny 60 dB								
				razem w km	w % skontrolo- wanych	0,1-5 dB	5-10 dB	10-15 dB	15-20 dB	>20 dB		
	w km	% ogółem	w km									
Łódź	345,0	1,0	0,3	0,3	100,0	-	1,0	-	-	-	-	814
Sieradz	-	1,8	-	1,8	100,0	-	1,8	-	-	-	-	1065
Skierniewice.	-	2,0	-	2,0	100,0	-	2,0	-	-	-	-	1160

^a W 2007 r. zapoczątkowano kolejny 5-cio letni cykl badań zagrożenia środowiska hałasem.
Ź r ó d ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

TABL. 11. HAŁAS PRZEMYSŁOWY

LATA	Zakłady skontrolowane emitujące hałas ^a													Liczba punktów pomiaro- wych	Zakłady,któ- re dostoso- wały się do poziomów dopuszczal- nych
	ogółem	przekraczające poziomy dopuszczalne ^b													
		razem	% z razem noc	w decybelach (dB)											
				0,1-5		5-10		10-15		15-20		ponad 20			
	dzień	noc	dzień	noc	dzień	noc	dzień	noc	dzień	noc	dzień	noc			
2007.....	61	47	51	11	12	12	5	9	5	-	-	1	2	122	1

^a Zakłady w centralnej ewidencji systemu kontroli klimatu akustycznego Inspekcji Ochrony Środowiska. W 2007 r. zapoczątkowano kolejny 5-cio letni cykl badań zagrożenia środowiska hałasem. ^b Uwzględniono emisję hałasu z zakładów.

Ź r ó d ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Dział VIII. NAKŁADY INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKE WODNĄ

Uwagi metodyczne

W dziale wyodrębniono informacje o zakresie i formach funkcjonowania oraz skuteczności ekonomicznych narzędzi i środków w przedsięwzięciach na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Dane o **nakładach i efektach rzeczowych inwestycji ochrony środowiska** od 1999 r. prezentuje się zgodnie z **Polską Klasyfikacją Statystyczną Dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska** wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ Dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznej Dotyczącej Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrażanego przez Unię Europejską i EUROSTAT. Dane te są porównywalne z danymi prezentowanymi od 1996 r.

Dane o **nakładach inwestycyjnych poniesionych na ochronę środowiska i gospodarkę wodną** dotyczą: jednostek, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (z wyłączeniem osób fizycznych i spółek cywilnych osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą – prowadzących księgi przychodów i rozchodów); jednostek budżetowych prowadzących działalność zaklasyfikowaną według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) do grupowań: administracja publiczna i społeczna (grupa 75.1), usługi na rzecz całego społeczeństwa (grupa 75.2), ochrona zdrowia ludzkiego (grupa 85.1), odprowadzanie ścieków, wywóz odpadów, usługi sanitarne i pokrewne (dział 90), a także gmin oraz spółek wodno-ściekowych bez względu na liczbę zatrudnionych.

Do **inwestycji związanych z ochroną powietrza atmosferycznego i klimatu** zalicza się instalacje urządzeń oczyszczających i dezodorujących (odpylających, redukujących, unieszkodliwiających i neutralizujących zanieczyszczenia gazowe) oraz instalacje z zastosowaniem reakcji przemian chemicznych do substancji mniej uciążliwych dla środowiska wraz z kompletnym wyposażeniem i zespołem koniecznych urządzeń pomocniczych zapewniających prawidłową eksploatację instalacji oraz urządzenia i aparaturę zapewniające zmniejszenie ilości bądź stężeń powstających lub emitowanych zanieczyszczeń, zadania związane z wyposażeniem w aparaturę kontrolno-pomiarową zanieczyszczeń powietrza.

Ponadto zaliczono: nowe techniki i technologie spalania paliw; modernizację kotłowni i ciepłowni w celu ograniczenia zanieczyszczeń wydanych do powietrza powstających w procesie spalania; niekonwencjonalne źródła energii (np. elektrownie wiatrowe, wykorzystanie wód geotermicznych); dostosowanie silników spalinowych do paliwa gazowego, a także budowę zespołu hydrokrakingu.

Nie ujmuje się urządzeń redukujących zanieczyszczenia, a stanowiących integralną część procesu technologicznego zapewniającą odpowiednią jakość surowców i półproduktów dla kolejnych etapów produkcji. Dotyczy to również instalowania wszelkiego rodzaju urządzeń pomocniczych niezbędnych ze względów technologicznych czy naukowych zakładu produkcyjnego.

Do **inwestycji związanych z gospodarką ściekową i ochroną wód** zalicza się urządzenia do unieszkodliwiania i oczyszczania ścieków przemysłowych, komunalnych, wód (ścieków) opadowych oraz zanieczyszczonych wód kopalnianych odprowadzanych bezpośrednio do wód powierzchniowych i do ziemi. Obejmują one oczyszczalnie ścieków lub ich elementy według technologii oczyszczania (mechanicznego, chemicznego, biologicznego i o podwyższonym usuwaniu biogenów a także oczyszczalnie przyzagrodowe i inwestycje związane ze wstępnym oczyszczaniem ścieków), urządzenia do rolniczego (leśnego) wykorzystania ścieków, do utylizacji, gromadzenia i transportu wód zasolonych, do gromadzenia ścieków, jak również wyposażenie oczyszczalni ścieków w urządzenia i aparaturę kontrolno-pomiarową w przypadkach, gdy nie jest ono ujęte w kosztach budowy oczyszczalni ścieków. Zakres danych obejmuje także: budowę kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki oraz wody opadowe; urządzenia do przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków; systemy obiegowego zasilania wodą; zabezpieczenia przed przenikaniem do rzek, mórz oraz innych akwenów zanieczyszczeń powstających przy transporcie wodnym; tworzenie stref ochrony źródeł i ujęć wody.

Do **inwestycji związanych z gospodarką odpadami i ochroną gleb oraz wód podziemnych** zalicza się:

- działania związane z zapobieganiem zanieczyszczeniom poprzez modyfikowanie procesów technologicznych, w tym nowe techniki i technologie mało i bezodpadowe,
- zbieranie (w tym selektywne) odpadów i ich transport,
- działania związane z recyklingiem odpadów,
- gospodarcze wykorzystanie odpadów, tj. metody i sposoby oraz urządzenia, w wyniku których następuje wyraźna redukcja ilościowa odpadów wytwarzanych bądź nagromadzonych na składowiskach, np. wykorzystanie odpadów do budowy nasypów drogowych, kolejowych, do podsadzania wyrobisk kopalnianych oraz wykorzystanie i przeróbkę odpadów przez zakłady przemysłowe,
- unieszkodliwianie odpadów, tj. metody i sposoby, w wyniku których następuje redukcja szkodliwości odpadów dla środowiska, czyli zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń wprowadzanych z odpadami do powierzchniowych warstw ziemi, w tym budowę i urządzenie składowisk oraz stawów osadowych dla odpadów w powierzchniowych warstwach ziemi, urządzenie stref ochronnych wokół składowisk, zabiegi zabezpieczające przed pyleniem składowisk,
- rekultywację składowisk, hałd, wysypisk i stawów osadowych oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych obejmującą etap zakończonej rekultywacji biologicznej bądź przekazanie zrehabilitowanej powierzchni do zagospodarowania,
- przedsięwzięcia związane z zapobieganiem degradacji i dewastacji gleby, działanie związane z tarasowaniem i wyrównywaniem nierówności gleby, prowadzenie przeciwoerozyjnych nasadzeń oraz usuwanie skutków erozji,
- budowę, utrzymanie i obsługę urządzeń służących do neutralizacji zanieczyszczeń (skażeń) gleby, oczyszczania wód podziemnych, a także zapobieganie infiltracji (przenikaniu) zanieczyszczeń do gleby i wód podziemnych,
- wyposażenie w aparaturę kontrolno-pomiarową w zakresie gospodarki odpadami, ochrony gleby i wód podziemnych.

Do **inwestycji związanych z ochroną różnorodności biologicznej i krajobrazu** zalicza się:

- przedsięwzięcia dotyczące tworzenia i funkcjonowania obszarów i obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych prawnie chronionych (parki narodowe i krajobrazowe, rezerваты przyrody, obszary chronionego krajobrazu, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe),
- ochronę i restytucję siedlisk krajobrazu (oprócz restytucji przemysłowej) rzadkich lub zagrożonych gatunków zwierząt i roślin oraz ekosystemów i odnowę zniszczonego krajobrazu, a także restytucję opuszczonych obszarów górniczych i kamieniołomów,
- przebudowę drzewostanów w strefach uszkodzeń lasów.

Do **inwestycji związanych ze zmniejszeniem hałasu i wibracji** zalicza się:

- urządzenia lub zakup wyposażenia, przy pomocy których uzyskuje się ogólne zmniejszenie poziomu hałasu w okolicy źródła i u „odbiorcy”,
- budowę urządzeń antyhałasowych (ekranów, barier, wałów, żywopłotów i okien dźwiękoszczelnych itp.), działań zmniejszających uciążliwość hałasu drogowego, szynowego, a także powodowanego ruchem lotniczym,
- urządzenia i zakup przyrządów pomiarowych do pomiaru natężenia hałasu i wibracji (nie zalicza się zadań związanych z bhp - zmniejszenie hałasu na stanowiskach pracy).

Do **inwestycji związanych z ochroną przed promieniowaniem jonizującym** zaliczono zakup urządzeń lub wyposażenia zmniejszających skutki promieniowania jonizującego oraz przyrządów pomiarowych do mierzenia promieniowania.

W każdym kierunku inwestowania uwzględniono również **nakłady na budowę poszczególnych podsystemów monitoringowych** polegających na budowie sieci stacji kontrolno-pomiarowych i stanowisk pomiarowych szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska, a także nakłady na prowadzenie prac badawczo-rozwojowych i wdrożeniowych oraz na szkolenia.

Inwestycje „**końca rury**” – nie ingerujące w proces produkcyjny (produkcja może być prowadzona bez tej inwestycji), lecz redukujące zanieczyszczenia powstałe w procesie produkcji.

Inwestycje „**zintegrowane**” stanowiące część procesu produkcyjnego, redukujące ilość i zmieniające jakość produkowanych zanieczyszczeń na bardziej przyjazne środowisku, w rezultacie tych zmian, produkcja staje się bardziej czysta. Obejmują one również inwestycje związane z produkcją czystych wyrobów, wynikające z konieczności dostosowania się do obowiązujących regulacji prawnych w tym zakresie.

Nakłady na inwestycję „**końca rury**” w całości zaliczane są jako wydatki na ochronę środowiska, natomiast w przypadku inwestycji „**zintegrowanej**” na ochronę środowiska przypada jedynie część całkowitych nakładów, które stanowią różnicę między nakładami na tę inwestycję a nakładami na alternatywną inwestycję nie uwzględniającą wymogów ochrony środowiska.

Do **inwestycji związanych z gospodarką wodną** zalicza się:

- budowę ujęć służących do poboru wody: powierzchniowej, podziemnej i kopalnianej (również w energetyce zawodowej), łącznie z urządzeniami uzdatniającymi oraz wodną siecią magistralną i rozdzielczą (ujęcia, studnie, stacje uzdatniania, filtry,

stacje pomp, doprowadzenie sieci wodociągowej – bez przyłączy do budynków i gospodarstw), budowę laboratoriów kontroli jakości wody, w tym automatycznych stacji pomiaru jakości wody,

- budowę: zbiorników retencyjnych (poza zbiornikami przeciwpożarowymi i wyrównania dobowego), stopni wodnych, żeglugowych i energetycznych oraz śluz i jazów,
- regulację rzek i zabudowę potoków,
- budowę obwałowań przeciwpowodziowych,
- budowę stacji pomp na zawałach i obszarach depresyjnych.

Oplaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian są to kwoty pieniężne pobierane za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód, z urządzeń wodnych i wprowadzanie ścieków do wód lub ziemi, a także za wydobywanie materiałów z wód stanowiących własność Państwa.

Kary za nieprzestrzeganie wymagań ochrony środowiska są to kwoty pieniężne wymierzone za wprowadzanie do środowiska zanieczyszczeń przekraczających dopuszczalne normy.

Fundusze ekologiczne są to fundusze tworzone z opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian, w tym za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód i ziemi, opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych wynikających z ustawy „Prawo Geologiczne i Górnicze” oraz z opłat za wyłączenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, a także z kar za nieprzestrzeganie wymagań ochrony środowiska, wydobywanie kopalin bez wymaganej koncesji lub z rażącym naruszeniem jej warunków – art. 128 „Prawa Geologicznego i Górniczego” oraz innych wpływów (m.in. za żeglugę i spław oraz wydobywanie kruszywa i piasku z wód, zwrot niewykorzystanych w ustalonym czasie z prowadzonych operacji finansowych, oprocentowania pożyczek, rachunków bankowych a’vista, uzyskane pożyczki. Środki funduszy przeznaczone są na finansowanie w całości lub w części działalności związanej z ochroną środowiska i gospodarką wodną.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej zostały utworzone z dniem 1 lipca 1989 r. na mocy ustawy z dnia 27 kwietnia 1989 r. „o zmianie ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska i ustawy – Prawo wodne” (Dz. U. Nr 26, poz. 139). Ponadto od połowy 1993 r. utworzono **gminne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej**, a równocześnie z wdrożeniem ustawy reformującej administrację publiczną (Dz. U. z 1998 r, Nr 153, poz. 872) utworzono powiatowe fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych został utworzony na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 26 marca 1982 r. (Dz. U. Nr 11, poz. 79) i utrzymany mocą nowej ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. (tekst jednolity Dz. U. 2004 r. Nr 121, poz. 1266 z późniejszymi zmianami). Dochodami Funduszu są: należności i opłaty związane z wyłączeniem gruntów rolnych z produkcji, opłaty z tytułu niewykonania obowiązku zdjęcia i wykorzystania próchnicznej warstwy gleby, opłaty podwyższone za nieterminową rekultywację gruntów zdewastowanych, a także darowizny i inne dochody.

TABL. 1. **NAKLADY INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA** (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007
	w tysiącach zł		
OGÓŁEM	499096,3	522462,9	525953,2
w % nakładów inwestycyjnych na gospodarke narodową	5,5	5,2	3,8
na 1 mieszkańca w zł	193	203	205
Ochrona powietrza, atmosfery i klimatu	161449,5	194935,2	251446,6
Gospodarka ściekami i ochrona wód	198380,1	213893,7	196209,3
Gospodarka odpadami oraz ochrona gleby i wód podziemnych	86925,4	55924,2	20296,6
Zmniejszenie hałasu i wibracji	755,5	537,4	6383,9
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	1232,0	2147,5	1394,5
Ochrona przed promieniowaniem jonizującym oraz działalność badawczo-rozwojowa	-	-	-
Pozostała działalność związana z ochroną środowiska	50353,8	55024,9	48873,9

TABL. 2. **NAKLADY INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I PODREGIONÓW W 2007 R.** (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Podregion:		
		łódzki	piotrkowsko- -skiernie- wicki	miasto Łódź
	w tysiącach zł			
OCHRONA POWIETRZA ATMOSFER- RYCZNEGO I KLIMATU	251446,6	16513,1	159363,1	75570,4
Zapobieganie zanieczyszczeniom ^a	11566,7	4959,9	694,2	5912,6
nowe techniki i technologie spalania paliw	5455,8	4496,0	694,2	265,6
w tym modernizacja kotłowni i ciepłowni	5455,8	4496,0	694,2	265,6
dostosowanie układów zasilania i silników do paliwa gazowego	-	-	-	-
ochrona klimatu i warstwy ozonowej ^b	-	-	-	-
Redukcja zanieczyszczeń	239654,3	11553,2	158668,9	69432,2
pyłowych	64315,2	9479,2	16899,9	37936,1
gazowych ^c	166190,9	-	134694,8	31496,1
Inne	-	-	-	-

a Zapobieganie zanieczyszczeniom poprzez modyfikację procesów technologicznych i zwiększenie efektywności wykorzystania energii. *b* Dotyczy gazów cieplarnianych oraz gazów, które niekorzystnie wpływają na warstwę ozonową stratosfery (dwutlenek węgla, metan, podtlenek azotu, freony i halony). *c* Dotyczy innych niż cieplarniane oraz gazów, które niekorzystnie wpływają na warstwę ozonową stratosfery.

TABL. 2. NAKŁADY INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I PODREGIONÓW W 2007 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Podregion:		
		łódzki	piotrkowsko- -skiernie- wicki	miasto Łódź
	w tysiącach zł			
GOSPODARKA ŚCIEKOWA I OCHRONA WÓD	196209,3	65676,1	66963,3	63569,9
Zapobieganie zanieczyszczeniom	129,0	-	129,0	-
w tym nowe techniki i technologie	129,0	-	129,0	-
Sieci kanalizacyjne odprowadzające:				
ścieki	108558,7	44210,6	38555,1	25793,0
wody opadowe	37367,2	4662,3	17938,4	14766,5
Oczyszczanie ścieków:				
przemysłowych	732,4	309,6	422,8	-
komunalnych	44642,0	13759,5	8844,0	22038,5
przyzagrodowych	2381,8	2311,6	70,2	-
podczyszczalnie ścieków przemysłowych ...	2204,0	422,5	1003,8	777,7
Monitoring	-	-	-	-
Pozostałe rodzaje działalności:				
urządzenia do przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków	527,3	527,3	-	-
obiegowe systemy zasilania wodą	194,2	-	-	194,2
inne	-	-	-	-
GOSPODARKA ODPADAMI	20296,6	3240,5	16155,5	900,6
Zapobieganie zanieczyszczeniom ^a	1778,0	1778,0	-	-
Zbieranie odpadów i ich transport	4724,5	634,6	3189,3	900,6
w tym selektywne	1038,6	-	138,0	900,6
Unieszkodliwianie i usuwanie odpadów niebezpiecznych	-	-	-	-
składowanie	-	-	-	-
inne metody	-	-	-	-
Unieszkodliwianie i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne	11761,2	269,0	11492,2	-
spalanie	-	-	-	-
składowanie	11727,1	234,9	11492,2	-
inne metody	34,1	34,1	-	-

^a Poprzez modyfikację procesów technologicznych (technologie mało i bezodpadowe).

TABL. 2. NAKŁADY INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I PODREGIONÓW W 2007 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Podregion:		
		łódzki	piotrkowsko- -skiernie- wicki	miasto Łódź
		w tysiącach zł		
GOSPODARKA ODPADAMI (dok.)				
Monitoring	8,8	8,8	-	-
Pozostałe rodzaje działalności:				
recykling i wykorzystanie odpadów	1304,0	-	1304,0	-
rekultywacja składowisk oraz terenów zdewastowanych	192,8	22,8	170,0	-
OCHRONA GLEBY I WÓD PODZIEMNYCH	1348,4	369,9	484,1	494,4
Ochrona gleby i wód podziemnych	1348,4	369,9	484,1	494,4
ZMNIĘSZENIE HAŁASU I WIBRACJI	6383,9	3100,6	47,7	3235,6
Zmniejszenie hałasu przemysłowego	3283,3	-	47,7	3235,6
OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I KRAJOBRAZU	1394,5	-	1394,5	-
Odbudowa gatunków i siedlisk	13,2	-	13,2	-
Naturalnego i półnaturalnego krajobrazu	1381,3	-	1381,3	-
OCHRONA PRZED PROMIENIOWA- NIEM JONIZUJĄCYM ORAZ DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZO- ROZWOJOWA	-	-	-	-
Monitoring	-	-	-	-
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZA- NA Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA	48873,9	25652,2	15005,2	8216,5
Wymiana oświetlenia	545,1	545,1	-	-
Inwestycje energooszczędne ^a	48328,8	25107,1	15005,2	8216,5
Inne	-	-	-	-

^a Dotyczące centralnego ogrzewania i ciepłej wody oraz docieplenia budynków.

TABL. 3. NAKŁADY INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA I POWIATÓW W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Środki						Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje)	Kredyty i pożyczki krajowe, w tym bankowe	Inne środki, w tym nakłady niesfinansowane
		własne	z budżetu				z zagranicy			
			centralnego	województwa	powiatu	gminy				
w tysiącach zł										
WOJEWÓDZTWO ...	525953,2	282057,8	813,0	2664,0	398,9	41,0	68171,1	86651,5	49317,7	35838,2
POWIATY:										
Belchatowski	175497,6	64961,6	-	-	200,0	-	54910,9	7146,8	18254,3	30024,0
Brzeziński	2906,0	319,0	-	-	-	-	465,0	1756,0	366,0	-
Kutnowski	7673,3	4795,1	-	-	-	-	-	1936,0	662,4	279,8
Łaski.....	5855,3	981,8	-	-	-	-	3496,5	1377,0	-	-
Łęczycki	5105,1	3615,7	-	28,7	-	-	-	1164,7	63,0	233,0
Łowicki	12665,9	4773,6	-	-	-	-	615,5	5036,9	2239,9	-
Łódzki Wschodni	12500,8	6778,4	-	-	60,0	-	3100,6	2561,8	-	-
Opczyński	5082,1	3006,9	-	907,2	-	-	-	1007,0	-	161,0
Pabianicki	13033,8	8057,3	744,0	-	-	-	-	2376,5	-	1856,0
Pajęczański	25167,3	16663,1	-	-	32,6	-	-	7111,6	-	1360,0
Piotrkowski	2910,7	1223,0	-	-	-	-	-	849,0	571,7	267,0
Podębicki.....	7029,6	1771,0	-	-	-	-	781,0	2133,9	1316,1	1027,6

TABL. 3. NAKŁADY INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA I POWIATÓW W 2007 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Środki						Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje)	Kredyty i pożyczki krajowe, w tym bankowe	Inne środki, w tym nakłady niesfinansowane
		własne	z budżetu				z zagranicy			
			centralnego	województwa	powiatu	gminy				
w tysiącach zł										
POWIATY (dok.):										
Radomszczański	17119,5	11270,8	-	100,0	-	-	-	3043,5	2705,2	-
Rawski	4170,4	2853,4	-	-	-	-	-	510,0	800,0	7,0
Sieradzki	9450,7	3626,3	-	-	-	-	-	5484,5	339,9	-
Skierniewicki	2436,7	1635,7	-	-	-	-	-	770,0	31,0	-
Tomaszowski	7490,4	4844,8	-	-	104,1	-	-	2069,8	471,7	-
Wieluński	10100,7	5547,1	-	74,1	-	-	-	4098,9	350,6	30,0
Wieruszowski	13972,1	6743,1	-	-	2,2	-	-	5934,8	1292,0	-
Zduńskowolski	8702,1	4067,2	-	29,1	-	-	87,4	2715,7	1802,7	-
Zgierski	18222,9	6445,1	69,0	-	-	41,0	538,0	9324,4	1656,6	148,8
MIASTA NA PRAWACH POWIATU:										
Łódź	151987,4	115192,1	-	1524,9	-	-	4103,2	16134,8	14588,4	444,0
Piotrków Trybunalski ...	3561,5	1781,1	-	-	-	-	-	478,2	1302,2	-
Skierniewice	3311,3	1104,6	-	-	-	-	73,0	1629,7	504,0	-

TABL. 4. NAKŁADY INWESTYCYJNE NA GOSPODARKE WODNĄ WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007
	w tysiącach zł		
OGÓŁEM	57736,4	52114,0	62724,2
Stacje pomp na zawałach i obszarach depresyjnych	-	-	-
w % nakładów inwestycyjnych na gospodarkę narodową	0,6	0,5	0,5
na 1 mieszkańca w zł	22	20	24
Ujęcia i doprowadzenia wody	33467,4	41535,5	43468,7
Budowa i modernizacja stacji uzdatniania wody	15762,8	5569,2	6329,4
Zbiorniki wodne	1698,6	2775,9	3356,4
Regulacja i przebudowa rzek i potoków	1940,7	2165,1	7472,7
Obwałowania przeciwpowodziowe	4866,9	68,3	2097,0

TABL. 5. NAKŁADY INWESTYCYJNE NA GOSPODARKE WODNĄ WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA ORAZ PODREGIONÓW W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Ujęcia i doprowadzenia wody	Budowa i modernizacja stacji uzdatniania wody	Zbiorniki wodne	Regulacja i zabudowa rzek i potoków	Obwałowania przeciwpowodziowe	Stacje pomp na zawałach i obszarach depresyjnych
OGÓŁEM	62724,2	43468,7	6329,4	3356,4	7472,7	2097,0	-
Podregiony:							
łódzki	26662,4	12193,0	4093,3	1548,7	6730,4	2097,0	-
piotrkowsko-skierniewicki	19732,3	16411,2	2236,1	842,7	242,3	-	-
miasto Łódź	16329,5	14864,5	-	965,0	500,0	-	-

TABL. 6. NAKŁADY INWESTYCYJNE NA GOSPODARKE WODNA WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA I POWIATÓW W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Środki						Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje)	Kredyty i pożyczki krajowe, w tym bankowe	Inne środki, w tym nakłady niesfinansowane
		własne	z budżetu				z zagranicy			
			centralnego	wojewódzwa	powiatu	gminy				
w tysiącach zł										
WOJEWÓDZTWO ...	62724,2	33619,0	1923,1	782,0	-	772,3	9062,7	5036,3	11166,6	362,2
POWIATY:										
Bełchatowski	3402,4	2046,5	-	-	-	-	534,0	458,8	363,1	-
Brzeziński	936,1	554,1	-	-	-	-	-	118,0	264,0	-
Kutnowski	1370,1	1370,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Łaski.....	2613,5	1010,3	-	-	-	305,0	552,0	183,9	562,3	-
Łęczycki	121,3	112,0	-	-	-	-	-	-	-	9,3
Łowicki	3745,2	2613,9	-	-	-	467,3	-	664,0	-	-
Łódzki Wschodni	1619,8	928,1	-	-	-	-	-	591,7	100,0	-
Opoczyński	954,5	704,0	-	189,5	-	-	-	-	-	61,0
Pabianicki	2756,2	1865,0	77,2	-	-	-	814,0	-	-	-
Pajęczański	906,0	906,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Piotrkowski	2315,9	1030,4	-	253,1	-	-	-	464,4	568,0	-
Podębicki.....	489,8	330,2	-	159,6	-	-	-	-	-	-

TABL. 6. NAKŁADY INWESTYCYJNE NA GOSPODARKE WODNA WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA I POWIATÓW W 2007 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Środki						Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje)	Kredyty i pożyczki krajowe, w tym bankowe	Inne środki, w tym nakłady niesfinansowane
		własne	z budżetu				z zagranicy			
			centralnego	województwa	powiatu	gminy				
w tysiącach zł										
POWIATY (dok.):										
Radomszczański	2426,2	1839,4	-	-	-	-	-	214,8	371,0	1,0
Rawski	1507,0	869,0	-	-	-	-	-	115,0	500,0	23,0
Sieradzki	10627,1	634,1	1845,9	23,8	-	-	7115,7	427,9	579,7	-
Skierniewicki	2836,6	2460,6	-	-	-	-	-	337,0	-	39,0
Tomaszowski	1638,5	969,6	-	-	-	-	-	668,9	-	-
Wieluński	1659,6	1452,6	-	156,0	-	-	-	51,0	-	-
Wieruszowski	579,5	493,5	-	-	-	-	-	-	86,0	-
Zduńskowolski	1107,3	799,6	-	-	-	-	-	242,0	55,7	10,0
Zgierski	2782,1	1976,4	-	-	-	-	-	498,9	87,9	218,9
MIASTA NA PRAWACH POWIATU:										
Łódź	16329,5	8653,6	-	-	-	-	47,0	-	7628,9	-
Piotrków Trybunalski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skierniewice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

TABL. 7. **WYDATKI INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW I GRUP INWESTORÓW W 2007 R.** (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Grupy inwestorów					
			przedsiębiorstwa		gminy		jednostki budżetowe	
	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %
OGÓŁEM	525953,2	100,0	342865,4	65,2	165257,3	31,4	17830,5	3,4
Ochrona powietrza ^a	251446,6	100,0	247011,2	98,2	3553,5	1,4	881,9	0,4
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	196209,3	100,0	46958,6	23,9	135018,1	68,8	14232,6	7,3
Gospodarka odpadami	20296,6	100,0	19600,9	96,6	636,7	3,1	59,0	0,3
Ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	1348,4	100,0	1348,4	100,0	-	-	-	-
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	1394,5	100,0	13,2	1,0	1381,3	99,0	-	-
Pozostała działalność związana z ochroną środowiska	48873,9	100,0	21549,2	44,1	24667,7	50,5	2657,0	5,4

^a Atmosferycznego i klimatu.

TABL. 8. **WYDATKI INWESTYCYJNE NA GOSPODARKE WODNA WEDŁUG KIERUNKÓW I GRUP INWESTORÓW W 2007 R.** (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Grupy inwestorów					
			przedsiębiorstwa		gminy		jednostki budżetowe	
	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %
OGÓŁEM	62724,2	100,0	19509,2	31,1	30190,1	48,1	13024,9	20,8
Ujęcia i doprowadzenia wody	43468,7	100,0	17398,9	40,0	23290,1	53,6	2779,7	6,4
Budowa i modernizacja stacji uzdatniania wody	6329,4	100,0	2110,3	33,3	4219,1	66,7	-	-
Zbiorniki wodne	3356,4	100,0	-	-	2096,8	62,5	1259,6	37,5
Regulacja i przebudowa rzek i potoków	7472,7	100,0	-	-	584,1	7,8	6888,6	92,2
Obwałowania przeciwpowodziowe	2097,0	100,0	-	-	-	-	2097,0	100,0

TABL. 9. **WAŻNIEJSZE EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007
OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO I KLIMATU			
Zdolność zainstalowanych urządzeń i instalacji do redukcji zanieczyszczeń w tonach na rok:			
pyłowych	6267	283	28715
gazowych	12	1244	7245
GOSPODARKA ŚCIEKOWA I OCHRONA WÓD			
Sieć kanalizacyjna odprowadzająca w km:			
ścieki	192,5	284,2	182,9
wody opadowe	31,2	30,7	42,0
Oczyszczalnie ścieków:			
liczba	4	6	7
przepustowość w m ³ /d	9608	260153	2596
w tym komunalne:			
liczba	3	3	5
przepustowość w m ³ /d	9020	723	1802
z tego:			
mechaniczne:			
liczba	1	-	2
przepustowość w m ³ /d	1288	-	2294
w tym komunalne:			
liczba	-	-	-
przepustowość w m ³ /d	-	-	1500
biologiczne:			
liczba	2	5	4
przepustowość w m ³ /d	5420	268128	52
w tym komunalne:			
liczba	2	2	4
przepustowość w m ³ /d	5420	698	52
o podwyższonym stopniu oczyszczania:			
liczba	1	1	1
przepustowość w m ³ /d	2900	25	250
Podoczyszczalnie ścieków przemysłowych:			
liczba	1	2	-
przepustowość w m ³ /d	3000	2000	-

TABL. 9. **WAŻNIEJSZE EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007
GOSPODARKA ŚCIEKOWA I OCHRONA WÓD (dok.)			
Indywidualne przydomowe oczyszczalnie ścieków:			
liczba	199	218	194
przepustowość w m ³ /d	252	239	185
Urządzenia do przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków (w suchej masie w t/rok)	-	-	-
Obiegowy system zasilania wodą (pojemność w m ³)	216	-	50
GOSPODARKA ODPADAMI			
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:			
liczba	-	-	-
wydajność w t/rok	-	-	-
Składowiska:			
liczba obiektów	1	-	2
powierzchnia w ha	2,20	4,80	88,80
wydajność w t/rok	120000	384231	14154000
w tym komunalne:			
liczba	1	-	1
powierzchnia w ha	2,20	4,80	1,90
wydajność w t/rok	120000	384231	54000
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów	11	-	7
Rekultywacja hałd, wysypisk i stawów osadowych oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych w ha	2,00	2,60	0,30

TABL. 10. **EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007
Ujęcia wody w m ³ /d.....	6683	1842	29475
Uzdatnianie wody w m ³ /d.....	6350	9670	2560
Sieć wodociągowa ^a w km	245,9	306,5	214,7
Regulacja i zabudowa rzek i potoków ^b w km ..	7,8	-	3,5
Obwałowania przeciwpowodziowe w km	9,6	-	-
Zbiorniki wodne:			
liczba	-	-	1
pojemność w m ³	-	-	41290
Stacje pomp na zawałach i obszarach depresyjnych w szt	-	-	-
Stopnie wodne w szt	1	-	4

^a Łącznie z siecią wodociągową realizowaną na terenie wsi. ^b Łącznie z zabudową potoków górskich.

TABL. 11. EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ujęcia wody	Uzdatnianie wody	Sieć wodociągowa ^a	Regulacja i zabudowa rzek i potoków ^b	Zbiorniki wodne	
					obiekty w szt	pojemność w m ³
	w m ³ na dobę	w km				
WOJEWÓDZTWO	29475	2560	214,7	3,5	1	41290
POWIATY:						
Bełchatowski	-	720	26,9	-	-	-
Brzeziński	185	-	2,7	-	-	-
Kutnowski	-	-	4,0	-	-	-
Łaski	-	120	21,0	-	-	-
Łęczycki	-	-	3,1	-	-	-
Łowicki	960	200	23,7	-	-	-
Łódzki Wschodni	1200	-	4,6	-	-	-
Opoczyński	-	-	2,0	-	-	-
Pabianicki	-	-	7,1	-	-	-
Pajęczański	-	-	20,1	-	-	-
Piotrkowski	-	120	8,5	-	-	-
Poddębicki	-	-	2,8	-	-	-
Radomszczański	23828	960	13,0	-	1	41290
Rawski	-	-	3,7	-	-	-
Sieradzki	672	440	12,6	3,2	-	-
Skierniewicki	50	-	3,5	-	-	-
Tomaszowski	-	-	12,6	-	-	-
Wieluński	2160	-	11,4	-	-	-
Wieruszowski	420	-	8,6	-	-	-
Zduńskowolski	-	-	3,0	-	-	-
Zgierski	-	-	15,2	-	-	-
MIASTA NA PRAWACH POWIATU:						
Łódź	-	-	4,6	0,3	-	-
Piotrków Trybunalski	-	-	-	-	-	-
Skierniewice	-	-	-	-	-	-

^a Łącznie z siecią wodociągową realizowaną na terenie wsi. ^b Łącznie z zabudową potoków górskich.

TABL. 12. NAKŁADY INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKE WODNĄ WSI

LATA	Wodociągi zbiorowe									Stacje uzdatniania wody ogółem	
	ogółem	ze środków									
		budżetu państwa	samorządów gmin	mieszkańców wsi	funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej		funduszy strukturalnych Unii Europejskiej		innych ^b		
					razem	w tym pożyczki	ZPORR	pozostałych ^a			
w tysiącach złotych											
2006 ..	35264,5	70,8	17862,7	1734,3	10827,1	9556,1	3089,8	384,4	1679,8	6765,2	
2007 ..	28142,4	131,4	17157,5	909,8	7962,3	6381,1	1219,6	390,0	371,8	5636,3	
	(cd.)										
LATA	Kanalizacja zbiorcza									innych ^b	
	ogółem	ze środków									
		budżetu państwa	samorządów gmin	mieszkańców wsi	funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej		funduszy strukturalnych Unii Europejskiej				
					razem	w tym pożyczki	ZPORR	pozostałych ^a			
w tysiącach złotych											
2006 ..	65324,9	87,5	25389,2	1204,7	26111,0	24104,7	12040,7	-	-	491,8	
2007 ..	51588,6	464,6	27001,0	1026,1	20482,2	18552,7	2360,7	-	-	254,0	
	(cd.)										
LATA	Oczyszczalnie ścieków zbiorcze									innych ^b	
	ogółem	w tym na modernizację	z ogółem środki						innych ^b		
			budżetu państwa	samorządów gmin	mieszkańców wsi	funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej		funduszy strukturalnych Unii Europejskiej			
						razem	w tym pożyczki	ZPORR			pozostałych ^a
w tysiącach złotych											
2006 ..	8581,4	4058,7	-	2647,0	32,0	3824,3	3682,7	2078,1	-	-	
2007 ..	12123,5	5262,4	1320,5	4502,7	-	4186,4	3429,3	2113,9	-	-	

^a Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej (EAGGF), Europejski Fundusz Społeczny (ESF), Fundusz Spójności, Sektorowy Program Operacyjny (SPO). ^b Między innymi Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Agencja Nieruchomości Rolnych, Bank Ochrony Środowiska S.A., Bank Gospodarki Krajowej, RZGW, Ekofundusz.

TABL. 12. NAKŁADY INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKE WODNĄ WSI (cd.)

LATA	Indywidualne wiejskie oczyszczalnie ścieków								
	ogółem	ze środków							innych ^b
		budżetu państwa	samo-rządów gmin	miesz-kańców wsi	funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej		funduszy strukturalnych Unii Europejskiej		
					razem	w tym pożyczki	ZPORR	pozostałych ^a	
w tysiącach złotych									
2006 ..	3195,7	-	893,2	416,9	1885,6	1885,6	-	-	-
2007 ..	2775,8	132,0	744,0	322,2	1024,1	971,3	538,2	-	15,3
									(dok.)

LATA	Wysypiska odpadów								
	ogółem	ze środków							innych ^b
		budżetu państwa	samo-rządów gmin	miesz-kańców wsi	funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej		funduszy strukturalnych Unii Europejskiej		
					razem	w tym pożyczki	ZPORR	pozostałych ^a	
w tysiącach złotych									
2006 ..	1921,9	-	916,2	-	905,7	879,7	-	-	100,0
2007 ..	1938,4	-	1058,7	-	879,7	879,7	-	-	-

^a Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej (EAGGF), Europejski Fundusz Społeczny (ESF), Fundusz Spójności, Sektorowy Program Operacyjny (SPO). ^b Między innymi Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Agencja Nieruchomości Rolnych, Bank Ochrony Środowiska S.A., Bank Gospodarki Krajowej, RZGW, Ekofundusz.

TABL. 13. EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ NA WSI

LATA	Sieć wodociągowa w km	Przyłącza do budynków		Stacje uzdatniania wody		Wysypiska	
		w km	w szt	nowe	zmodernizowane	obiekty	powierzchnia w ha
2006	290,5	126,5	4704	-	12	1	1,6
2007	203,4	137,9	6036	-	4	-	-

TABL. 13. **EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ NA WSI (dok.)**

LATA	Sieć kanalizacyjna			Oczyszczalnie ścieków				
	zbiorcza	przykanaliki do budynków		zbiorcze			indywidualne wiejskie	
	w km	w szt	nowe i zmodernizowane obiekty		przepus- towość w m ³ /dobę	ogółem	w tym w indywidualnych gospodarstwach rolnych powyżej 1 ha	
			ogółem	w tym nowe				
2006	215,5	57,5	3898	7	6	995,7	309	161
2007	128,9	38,6	2845	12	7	501,2	176	176

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 14. **WSIE SOLECKIE WYPOSAŻONE W SIEĆ WODOCIĄGOWĄ I KANALIZACYJNĄ**

LATA	Wsie sołeckie – stan w dniu 31 XII					Wskaźnik wodociągowania w szt przyłączy/100 mieszkańców ^a	Wskaźnik skanalizowania w szt przyłączy/100 mieszkańców ^b
	ogółem	w tym posiadające zbiorczą sieć					
		wodociągową	w tym zawodo- ciągowane częściowo	kanaliza- cyjną	w tym skanalizo- wane częściowo		
2006	3604	3416	269	237	134	25,4	3,2
2007	3608	3455	234	269	158	26,4	3,5

^a Wyliczony przez Urzędy Wojewódzkie. ^b Wyliczony przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 15. **STAN WYPOSAŻENIA WSI W NIEKTÓRE URZĄDZENIA I OBIEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**

Stan w dniu 31 XII

LATA	Wodociągi zbiorowe			Stacje uzdatniania wody w sztukach	Kanalizacja zbiorcza		
	przyłącza do budynków		sieć wodociągowa w km		przykanaliki do budynków		zbiorcza sieć kanalizacyjna w km
	w km	w szt			w km	w szt	
2006	6393,2	235033	17109,2	539	426,1	28964	1315,0
2007	6527,7	241069	17432,3	538	467,3	31838	1444,6

TABL. 15. STAN WYPOSAŻENIA WSI W NIEKTÓRE URZĄDZENIA I OBIEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (dok.)
Stan w dniu 31 XII

LATA	Oczyszczalnie ścieków			Wysypiska odpadów	
	zbiorcze		indywidualne wiejskie oczyszczalnie ścieków w szt	obiekty w szt	powierzchnia w ha
	w szt	przepustowość w m ³ /dobę			
2006	135	37813,7	2045	48	112,9
2007	138	37316,2	2256	46	99,6

TABL. 16. WYDATKI INWESTYCYJNE NA MAŁĄ RETENCJĘ WODNĄ

LATA	Kierunki inwestowania						
	ogółem	sztuczne zbiorniki	z tego				
			samodzielne budowle piętrzące i ujęcia wód na ciekach		piętrzenie jezior	stawy rybne	inne
			podsta- wowych	szczegóło- wych			
w tysiącach złotych							
2006	749	749	-	-	-	-	-
2007	2017	1110	907	-	-	-	-

(dok.)

LATA	Źródła finansowania						
	ogółem	z budżetu województwa	z tego			samorzą- dów	inne
			funduszy				
			ochrony środowis- ka i gos- podarki wodnej	ochrony gruntów rolnych	struktu- ralnych		
w tysiącach złotych							
2006	749	749	-	-	-	-	-
2007	2017	1110	-	-	907	-	-

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 17. OPŁATY ZA KORZYSTANIE ZE ŚRODOWISKA I INNE WPŁYWY NA FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ I ICH REDYSTRYBUCJA

LATA	Stan środków na początku roku	Wpływy ogółem	Z tytułu opłat				Inne wpływy ^a
			gospodarka ściekowa i ochrona wód	ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	gospodarka odpadami	pozostałe dziedziny	
w tysiącach złotych							
2006	2071,4	146009,3	23293,5	96325,6	23917,5	-	2472,7
2007	3048,5	170679,5	30645,5	97686,0	38503,3	77,0	3767,7

(dok.)

LATA	Wydatki ogółem	Z ogółem przekazane na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej					Inne koszty i wydatki	Stan środków na koniec roku
		razem	gminne	powiatowe	wojewódzkie	Narodowy Fundusz		
w tysiącach złotych								
2006	145032,2	144449,1	35559,5	14504,5	61285,5	33099,6	583,1	3048,5
2007	167156,2	166435,9	41440,7	17164,5	70087,9	37742,8	720,3	6571,8

^a Z tytułu między innymi: odsetek za przeterminowane wpłaty opłat, oprocentowanie rachunków bankowych, odzyskanych kosztów postępowań egzekucyjnych, błędnych wpłat podlegających zwrotowi.

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

TABL. 18. WPŁYWY NA FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ Z TYTUŁU KAR

LATA	Ogółem		W tym za przekroczenie			
	wymierzono	wpłynęło	warunków wprowadzania ścieków do wód lub ziemi		dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń powietrza razem	
			wymierzono	wpłynęło	wymierzono	wpłynęło
w tysiącach złotych						
2006	1203,1	264,3	1063,1	88,9	23,3	12,2
2007	120,5	151,8	50,5	108,9	42,5	41,4

TABL. 18. **WPLYWY NA FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ Z TYTUŁU KAR (dok.)**

LATA	W tym za przekroczenie (dok.)		Składowanie odpadów niezgodne z przepisami		Nielegalny pobór wody oraz piętrzenie wyższe od dozwolonego	
	dopuszczalnego poziomu dźwięku					
	wymierzono	wpłynęło	wymierzono	wpłynęło	wymierzono	wpłynęło
w tysiącach złotych						
2006	95,8	152,4	-	3,8	21,0	7,0
2007	27,6	1,4	-	-	-	-

Ź r ó d ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

TABL. 19. **REDYSTRYBUCJA WPLYWÓW Z TYTUŁU KAR NA FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**

LATA	Ogółem	Z tego na fundusze			
		gminne	powiatowe	wojewódzkie	Narodowy
	w tysiącach złotych				
2006	220,3	49,7	92,3	25,8	52,4
2007	131,7	30,6	15,3	55,7	30,0

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

TABL. 20. **KIERUNKI FINANSOWANIA WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**

LATA	Razem	Z tego na			
		gospodarke ściekową i ochronę wód	ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu	gospodarke odpadami	pozostałe dziedziny
	w tysiącach złotych				
2006	163724,4	89478,2	36820,2	19958,6	17467,4
2007	182783,0	110182,6	48712,0	6138,1	17750,2

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

TABL. 21. **WPLYWY NA WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**

LATA	Stan funduszu na początku roku	Ogółem zwiększenie	Z tego					pozostałe przychody i zwiększenia funduszu
			opłaty	kary	nadwyżki przekazane do funduszy powiatowych i gminnych	przychody finansowe		
w tysiącach złotych								
2006	376311,4	101574,0	61285,5	92,3	20917,8	15660,2	3618,1	
2007	416457,8	125310,0	70087,9	55,7	27670,4	26153,8	1342,2	

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

TABL. 22. **WYDATKI WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**

LATA	Razem	Z tego							Stan funduszu na koniec roku
		dotacje na realizację zadań bieżących	dotacje inwestycyjne	dopłaty do oprocentowania kredytów	umorzenia pożyczek i kredytów ze środków funduszu	koszty działalności operacyjnej	koszty finansowe i inne	pozostałe zmniejszenia funduszu	
w tysiącach złotych									
2006	61427,6	7605,1	22317,0	584,4	20478,1	6840,1	3275,0	327,9	416457,8
2007	66803,5	7025,5	23200,7	684,4	21852,9	7117,5	6091,4	831,2	474964,3

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

TABL. 23. **GOSPODAROWANIE POWIATOWYMI FUNDUSZAMI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**

LATA	Stan środków pieniężnych na początku roku	Ogółem przekazane przez zarząd województwa	Wpływy z tytułu		
			opłat	kar	inne
w tysiącach złotych					
2006	1858,2	15198,0	14504,5	24,8	668,7
2007	4862,4	17349,6	17164,5	15,3	169,7

TABL. 23. **GOSPODAROWANIE POWIATOWYMI FUNDUSZAMI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (dok.)**

LATA	Środki funduszu ogółem	Wydatki	Z tego na						Stan środków pieniężnych na koniec roku
			gospodarkę ściekową i ochronę wód	ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu	gospodarkę odpadami	pozostałe dziedziny	wpłaty do wojewódzkiego funduszu z tytułu nadwyżki dochodów	inne wydatki	
w tysiącach złotych									
2006	17056,2	12190,2	1034,9	2658,9	1456,8	4044,0	2642,9	352,7	4866,0
2007	22212,0	13355,7	794,6	3612,8	1654,1	2748,7	4149,4	396,1	8856,3

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

TABL. 24. **GOSPODAROWANIE GMINNYMI FUNDUSZAMI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**

LATA	Stan środków na początku roku	Przychody				Środki funduszu ogółem	Wydatki ogółem
		ogółem przekazane przez zarząd województwa	z tytułu opłat i kar		inne		
			za usuwanie drzew i krzewów	pozostałych			
w tysiącach złotych							
2006	11717,9	43420,8	7409,8	7409,8	389,6	55138,8	35028,6
2007	20110,1	62257,0	20331,4	41471,3	454,3	82367,2	45835,7

(dok.)

LATA	Z tego na						Stan środków na koniec roku
	gospodarkę ściekową i ochronę wód	ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu	gospodarkę odpadami	pozostałe dziedziny	wpłaty do Wojewódzkiego Funduszu z tytułu nadwyżki dochodów	inne wydatki	
w tysiącach złotych							
2006	4789,2	521,7	4331,3	6720,3	18274,9	391,2	20110,1
2007	6370,8	1111,0	5805,8	8706,1	23520,9	321,1	36531,5

TABL. 25. **GROMADZENIE ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH FUNDUSZU OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH**

LATA	Ogółem		Rodzaje opłat							
	wymie- rzono	wpły- nęło	jednorazowe należności		roczne		roczne podwyższone		inne	
			wymie- rzono	wpły- nęło	wymie- rzono	wpły- nęło	wymie- rzono	wpły- nęło	wymie- rzono	wpły- nęło
w tysiącach złotych										
2006 ..	7488,5	7902,4	687,0	1346,3	6406,5	6412,3	-	-	395,0	143,8
2007 ..	8715,6	8676,4	239,5	491,6	8279,7	8076,1	-	-	196,4	108,8

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

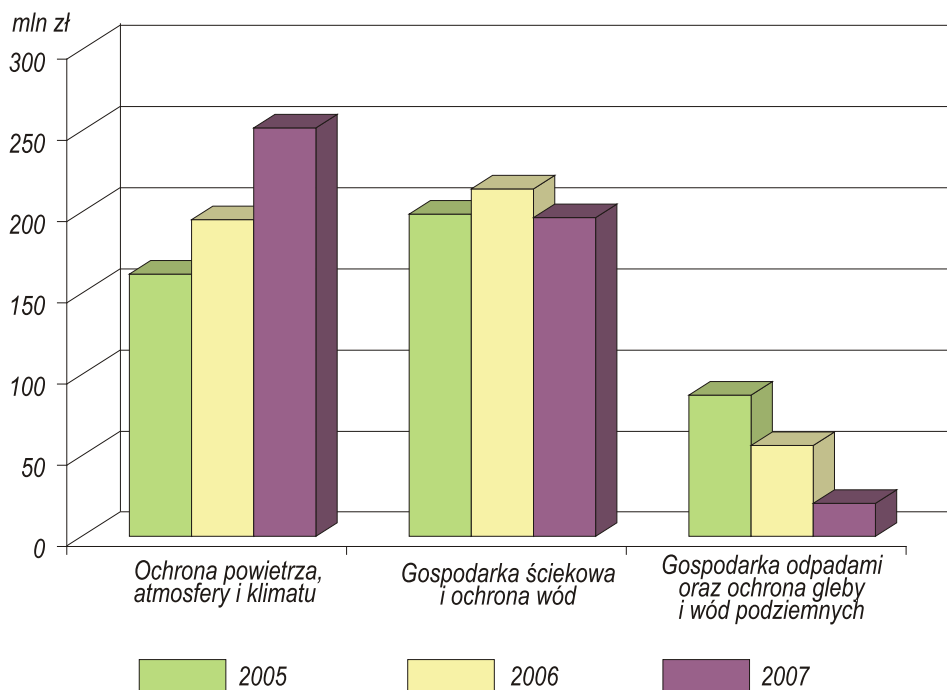
TABL. 26. **WPLYWY I GOSPODAROWANIE FUNDUSZEM OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH**

LATA	Stan środ- ków na początku roku	Wpływy ogółem	Przekazano na centralny Fundusz	Uzyskano z centralnego Funduszu	Umorzono	Stan środków na koniec roku
	w tysiącach złotych					
2006	2037,6	7902,4	1632,6	1370,0	134,8	1031,8
2007	1031,8	8676,4	1762,4	880,0	67,2	1115,9

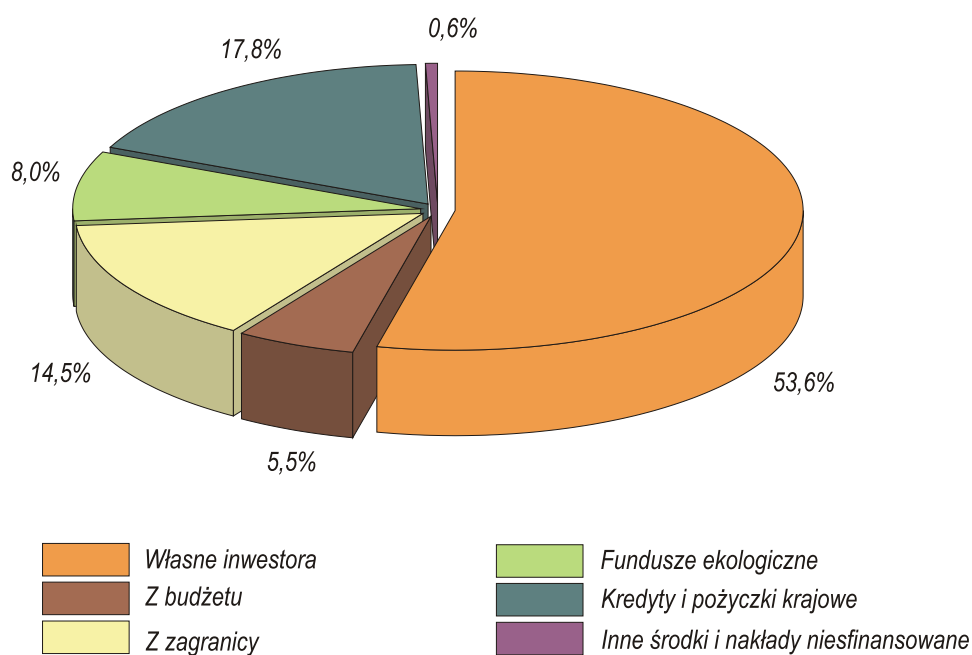
TABL. 27. **WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH FUNDUSZU OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH**

LATA	Wydatki ogółem	Z tego na					
		użyźnianie i ulepszanie gleb, usuwa- nie kamieni, odkrzaczenie	budowę i renowację zbiorników wodnych służących małej retencji	budowę i moder- nizację dróg dojaz- dowych do gruntów rolnych	badanie płodów rolnych w strefach ochronnych oraz eksper- tyz z zakresu ochrony gruntów rolnych	zakup sprzętu pomiarowe- go, informa- tycznego wraz z opro- gramowa- niem do ewidencji i ochro- ny gruntów rolnych	pozostałe
w tysiącach złotych							
2006	8645,6	-	-	8529,3	-	116,1	0,3
2007	7709,9	-	-	7495,9	59,8	154,2	0,1

NAKŁADY INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA WEDŁUG WYBRANYCH KIERUNKÓW INWESTOWANIA W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM

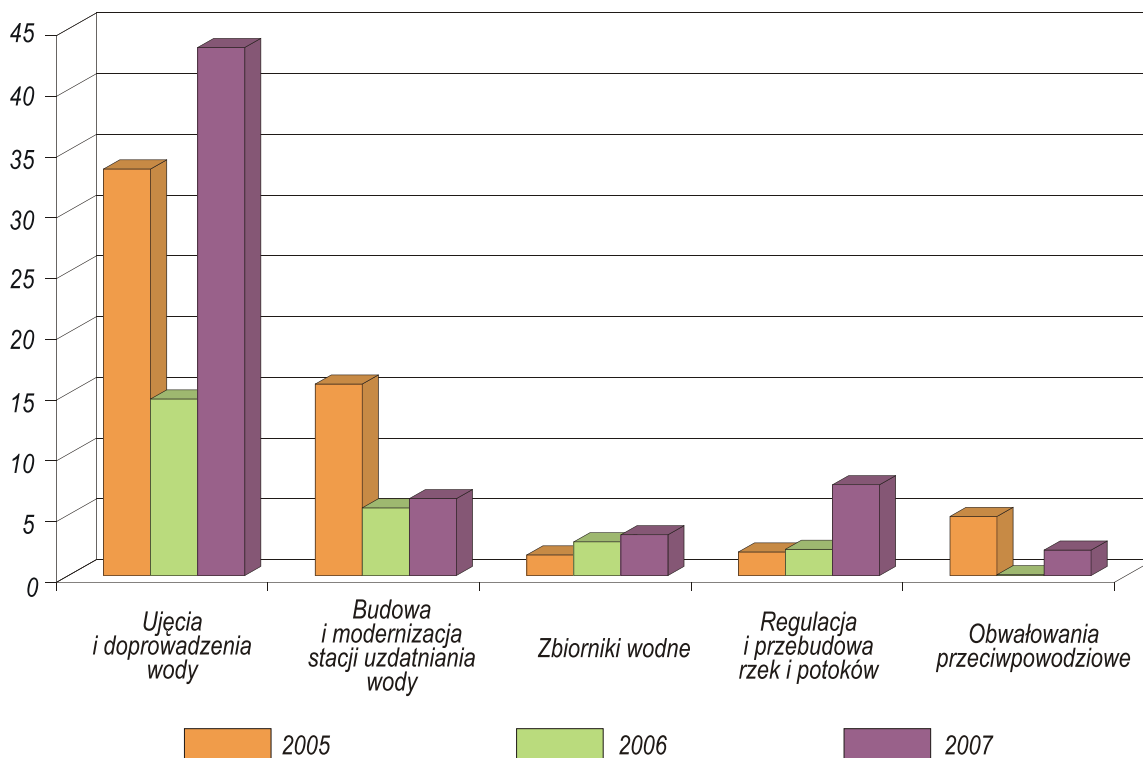

WYDATKI INWESTYCYJNE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2007 R.

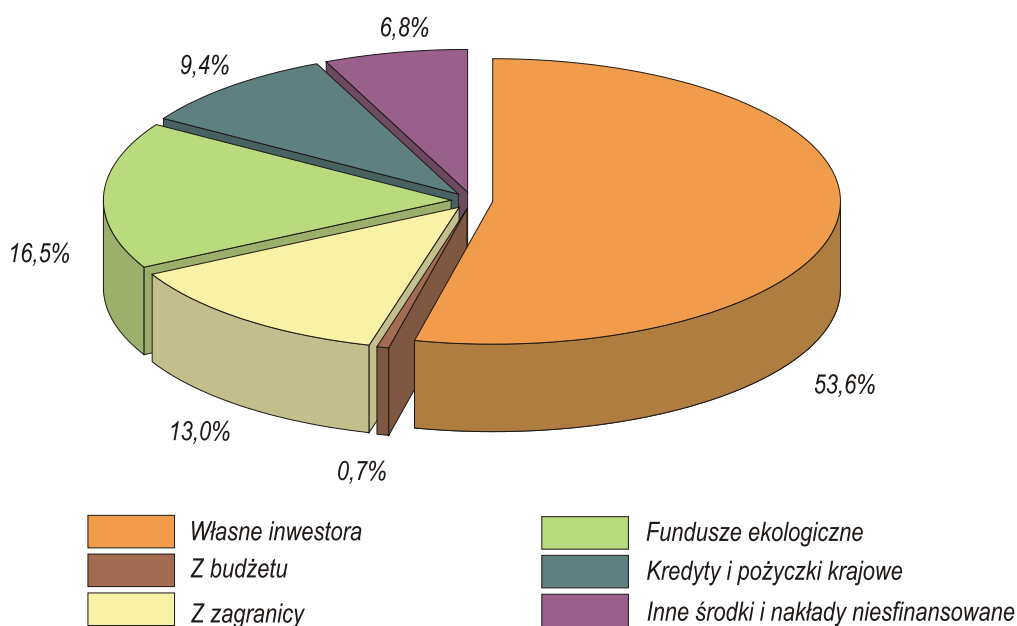

NAKŁADY INWESTYCYJNE NA GOSPODARKE WODNA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM

w mln zł

WYDATKI INWESTYCYJNE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2007 R.

PRAKTYCZNY PRZEWODNIK PO URZĘDZIE STATYSTYCZNYM W ŁODZI

ul. Suwalska 29, 93-176 Łódź

godziny pracy: poniedziałek, środa-piątek 8.15 - 16.15
wtorek 8.15 - 18.00

Dane statystyczne

- bieżące
- z publikacji i informacji US i GUS

Sprzedaż publikacji US i GUS

Przyjmowanie zamówień na:

- dane statystyczne
- publikacje i informacje US

Wydział Udostępniania Informacji

V piętro, pok. 514, 515, 516

tel. (42) 683-91-90

683-91-91

683-91-92

fax (42) 684-48-46

Rejestracja podmiotów

gospodarczych w Rejestrze Regon

- uzyskanie numeru

- konsultacja

- wyjaśnienia

- reklamacje

tel: (42) 683-92-56, 683-91-07,

683-91-08, 683-92-13,

683-92-17

fax: (42) 684-48-46

Wydawanie informacji

interpretacyjnych

w zakresie obowiązujących

klasyfikacji gospodarczych

Centrum Informacyjne

e-mail: pkd2007.lodz@stat.gov.pl

tel: (42) 683-91-07, 683-91-08

683-92-13

**<http://www.stat.gov.pl/lodz>
e-mail: SekretariatUSLDZ@stat.gov.pl**